

Βρυξέλλες, 16 Ιουνίου 2025
(OR. en)

10300/25
ADD 6

Διοργανικός φάκελος:
2025/0162(NLE)

AELE 53
CH 19
MI 400

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	13 Ιουνίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 309 annex
Θέμα:	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της πρότασης απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη ευρείας δέσμης συμφωνιών για την εδραίωση, εμβάθυνση και διεύρυνση των διμερών σχέσεων με την Ελβετική Συνομοσπονδία

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2025) 309 - Annex 6.

Συνημμ.: COM(2025) 309 annex

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.6.2025
COM(2025) 309 final

ANNEX 6

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

πρότασης απόφασης του Συμβουλίου

**σχετικά με τη σύναψη ευρείας δέσμης συμφωνιών για την εδραίωση, εμβάθυνση και
διεύρυνση των διμερών σχέσεων με την Ελβετική Συνομοσπονδία**

ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΒΕΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ, καλούμενη στο εξής «Ένωση»,

και

Η ΕΛΒΕΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ, καλούμενη στο εξής «Ελβετία»,

στο εξής καλούμενες «συμβαλλόμενα μέρη»·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την υφιστάμενη ιδιαίτερα βαθιά ολοκλήρωση των συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης και της Ελβετίας και ότι η Ελβετία ανήκε στην ομάδα των ευρωπαϊκών χωρών που ανέπτυξαν διασυνοριακές συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη βάσει της συνεργασίας μεταξύ των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, προκειμένου να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα των κοινών ενεργειακών πόρων·

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι τις τελευταίες δύο δεκαετίες έχει δημιουργηθεί στην Ένωση ένα πυκνό νομικό πλαίσιο για την οργάνωση μιας αποδοτικής εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με μηχανισμούς εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, όπως η σύζευξη των αγορών σε επίπεδο Ένωσης, το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο πλαίσιο συνεργασίας·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η μη εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων για τις συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την ασφάλεια του εφοδιασμού στην Ελβετία και η συνακόλουθη απουσία της Ελβετίας από τα κοινά συστήματα εμπορίας, πλατφόρμες και συντονιστικούς οργανισμούς που διέπονται από το ενωσιακό δίκαιο έχουν δημιουργήσει αυξανόμενες προκλήσεις για τη συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και για την ασφάλεια του εφοδιασμού τους, οι οποίες οδήγησαν σε ανεπάρκειες της αγοράς, υψηλότερο κόστος συναλλαγών, ανασφάλεια δικαίου και έλλειψη αξιοπιστίας στις ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας, με αποτέλεσμα να αυξηθεί το κόστος για τους πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας·

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι η παρούσα συμφωνία, λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη, στενή από φυσική άποψη διασύνδεση του ελβετικού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας και του ευρωπαϊκού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, έχει ως στόχο να ενισχύσει την αμοιβαία συνεργασία στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, να καταστήσει δυνατή τη συμμετοχή της Ελβετίας σε όλα τα συστήματα εμπορίας, τις πλατφόρμες και τους κοινούς συντονιστικούς οργανισμούς που διέπονται από το ενωσιακό δίκαιο, να προωθήσει τις διασυνοριακές συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας, να αυξήσει την οικονομική αποδοτικότητα και την κοινωνική ευημερία, να ενισχύσει την ασφάλεια του εφοδιασμού, να αυξήσει τη σταθερότητα του δικτύου και να διευκολύνει τη μετάβαση σε ένα σύστημα ενέργειας μηδενικών καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ευρώπη έως το 2050 προς αμοιβαίο όφελος της Ελβετίας και της Ένωσης·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι για τη συμμετοχή της Ελβετίας στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης απαιτείται η ενσωμάτωση της Ελβετίας κατά τρόπο που να διασφαλίζει τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις για τα συμβαλλόμενα μέρη. Αυτό απαιτεί, με τη σειρά του, κατάλληλους κανόνες για ισότιμους όρους ανταγωνισμού που να διασφαλίζουν ανοικτό και θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων σχετικών κανόνων για τον ανταγωνισμό, το περιβάλλον και την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας·

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ την ανάγκη στενής συνεργασίας μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών και των αρχών τους για την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των κανόνων της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και για την ενίσχυση της σταθερότητας του περιφερειακού δικτύου, καθώς και της ασφάλειας του εφοδιασμού, ιδίως σε περιόδους ενεργειακής κρίσης·

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι τα συμβαλλόμενα μέρη αποδίδουν μεγάλη σημασία στην ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια στο πλαίσιο της συνεργασίας τους βάσει της παρούσας συμφωνίας και ότι βασικός σκοπός της παρούσας συμφωνίας είναι η θέσπιση αξιόπιστων κανόνων, οι οποίοι θα εγγυώνται ότι αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη θα συνεχίσουν να ανταλλάσσουν ηλεκτρική ενέργεια και σε περιόδους ενεργειακής κρίσης, βάσει σαφών κανόνων, ώστε να μπορούν να βασίζονται στις ροές ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ τους και, επομένως, να μειωθεί το κόστος για τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι φυσικές μακροπρόθεσμες κρατήσεις διασυνοριακής δυναμικότητας περιορίζουν την αρχή της πρόσβασης τρίτων, όπως εφαρμόζεται στους κανόνες της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης, και ότι η αντιμετώπιση των ιστορικών συμβάσεων με φυσικές μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις με χώρες εκτός της Ένωσης μπορεί να εγείρει πολύπλοκα νομικά ζητήματα, επομένως, η παρούσα συμφωνία θα πρέπει να παρέχει ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τη σταδιακή κατάργηση των εν λόγω δεσμεύσεων και το καθεστώς που εφαρμόζεται κατά τη μεταβατική περίοδο·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα οφέλη της διασυνοριακής εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας και της παροχής κινήτρων για επενδύσεις για οικονομικά αποδοτικό, καθαρό και ασφαλή εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια στην Ένωση και στην Ελβετία·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η δημόσια ιδιοκτησία των υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να είναι θεμιτή πολιτική επιλογή·

ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ να ενισχύσουν και να εμβαθύνουν τη συμμετοχή της Ελβετίας και των επιχειρήσεων της στην εσωτερική αγορά της Ένωσης, στην οποία η Ελβετία συμμετέχει βάσει της παρούσας συμφωνίας·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι για την εύρυθμη λειτουργία και την ομοιογένεια στους τομείς της εσωτερικής αγοράς στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία απαιτούνται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των ελβετικών και των ενωσιακών επιχειρήσεων βάσει ουσιαστικών και διαδικαστικών κανόνων ισοδύναμων με εκείνους που ισχύουν στην εσωτερική αγορά όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις·

ΕΠΑΝΑΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ την αυτονομία των συμβαλλόμενων μερών και τον ρόλο και τις αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων τους και, όσον αφορά την Ελβετία, τον σεβασμό των αρχών που απορρέουν από τη συνταγματική της τάξη, συμπεριλαμβανομένων της άμεσης δημοκρατίας, της διάκρισης των εξουσιών και του ομοσπονδιακού συστήματος·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι η Ένωση και η Ελβετία δεσμεύονται από πολυάριθμες διμερείς συμφωνίες οι οποίες καλύπτουν διάφορους τομείς και προβλέπουν ειδικά δικαιώματα και υποχρεώσεις, παρόμοια, από ορισμένες απόψεις, με εκείνα που προβλέπονται εντός της Ένωσης·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι σκοπός των εν λόγω διμερών συμφωνιών είναι να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης και να δημιουργηθούν στενότεροι οικονομικοί δεσμοί μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, με βάση την ισότητα, την αμοιβαιότητα και τη γενική ισορροπία των πλεονεκτημάτων, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους·

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΕΣ να ενισχύσουν και να εμβαθύνουν τη συμμετοχή της Ελβετίας στην εσωτερική αγορά της Ένωσης, με βάση τους ίδιους κανόνες με εκείνους που ισχύουν για την εσωτερική αγορά, διατηρώντας παράλληλα την ανεξαρτησία τους και την ανεξαρτησία των θεσμικών οργάνων τους και, όσον αφορά την Ελβετία, τον σεβασμό των αρχών που απορρέουν από την άμεση δημοκρατία, το ομοσπονδιακό σύστημα και τον τομεακό χαρακτήρα της συμμετοχής της στην εσωτερική αγορά·

ΕΠΑΝΑΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι διατηρείται η αρμοδιότητα του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Ανώτατου Δικαστηρίου και όλων των άλλων ελβετικών δικαστηρίων, καθώς και η αρμοδιότητα των δικαστηρίων των κρατών μελών και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ερμηνεύουν τη συμφωνία σε μεμονωμένες περιπτώσεις·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ της διασφάλισης της ομοιομορφίας των τομέων που σχετίζονται με την εσωτερική αγορά στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία, τόσο των τρεχόντων όσο και των μελλοντικών,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΕΞΗΣ:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Αντικείμενο

1. Σκοπός της παρούσας συμφωνίας είναι να καταστεί δυνατή η συμμετοχή της Ελβετίας στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης, με τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής των κανόνων της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, όπως έχουν προσαρμοστεί κατά περίπτωση, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία.
2. Στο πλαίσιο αυτό, στόχος της παρούσας συμφωνίας είναι:
 - α) να διασφαλιστεί σε όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά ισότιμη πρόσβαση τόσο στην ενωσιακή όσο και στην ελβετική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε κοινά συστήματα εμπορίας, πλατφόρμες και συντονιστικούς οργανισμούς·
 - β) να προωθηθούν οι διασυνοριακές συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας προς αμοιβαίο όφελος της Ένωσης και της Ελβετίας, μεταξύ άλλων μέσω της βελτιωμένης κατανομής και διαχείρισης της δυναμικότητας του συστήματος μεταφοράς, ιδίως στις γραμμές διασύνδεσης·
 - γ) να διασφαλιστεί η σταθερότητα του περιφερειακού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και της σύνδεσης του ελβετικού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα της Ένωσης·
 - δ) να εξασφαλιστεί υψηλός βαθμός ασφάλειας του εφοδιασμού·

- ε) να διασφαλιστούν η ακεραιότητα και η διαφάνεια της χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας·
- στ) να αυξηθεί και να προωθηθεί το μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να διευκολυνθεί η μετάβαση σε ένα ενεργειακό σύστημα καθαρών μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ευρώπη έως το 2050·
- ζ) να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, των αντίστοιχων ρυθμιστικών αρχών τους και των φορέων του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας.

ΑΡΘΡΟ 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, όσον αφορά την παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή, την εμπορία και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας.
2. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται επίσης στα θέματα που σχετίζονται άμεσα με τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, όπως ορίζεται στην παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 3

Μη εισαγωγή διακρίσεων

Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να μη λαμβάνουν μέτρα που εισάγουν διακρίσεις κατά την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.

ΜΕΡΟΣ II

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 4

Κανόνες που διέπουν τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας

Η Ελβετία εφαρμόζει τις νομικές πράξεις στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας που παρατίθενται στο παράρτημα I.

ΑΡΘΡΟ 5

Διαχειριστής του ελβετικού συστήματος μεταφοράς

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των νομικών πράξεων που παρατίθενται στο παράρτημα I σχετικά με τον διαχωρισμό διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς (στο εξής: ΔΣΜ), καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι εμποδίζει δημόσιους οργανισμούς της Ελβετίας, όπως καντόνια και δήμοι, να έχουν άμεση ή έμμεση πλειοψηφία στον διαχειριστή του ελβετικού συστήματος μεταφοράς.
2. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας να έχουν άμεση ή έμμεση πλειοψηφία στον ελβετικό ΔΣΜ εντός των ορίων των διατάξεων των νομικών πράξεων που παρατίθενται στο παράρτημα I σχετικά με τον διαχωρισμό των ΔΣΜ.

ΑΡΘΡΟ 6

Διαχειριστές του ελβετικού συστήματος διανομής

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των νομικών πράξεων που παρατίθενται στο παράρτημα Ι σχετικά με τον διαχωρισμό διαχειριστών συστημάτων διανομής, καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι εμποδίζει δημόσιους οργανισμούς της Ελβετίας, όπως καντόνια ή δήμοι:

- α) να κατέχουν πλήρως διαχειριστές του ελβετικού συστήματος διανομής ή να έχουν άμεση ή έμμεση πλειοψηφία σ' αυτούς·
- β) να οργανώνουν τους οικείους διαχειριστές δικτύου και τις οντότητες παραγωγής ή προμήθειας κατά το δημόσιο δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ 7

Καθολική υπηρεσία της Ελβετίας

1. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι εμποδίζει την Ελβετία να θεσπίζει μέτρα προστασίας των καταναλωτών τα οποία προβλέπουν το δικαίωμα των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων των οποίων η κατανάλωση δεν υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο όριο να επωφελούνται από καθολική υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών ύστατου προμηθευτή σύμφωνα με τις διατάξεις των νομικών πράξεων που παρατίθενται στο παράρτημα Ι.
2. Επιπλέον, η παρούσα συμφωνία δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι εμποδίζει τη ρύθμιση των τιμών για την καθολική υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των νομικών πράξεων που παρατίθενται στο παράρτημα Ι.

Μεταβατικό καθεστώς για υφιστάμενες μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις δυναμικότητας
σε γραμμές διασύνδεσης στα ελβετικά σύνορα

1. Προκειμένου να επιτευχθεί συμμόρφωση με την αρχή της πρόσβασης χωρίς διακρίσεις στο δίκτυο, οι υφιστάμενες μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις δυναμικότητας για ηλεκτρική ενέργεια σε γραμμές διασύνδεσης μεταξύ Ελβετίας και Γαλλίας, όπως προσδιορίζονται στις συμβάσεις που συνάφθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2002, οι οποίες παρατίθενται στο παράρτημα II τμήμα Β, καταργούνται με την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Στους κατόχους των εν λόγω συμβάσεων χορηγείται οικονομική αποζημίωση για μεταβατική περίοδο η οποία λήγει επτά έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, ωστόσο δεν μπορεί να χορηγείται πέραν της ημερομηνίας λήξης της αντίστοιχης υφιστάμενης σύμβασης που αναφέρεται στο παράρτημα II τμήμα Β, αν η εν λόγω σύμβαση λήγει νωρίτερα. Τυχόν τροποποιήσεις των συμβάσεων που παρατίθενται στο παράρτημα II τμήμα Β δεν επηρεάζουν την κατάργηση των μακροπρόθεσμων δεσμεύσεων δυναμικότητας ή τη μεταβατική περίοδο.
2. Στο παράρτημα II τμήμα Α καθορίζονται οι αρχές της οικονομικής αποζημίωσης και τα καθήκοντα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών (στο εξής: ΕΡΑ) τα οποία σχετίζονται με την αποζημίωση και τη χρηματοδότησή της.
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι δεσμεύσεις δυναμικότητας που αφορούν διασυνοριακές υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις με μικρότερο όγκο δέσμευσης δυναμικότητας που δεν υπερβαίνει τα 65 MW, όπως παρατίθενται στο παράρτημα II τμήμα Γ, διατηρούνται κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου η οποία λήγει 15 έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, χωρίς ωστόσο να διατηρούνται πέραν της ημερομηνίας λήξης της αντίστοιχης υφιστάμενης παραχώρησης, αν η σύμβαση παραχώρησης λήγει νωρίτερα, και στη συνέχεια καταργούνται.

ΑΡΘΡΟ 9

Ασφάλεια εφοδιασμού και εφεδρείες

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη, στο πλαίσιο της συνεργασίας τους βάσει της παρούσας συμφωνίας, αποδίδουν μεγάλη σημασία στην ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια. Για να διασφαλίζεται η λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και η ροή της ηλεκτρικής ενέργειας εκεί όπου είναι περισσότερο αναγκαία, οι διασυνοριακές γραμμές διασύνδεσης παραμένουν ανοικτές, μεταξύ άλλων και σε περιόδους κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία. Αποφεύγεται η λήψη μέτρων που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, ιδίως σε περίπτωση κρίσεων ηλεκτρικής ενέργειας, και ειδικότερα παρεμβάσεις όπως αδικαιολόγητοι περιορισμοί στις διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας.
2. Η Ελβετία μπορεί να λάβει αναγκαία, αναλογικά και μη στρεβλωτικά μέτρα για τη διασφάλιση της ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, ιδίως με τη δημιουργία και τη διατήρηση εφεδρειών ηλεκτρικής ενέργειας στον βαθμό που συμβιβάζονται με την παρούσα συμφωνία.
3. Η Ελβετία, κατά την αξιολόγηση της επάρκειας των εθνικών της πόρων, μπορεί να προβαίνει σε παραδοχές λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εθνικής ζήτησης και προσφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτεροτήτων που απορρέουν από το γεγονός ότι η Ελβετία δεν είναι κράτος μέλος της Ένωσης ή από στοιχεία που ενδέχεται να είναι ιδιαίτερα συναφή για την ασφάλεια του εφοδιασμού στην Ελβετία, όπως η μειωμένη διαθεσιμότητα πυρηνικής ενέργειας και αερίου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε γειτονικές χώρες, υπό την προϋπόθεση ότι οι ανησυχίες αυτές εξετάζονται με αναλογικό και εύλογο τρόπο.
4. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των κανόνων σχετικά με την κρατική στήριξη για την επάρκεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας και να ληφθούν υπόψη οι νέες δυνατότητες ανταλλαγής ηλεκτρικής ενέργειας βάσει δεσμευτικών κανόνων μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, η κρατική στήριξη για εφεδρείες επάρκειας που χορηγείται πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας και η οποία δεν συμβιβάζεται με την παρούσα συμφωνία δεν υπερβαίνει τα έξι έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Συμμετοχή της Ελβετίας σε ιδρύματα και άλλους φορείς

1. Η Ελβετία και οι σχετικοί ελβετικοί φορείς συμμετέχουν σε ιδρύματα, επιτροπές, περιφέρειες, συστήματα, πλατφόρμες, πρωτοβουλίες και άλλους παρόμοιους φορείς που σχετίζονται με την παρούσα συμφωνία.
2. Ειδικότερα:
 - α) η ελβετική ΕΡΑ συμμετέχει στον Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (στο εξής: ACER)·
 - β) ο ελβετικός ΔΣΜ συμμετέχει στο ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (στο εξής: ΕΔΔΣΜ-ηλ)·
 - γ) οι διαχειριστές του ελβετικού συστήματος διανομής συμμετέχουν στον ευρωπαϊκό φορέα διαχειριστών συστημάτων διανομής (στο εξής: φορέας ΔΣΔ της ΕΕ).
3. Οι λεπτομέρειες της συμμετοχής της Ελβετίας καθορίζονται στα παραρτήματα.

ΑΡΘΡΟ 11

Εκμετάλλευση ενεργειακών πόρων και ιδιοκτησία εγκαταστάσεων παραγωγής

1. Η Ελβετία διατηρεί το δικαίωμα να καθορίζει τους όρους εκμετάλλευσης των ενεργειακών της πόρων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης υδροηλεκτρικής ενέργειας, εντός των ορίων της σχετικής εφαρμοστέας νομοθεσίας δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, καθώς και να επιλέγει μεταξύ διαφορετικών ενεργειακών πηγών και να καθορίζει τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού εφοδιασμού της.
2. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει τη δημόσια ιδιοκτησία των εγκαταστάσεων παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας, από δημόσιους οργανισμούς, εντός των ορίων της σχετικής εφαρμοστέας νομοθεσίας για την ηλεκτρική ενέργεια.

ΜΕΡΟΣ III

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 12

Στόχοι των διατάξεων για τις κρατικές ενισχύσεις

1. Οι στόχοι του παρόντος μέρους είναι να διασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των ενωσιακών και των ελβετικών επιχειρήσεων στους τομείς της εσωτερικής αγοράς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας και να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με τη θέσπιση ουσιαστικών και διαδικαστικών κανόνων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις.

2. Το παρόν μέρος και τα παραρτήματά του δεν μεταβάλλουν ούτε το πεδίο εφαρμογής ούτε τους στόχους της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 13

Κρατικές ενισχύσεις

1. Με την επιφύλαξη διαφορετικών διατάξεων που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, οποιαδήποτε ενίσχυση χορηγούμενη από την Ελβετία ή κράτος μέλος της Ένωσης ή χορηγούμενη υπό οποιαδήποτε μορφή μέσω κρατικών πόρων, η οποία στρεβλώνει ή απειλεί να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό διότι ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις ή την παραγωγή ορισμένων εμπορευμάτων, είναι ασύμβατη με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς εφόσον επηρεάζει δυσμενώς το εμπόριο μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας.
2. Συμβιβάζονται με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς:
 - α) οι ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα προς μεμονωμένους καταναλωτές, υπό τον όρο ότι χορηγούνται χωρίς διάκριση προέλευσης των προϊόντων·
 - β) οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από φυσικές καταστροφές ή άλλα έκτακτα γεγονότα·
 - γ) τα μέτρα που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα Α.
3. Είναι δυνατό να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς:
 - α) οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση·

- β) οι ενισχύσεις για την προώθηση της εκτέλεσης σημαντικού έργου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή κοινού ενδιαφέροντος για τα συμβαλλόμενα μέρη ή για την αντιμετώπιση σοβαρής διαταραχής στην οικονομία κράτους μέλους της Ένωσης ή της Ελβετίας·
- γ) οι ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το συμφέρον των συμβαλλόμενων μερών·
- δ) οι ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και τον ανταγωνισμό σε βαθμό αντίθετο με το συμφέρον των συμβαλλόμενων μερών·
- ε) οι κατηγορίες ενισχύσεων που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα Β.
4. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ τμήμα Γ θεωρούνται ότι συμβιβάζονται με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και απαλλάσσονται από τις απαιτήσεις κοινοποίησης βάσει του άρθρου 14.
5. Ενισχύσεις χορηγούμενες σε επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου υπόκεινται στους κανόνες που περιέχονται στην παρούσα συμφωνία, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει, εκ του νόμου ή εκ των πραγμάτων, την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό αντίθετο προς το συμφέρον των συμβαλλόμενων μερών.
6. Το παρόν μέρος δεν εφαρμόζεται σε ενισχύσεις όταν το ποσό που χορηγείται σε ενιαία επιχείρηση για δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας συνιστά ενίσχυση ή σπονός σημασίας κατά την έννοια του παραρτήματος ΙΙΙ τμήμα Δ.

7. Η μεικτή επιτροπή που συγκροτείται με το άρθρο 25 της παρούσας συμφωνίας (στο εξής: μεικτή επιτροπή) μπορεί να αποφασίσει να επικαιροποιήσει το παράρτημα ΙΙΙ τμήματα Α και Β προσδιορίζοντας μέτρα που συμβιβάζονται ή κατηγορίες ενισχύσεων που μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

ΑΡΘΡΟ 14

Εποπτεία

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 12, η Ένωση, σύμφωνα με την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, και η Ελβετία, σύμφωνα με την οικεία συνταγματική τάξη αρμοδιοτήτων, εποπτεύουν την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στο αντίστοιχο έδαφός τους σύμφωνα με το παρόν μέρος.

2. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος μέρους, η Ένωση διατηρεί σύστημα εποπτείας των κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με τα άρθρα 93, 106, 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ), όπως συμπληρώνεται από τις νομικές πράξεις της Ένωσης στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και τις νομικές πράξεις της Ένωσης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίες απαριθμούνται στο παράρτημα ΙV τμήμα Α σημείο 1.

3. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος μέρους, η Ελβετία θεσπίζει και διατηρεί, εντός πέντε ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, σύστημα εποπτείας των κρατικών ενισχύσεων το οποίο εξασφαλίζει ανά πάσα στιγμή επίπεδο εποπτείας και επιβολής ισοδύναμο με εκείνο που εφαρμόζεται στην Ένωση, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2, και το οποίο περιλαμβάνει τα εξής:

α) ανεξάρτητη αρχή εποπτείας και

- β) διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι η εποπτεύουσα αρχή εξετάζει τη συμβατότητα των ενισχύσεων με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των εξής:
- i) της εκ των προτέρων κοινοποίησης της σχεδιαζόμενης ενίσχυσης στην εποπτεύουσα αρχή·
 - ii) της αξιολόγησης από την εποπτεύουσα αρχή των κοινοποιηθεισών ενισχύσεων και της αρμοδιότητάς της να εξετάζει τις μη κοινοποιηθείσες ενισχύσεις·
 - iii) της προσβολής ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής αρχής, με ανασταλτικό αποτέλεσμα από τη στιγμή που η πράξη είναι δεκτική προσφυγής, ενίσχυσης την οποία η εποπτεύουσα αρχή θεωρεί ασυμβίβαστη με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς· και
 - iv) της ανάκτησης, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν και κρίθηκαν ασυμβίβαστες με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

4. Σύμφωνα με τη συνταγματική τάξη αρμοδιοτήτων της Ελβετίας, η παράγραφος 3 στοιχείο β) σημεία iii) και iv) δεν εφαρμόζεται στις πράξεις της Ελβετικής Ομοσπονδιακής Συνέλευσης ή του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου.

5. Όταν η ελβετική εποπτεύουσα αρχή δεν μπορεί να προσβάλει την ενίσχυση της Ελβετικής Ομοσπονδιακής Συνέλευσης ή του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου ενώπιον δικαστικής αρχής λόγω των περιορισμών της αρμοδιότητάς της βάσει της ελβετικής συνταγματικής τάξης, προσβάλλει την εφαρμογή της εν λόγω ενίσχυσης από άλλες αρχές σε όλες τις ειδικές περιπτώσεις. Αν η δικαστική αρχή διαπιστώσει ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, οι αρμόδιες ελβετικές δικαστικές και διοικητικές αρχές λαμβάνουν υπόψη τη διαπίστωση αυτή όταν εκτιμούν αν θα επιτρέψουν τη χορήγηση της εν λόγω ενίσχυσης στην υπόθεση της οποίας έχουν επιληφθεί.

Υφιστάμενη ενίσχυση

1. Το άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο β) δεν εφαρμόζεται σε υφιστάμενες ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων καθεστώτων ενισχύσεων και μεμονωμένων ενισχύσεων.
2. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι υφιστάμενες ενισχύσεις περιλαμβάνουν τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας και εντός πενταετίας από αυτήν.
3. Εντός 12 μηνών από την ημερομηνία καθιέρωσης του συστήματος εποπτείας σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3, η εποπτεύουσα αρχή προβαίνει σε επισκόπηση των υφιστάμενων καθεστώτων ενισχύσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας και τα οποία εξακολουθούν να ισχύουν και αξιολογεί εκ πρώτης όψεως τα εν λόγω καθεστάτα με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 13.
4. Όλα τα υφιστάμενα καθεστάτα ενισχύσεων στην Ελβετία υπόκεινται σε συνεχή επανεξέταση από την εποπτεύουσα αρχή ως προς τη συμβατότητά τους με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς σύμφωνα με τις παραγράφους 5, 6 και 7.
5. Αν η εποπτεύουσα αρχή κρίνει ότι υφιστάμενο καθεστώς ενισχύσεων δεν συμβιβάζεται, ή δεν συμβιβάζεται πλέον, με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές σχετικά με την υποχρέωση συμμόρφωσης με το παρόν μέρος. Σε περίπτωση τροποποίησης ή κατάργησης ενός τέτοιου καθεστώτος ενισχύσεων, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν την εποπτεύουσα αρχή.
6. Αν η εποπτεύουσα αρχή κρίνει ότι τα μέτρα που έλαβαν οι αρμόδιες αρχές είναι κατάλληλα για τη διασφάλιση της συμβατότητας του καθεστώτος ενισχύσεων με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, δημοσιεύει τα εν λόγω μέτρα.

7. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, αν η εποπτεύουσα αρχή κρίνει ότι το καθεστώς ενισχύσεων εξακολουθεί να μη συμβιβάζεται με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, δημοσιεύει την αξιολόγησή της και προσβάλλει την εφαρμογή του εν λόγω καθεστώτος ενισχύσεων σε όλες τις ειδικές περιπτώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο iii) και άρθρο 14 παράγραφος 5.

8. Για τους σκοπούς του παρόντος μέρους, αν υφιστάμενο καθεστώς ενισχύσεων τροποποιηθεί κατά τρόπο που επηρεάζει τη συμβατότητα της ενίσχυσης με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η ενίσχυση θεωρείται νέα ενίσχυση και, ως εκ τούτου, υπόκειται στις διατάξεις του άρθρου 14 παράγραφος 3 στοιχείο β).

ΑΡΘΡΟ 16

Διαφάνεια

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη εξασφαλίζουν τη διαφάνεια ως προς τις ενισχύσεις που χορηγούνται στο έδαφός τους. Όσον αφορά την Ένωση, η διαφάνεια βασίζεται σε ουσιαστικούς και διαδικαστικούς κανόνες που ισχύουν στην Ένωση για τις κρατικές ενισχύσεις εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας. Όσον αφορά την Ελβετία, η διαφάνεια βασίζεται σε ουσιαστικούς και διαδικαστικούς κανόνες ισοδύναμους με εκείνους που ισχύουν στην Ένωση για τις κρατικές ενισχύσεις εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος εξασφαλίζει, όσον αφορά το έδαφός του και εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στο παρόν μέρος, τη δημοσίευση:

α) των ενισχύσεων που χορηγούνται·

β) των γνωμοδοτήσεων ή των αποφάσεων των εποπτευουσών αρχών του·

- γ) των αποφάσεων των αρμόδιων δικαστικών αρχών του σχετικά με τη συμβατότητα των ενισχύσεων με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς· και
- δ) των κατευθυντήριων γραμμών και των ανακοινώσεων που εφαρμόζουν οι οικείες εποπτεύουσες αρχές.

ΑΡΘΡΟ 17

Όροι συνεργασίας

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται και ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, με την επιφύλαξη των αντίστοιχων νομοθεσιών τους και των διαθέσιμων πόρων τους.
2. Για τους σκοπούς της ομοιόμορφης υλοποίησης, εφαρμογής και ερμηνείας των ουσιαστικών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και της αρμονικής ανάπτυξής τους:
 - α) τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται και διαβουλεύονται μεταξύ τους όσον αφορά τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και ανακοινώσεις που αναφέρονται στο παράρτημα IV τμήμα Β· και
 - β) οι εποπτεύουσες αρχές των συμβαλλόμενων μερών συνάπτουν ρυθμίσεις για την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών, μεταξύ άλλων σχετικά με τις επιπτώσεις στην εφαρμογή των κανόνων για τις υφιστάμενες ενισχύσεις.

ΑΡΘΡΟ 18

Διαβουλεύσεις

1. Κατόπιν αιτήματος συμβαλλόμενου μέρους, τα συμβαλλόμενα μέρη διαβουλεύονται μεταξύ τους, στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής, για θέματα που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος μέρους.
2. Σε περίπτωση εξελίξεων που αφορούν σημαντικά συμφέροντα συμβαλλόμενου μέρους τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν τη λειτουργία του παρόντος μέρους, η μεικτή επιτροπή συνέρχεται, κατόπιν αιτήματος συμβαλλόμενου μέρους, σε επαρκώς υψηλό επίπεδο εντός 30 ημερών από την υποβολή του εν λόγω αιτήματος, προκειμένου να συζητήσει το θέμα.

ΑΡΘΡΟ 19

Ενσωμάτωση νομικών πράξεων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 27, για τους σκοπούς του άρθρου 13 παράγραφοι 4 και 6 και του άρθρου 14 παράγραφοι 2 και 3, και προκειμένου να κατοχυρωθούν η ασφάλεια δικαίου και η ομοιογένεια του δικαίου στους τομείς της εσωτερικής αγοράς στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, η Ελβετία και η Ένωση εξασφαλίζουν την ενσωμάτωση των νομικών πράξεων της Ένωσης που εκδίδονται στους τομείς που καλύπτονται από το παράρτημα III τμήματα Γ και Δ, καθώς και από το παράρτημα IV τμήμα Α, στα εν λόγω παραρτήματα το συντομότερο δυνατόν μετά την έκδοσή τους.
2. Η Ένωση, όταν εκδίδει νομική πράξη στον τομέα που καλύπτεται από το παράρτημα III τμήματα Γ και Δ ή από το παράρτημα IV τμήμα Α, ενημερώνει σχετικά την Ελβετία το συντομότερο δυνατόν μέσω της μεικτής επιτροπής. Κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε συμβαλλόμενου μέρους, η μεικτή επιτροπή προβαίνει σε ανταλλαγή απόψεων επί του θέματος.

3. Η μεικτή επιτροπή ενεργεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 εκδίδοντας απόφαση το συντομότερο δυνατόν για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙΙ τμήματα Γ και Δ, καθώς και του παραρτήματος ΙV τμήμα Α, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων προσαρμογών.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 28, οι αποφάσεις της μεικτής επιτροπής δυνάμει της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου αρχίζουν να ισχύουν πάραυτα, αλλά σε καμία περίπτωση πριν από την ημερομηνία κατά την οποία η αντίστοιχη νομική πράξη της Ένωσης αρχίζει να εφαρμόζεται στην Ένωση.

ΜΕΡΟΣ ΙV

ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 20

Περιβάλλον

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη εξασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

2. Η Ελβετία εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 3 και το παράρτημα V.

ΑΡΘΡΟ 21

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη και την προώθησή τους.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να αυξήσουν το μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας στα ενεργειακά τους συστήματα. Η Ελβετία εφαρμόζει τις νομικές πράξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως καθορίζονται στο παράρτημα VI, και ιδίως ορίζει κατάλληλο ενδεικτικό στόχο για την ανανεώσιμη ενέργεια.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη καταβάλλουν προσπάθειες για να επιταχύνουν τις οικείες διαδικασίες σχεδιασμού και αδειοδότησης.

ΑΡΘΡΟ 22

Συνεργασία στον τομέα των υποδομών

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται για να διευκολύνουν την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέουν τα εδάφη τους.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος εξασφαλίζει ότι καταρτίζονται, δημοσιεύονται και επικαιροποιούνται τακτικά τα προγράμματα ανάπτυξης δικτύων για τα οικεία συστήματα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Για τους σκοπούς του ενδεχόμενου χαρακτηρισμού ελβετικών έργων υποδομής ως έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 και το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, θεωρείται ότι στην Ελβετία υπάρχει υψηλό επίπεδο σύγκλισης του πλαισίου πολιτικής. Η Ελβετία διευκολύνει την τήρηση παρεμφερούς χρονοδιαγράμματος ταχύρρυθμης υλοποίησης και άλλων μέτρων πολιτικής στήριξης, όπως προβλέπεται στον εν λόγω κανονισμό.

ΜΕΡΟΣ V

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 23

Στόχοι των θεσμικών διατάξεων

1. Στόχος του παρόντος μέρους είναι να διασφαλίσει, για τα συμβαλλόμενα μέρη, καθώς και για τους οικονομικούς φορείς και τους ιδιώτες, μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου, ίση μεταχείριση και ισότιμους όρους ανταγωνισμού στους τομείς της εσωτερικής αγοράς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 (ΕΕ ΕΕ L 152 της 3.6.2022, σ. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

2. Για τον σκοπό αυτόν, το παρόν μέρος παρέχει θεσμικές λύσεις που διευκολύνουν τη συνεχή και ισόρροπη ενίσχυση των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Το παρόν μέρος, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές του διεθνούς δικαίου, καθορίζει, ιδίως, θεσμικές λύσεις για την παρούσα συμφωνία οι οποίες είναι κοινές στις διμερείς συμφωνίες που έχουν συναφθεί ή πρόκειται να συναφθούν στους τομείς που σχετίζονται με την εσωτερική αγορά στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία, χωρίς να μεταβάλλει το πεδίο εφαρμογής ή τους στόχους της παρούσας συμφωνίας, και ειδικότερα:

- α) τη διαδικασία ευθυγράμμισης της συμφωνίας με τις νομικές πράξεις της Ένωσης που είναι συναφείς με την παρούσα συμφωνία·
- β) την ομοιόμορφη ερμηνεία και εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και των νομικών πράξεων της Ένωσης στις οποίες γίνεται αναφορά στην παρούσα συμφωνία·
- γ) την εποπτεία και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας· και
- δ) την επίλυση των διαφορών στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 24

Διμερείς συμφωνίες στους τομείς που σχετίζονται με την εσωτερική αγορά
στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία

1. Οι υφιστάμενες και μελλοντικές διμερείς συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και της Ελβετίας στους τομείς που σχετίζονται με την εσωτερική αγορά στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία θεωρείται ότι αποτελούν συνεκτικό σύνολο το οποίο εξασφαλίζει ισορροπία δικαιωμάτων και υποχρεώσεων μεταξύ της Ένωσης και της Ελβετίας.

2. Η παρούσα συμφωνία αποτελεί διμερή συμφωνία σε τομέα σχετιζόμενο με την εσωτερική αγορά στον οποίο συμμετέχει η Ελβετία.

ΑΡΘΡΟ 25

Μεικτή επιτροπή

1. Συγκροτείται μεικτή επιτροπή. Η μεικτή επιτροπή απαρτίζεται από εκπροσώπους των συμβαλλόμενων μερών.
2. Η προεδρία της μεικτής επιτροπής ασκείται από κοινού από εκπρόσωπο της Ένωσης και εκπρόσωπο της Ελβετίας.
3. Η μεικτή επιτροπή:
 - α) διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία και την αποτελεσματική διαχείριση και εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας·
 - β) παρέχει φόρουμ αμοιβαίας διαβούλευσης και συνεχούς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, ιδίως με σκοπό την εξεύρεση λύσης σε οποιαδήποτε δυσκολία ερμηνείας ή εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας ή νομικής πράξης της Ένωσης στην οποία γίνεται αναφορά στην παρούσα συμφωνία σύμφωνα με το άρθρο 32·
 - γ) διατυπώνει συστάσεις προς τα συμβαλλόμενα μέρη για θέματα που αφορούν την παρούσα συμφωνία·
 - δ) εκδίδει αποφάσεις όπως προβλέπεται ρητά στην παρούσα συμφωνία· και

ε) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που της εκχωρείται με την παρούσα συμφωνία.

4. Σε περίπτωση τροποποίησης των άρθρων 1 έως 6, 10 έως 15, 17 ή 18 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7) περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [στο εξής: πρωτόκολλο (αριθ. 7)], η μεικτή επιτροπή τροποποιεί αναλόγως το προσάρτημα του παραρτήματος Ι.

5. Η μεικτή επιτροπή αποφασίζει βάσει ομοφωνίας.

Οι αποφάσεις είναι δεσμευτικές για τα συμβαλλόμενα μέρη, τα οποία λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεσή τους.

6. Η μεικτή επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά ετησίως εκ περιτροπής στις Βρυξέλλες και στη Βέρνη, εκτός αν οι συμπρόεδροι αποφασίσουν διαφορετικά. Συνεδριάζει επίσης κατόπιν αιτήματος ενός εκ των συμβαλλόμενων μερών. Οι συμπρόεδροι μπορούν να αποφασίσουν ότι μια συνεδρίαση της μεικτής επιτροπής μπορεί να διεξαχθεί με βιντεοδιάσκεψη ή τηλεδιάσκεψη.

7. Η μεικτή επιτροπή καθορίζει τον εσωτερικό κανονισμό της και τον επικαιροποιεί κατά περίπτωση.

8. Η μεικτή επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να συγκροτήσει οποιαδήποτε ομάδα εργασίας ή ομάδα εμπειρογνομόνων που μπορεί να την επικουρεί στην εκτέλεση των καθηκόντων της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 26

Συμμετοχή στη σύνταξη νομικών πράξεων της Ένωσης («διαμόρφωση αποφάσεων»)

1. Κατά τη σύνταξη πρότασης για την έκδοση νομικής πράξης της Ένωσης σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ στον τομέα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής: Επιτροπή) ενημερώνει σχετικά την Ελβετία και ζητεί ανεπίσημα τη γνώμη εμπειρογνομόνων της Ελβετίας κατά τον ίδιο τρόπο που ζητεί τη γνώμη εμπειρογνομόνων των κρατών μελών της Ένωσης για τη σύνταξη των προτάσεων της.

Κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε συμβαλλόμενου μέρους, πραγματοποιείται προκαταρκτική ανταλλαγή απόψεων στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής.

Τα συμβαλλόμενα μέρη διαβουλεύονται μεταξύ τους εκ νέου, κατόπιν αιτήματος ενός εξ αυτών, στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής σε σημαντικές στιγμές του σταδίου που προηγείται της έκδοσης της νομικής πράξης από την Ένωση, στο πλαίσιο συνεχούς διαδικασίας ενημέρωσης και διαβούλευσης.

2. Κατά την κατάρτιση, σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ, κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σχετικά με βασικές πράξεις του ενωσιακού δικαίου στον τομέα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία, η Επιτροπή εξασφαλίζει την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή της Ελβετίας στην κατάρτιση των σχεδίων και διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες της Ελβετίας στην ίδια βάση στην οποία διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες των κρατών μελών της Ένωσης.

3. Κατά την κατάρτιση, σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ, εκτελεστικών πράξεων σχετικά με βασικές πράξεις του ενωσιακού δικαίου στον τομέα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξασφαλίζει την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή της Ελβετίας στην κατάρτιση των σχεδίων που θα υποβληθούν στις επιτροπές που επικουρούν την Επιτροπή κατά την άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων της και διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες της Ελβετίας στην ίδια βάση στην οποία διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες των κρατών μελών της Ένωσης.
4. Οι εμπειρογνώμονες της Ελβετίας συμμετέχουν στις εργασίες των επιτροπών που δεν καλύπτονται από τις παραγράφους 2 και 3, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή λειτουργία της παρούσας συμφωνίας. Η μεικτή επιτροπή καταρτίζει και επικαιροποιεί κατάλογο των εν λόγω επιτροπών και, κατά περίπτωση, άλλων επιτροπών με παρόμοια χαρακτηριστικά.
5. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται όσον αφορά νομικές πράξεις της Ένωσης ή διατάξεις τους οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής εξαίρεσης που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 8.

ΑΡΘΡΟ 27

Ενσωμάτωση νομικών πράξεων της Ένωσης

1. Προκειμένου να εξασφαλιστούν η ασφάλεια δικαίου και η ομοιογένεια του δικαίου στον τομέα που σχετίζεται με την εσωτερική αγορά στον οποίο συμμετέχει η Ελβετία δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, η Ελβετία και η Ένωση διασφαλίζουν ότι οι νομικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες εκδίδονται στον τομέα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία το συντομότερο δυνατόν μετά την έκδοσή τους.
2. Οι νομικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες ενσωματώνονται στα παραρτήματα I και VI σύμφωνα με την παράγραφο 5 αποτελούν, με την ενσωμάτωσή τους στην παρούσα συμφωνία, μέρος της έννομης τάξης της Ελβετίας, με την επιφύλαξη, ανάλογα με την περίπτωση, των προσαρμογών που αποφασίζει η μεικτή επιτροπή.

3. Η Ελβετία θεσπίζει ή διατηρεί διατάξεις οι οποίες εφαρμόζονται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και καθορίζουν απαιτήσεις που διασφαλίζουν τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος με εκείνο που προβλέπεται στις νομικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες ενσωματώνονται στο παράρτημα V σύμφωνα με την παράγραφο 5. Δεν μπορεί να γίνει επίκληση των διατάξεων του ελβετικού δικαίου που θεσπίζονται ή διατηρούνται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο για τον περιορισμό της ελεύθερης πρόσβασης, στην ελβετική αγορά, αγαθών και υπηρεσιών από την Ένωση που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στις νομικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα V.
4. Η Ένωση, όταν εκδίδει νομική πράξη στον τομέα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία, ενημερώνει σχετικά την Ελβετία το συντομότερο δυνατόν μέσω της μεικτής επιτροπής. Κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε συμβαλλόμενου μέρους, η μεικτή επιτροπή προβαίνει σε ανταλλαγή απόψεων επί του θέματος.
5. Η μεικτή επιτροπή ενεργεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 εκδίδοντας απόφαση το συντομότερο δυνατόν για την τροποποίηση των παραρτημάτων I, V και VI της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων προσαρμογών.
6. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, αν είναι αναγκαίο για να εξασφαλιστεί η συνοχή της παρούσας συμφωνίας με τα παραρτήματα I, V και VI, όπως θα έχουν τροποποιηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 5, η μεικτή επιτροπή μπορεί να προτείνει, προς έγκριση από τα συμβαλλόμενα μέρη σύμφωνα με τις εσωτερικές τους διαδικασίες, την αναθεώρηση της παρούσας συμφωνίας.
7. Οι αναφορές της παρούσας συμφωνίας σε νομικές πράξεις της Ένωσης που δεν ισχύουν πλέον νοούνται ως αναφορές στην καταργούσα νομική πράξη της Ένωσης, όπως ενσωματώνεται στα παραρτήματα I, V και VI, από την έναρξη ισχύος της απόφασης της μεικτής επιτροπής σχετικά με την αντίστοιχη τροποποίηση των παραρτημάτων I, V και VI, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην εν λόγω απόφαση.

8. Η υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1 δεν ισχύει για νομικές πράξεις της Ένωσης ή διατάξεις τους οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ακόλουθης εξαιρέσης:

— άρθρο 9 παράγραφος 3.

9. Με την επιφύλαξη του άρθρου 28, οι αποφάσεις της μεικτής επιτροπής δυνάμει της παραγράφου 5 αρχίζουν να ισχύουν πάραυτα, αλλά σε καμία περίπτωση πριν από την ημερομηνία κατά την οποία η αντίστοιχη νομική πράξη της Ένωσης αρχίζει να εφαρμόζεται στην Ένωση.

10. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται καλόπιστα καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας που ορίζεται στο παρόν άρθρο, προκειμένου να διευκολύνουν τη λήψη αποφάσεων.

ΑΡΘΡΟ 28

Εκπλήρωση συνταγματικών υποχρεώσεων από την Ελβετία

1. Κατά την ανταλλαγή απόψεων που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 4, η Ελβετία ενημερώνει την Ένωση αν απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 5 απαιτεί την εκπλήρωση συνταγματικών υποχρεώσεων από την Ελβετία προκειμένου να καταστεί δεσμευτική.

2. Όταν η απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 5 απαιτεί από την Ελβετία να εκπληρώσει συνταγματικές υποχρεώσεις προκειμένου να καταστεί δεσμευτική, η Ελβετία διαθέτει μέγιστη προθεσμία δύο ετών από την ημερομηνία της ενημέρωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1, εκτός αν κινηθεί διαδικασία δημοψηφίσματος, οπότε η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά ένα έτος.

3. Εν αναμονή της ενημέρωσης από την Ελβετία ότι έχει εκπληρώσει τις συνταγματικές της υποχρεώσεις, τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν προσωρινά την απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 5, εκτός αν η Ελβετία ενημερώσει την Ένωση ότι η προσωρινή εφαρμογή της απόφασης δεν είναι δυνατή και εκθέσει τους σχετικούς λόγους.

Η απόφαση δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να εφαρμοστεί προσωρινά πριν από την ημερομηνία κατά την οποία η αντίστοιχη νομική πράξη της Ένωσης αρχίζει να εφαρμόζεται στην Ένωση.

4. Η Ελβετία ενημερώνει την Ένωση μέσω της μεικτής επιτροπής αμέσως μόλις εκπληρώσει τις συνταγματικές υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

5. Η απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της ενημέρωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 4, αλλά σε καμία περίπτωση πριν από την ημερομηνία κατά την οποία η αντίστοιχη νομική πράξη της Ένωσης αρχίζει να εφαρμόζεται στην Ένωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 29

Αρχή της ομοιόμορφης ερμηνείας

1. Για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στα άρθρα 1, 12 και 23 και σύμφωνα με τις αρχές του δημόσιου διεθνούς δικαίου, οι διμερείς συμφωνίες στους τομείς που σχετίζονται με την εσωτερική αγορά στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία και οι νομικές πράξεις της Ένωσης στις οποίες γίνεται αναφορά στις εν λόγω συμφωνίες ερμηνεύονται και εφαρμόζονται ομοιόμορφα στους τομείς που σχετίζονται με την εσωτερική αγορά στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία.
2. Οι νομικές πράξεις της Ένωσης στις οποίες γίνεται αναφορά στην παρούσα συμφωνία και, στον βαθμό που η εφαρμογή τους περιλαμβάνει έννοιες του ενωσιακού δικαίου, οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας ερμηνεύονται και εφαρμόζονται σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πριν ή μετά την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας.

Αρχή της αποτελεσματικής και αρμονικής εφαρμογής

1. Η Επιτροπή και οι αρμόδιες ελβετικές αρχές συνεργάζονται και αλληλοϋποστηρίζονται για να διασφαλίσουν την εποπτεία της εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας. Μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες εποπτείας της εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας. Μπορούν να ανταλλάσσουν απόψεις και να συζητούν θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει την αποτελεσματική και αρμονική εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας στο έδαφός του.
3. Η εποπτεία της εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας διενεργείται από κοινού από τα συμβαλλόμενα μέρη στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής. Αν η Επιτροπή ή οι αρμόδιες ελβετικές αρχές αντιληφθούν περίπτωση πλημμελούς εφαρμογής, το θέμα μπορεί να παραπεμφθεί στη μεικτή επιτροπή με σκοπό την εξεύρεση αποδεκτής λύσης.
4. Η Επιτροπή και οι αρμόδιες ελβετικές αρχές παρακολουθούν αντίστοιχα την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 32 της παρούσας συμφωνίας.

Στον βαθμό που ορισμένες εποπτικές αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης όσον αφορά ένα συμβαλλόμενο μέρος είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής και αρμονικής εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, όπως οι εξουσίες έρευνας και λήψης αποφάσεων, η παρούσα συμφωνία πρέπει να τις προβλέπει ειδικά.

ΑΡΘΡΟ 31

Αρχή της αποκλειστικότητας

Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να μην υποβάλλουν διαφορά σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και των νομικών πράξεων της Ένωσης στις οποίες γίνεται αναφορά στην παρούσα συμφωνία ή, κατά περίπτωση, σχετικά με τη συμμόρφωση με την παρούσα συμφωνία απόφασης που εκδίδεται από την Επιτροπή βάσει της παρούσας συμφωνίας σε οποιαδήποτε μέθοδο επίλυσης πλην εκείνων που προβλέπονται στο παρόν μέρος.

ΑΡΘΡΟ 32

Διαδικασία σε περίπτωση δυσκολίας ερμηνείας ή εφαρμογής

1. Σε περίπτωση δυσκολίας ερμηνείας ή εφαρμογής της συμφωνίας ή νομικής πράξης της Ένωσης στην οποία γίνεται αναφορά στη συμφωνία, τα συμβαλλόμενα μέρη διαβουλεύονται μεταξύ τους στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής για την εξεύρεση αμοιβαία αποδεκτής λύσης. Για τον σκοπό αυτόν, παρέχονται στη μεικτή επιτροπή όλα τα χρήσιμα πληροφοριακά στοιχεία, ώστε να μπορεί να προβεί σε λεπτομερή εξέταση της κατάστασης. Η μεικτή επιτροπή εξετάζει όλες τις δυνατότητες που επιτρέπουν τη διατήρηση της ορθής λειτουργίας της παρούσας συμφωνίας.
2. Αν η μεικτή επιτροπή δεν κατορθώσει να βρει λύση στη δυσκολία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία παραπέμφθηκε σ' αυτήν το θέμα της δυσκολίας, οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη μπορεί να ζητήσει από διαιτητικό δικαστήριο να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται στο πρωτόκολλο.

3. Όταν η διαφορά εγείρει ζήτημα ερμηνείας ή εφαρμογής διάταξης που αναφέρεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2, και εφόσον η ερμηνεία της διάταξης αυτής είναι συναφής για την επίλυση της διαφοράς και αναγκαία για να μπορέσει το διαιτητικό δικαστήριο να εκδώσει απόφαση, το διαιτητικό δικαστήριο παραπέμπει το ζήτημα αυτό στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όταν η διαφορά εγείρει ζήτημα ερμηνείας ή εφαρμογής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής εξαίρεσης από την υποχρέωση δυναμικής ευθυγράμμισης που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 8 και όταν η διαφορά δεν αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή εννοιών του ενωσιακού δικαίου, το διαιτητικό δικαστήριο επιλύει τη διαφορά χωρίς να την παραπέμψει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Όταν το διαιτητικό δικαστήριο υποβάλλει ερώτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με την παράγραφο 3:

- α) η απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δεσμευτική για το διαιτητικό δικαστήριο, και·
- β) η Ελβετία απολαμβάνει τα ίδια δικαιώματα με τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και υπόκειται στις ίδιες διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τηρουμένων των αναλογιών.

5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί καλόπιιστα με την απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου. Το συμβαλλόμενο μέρος το οποίο, κατά την κρίση του διαιτητικού δικαστηρίου, δεν συμμορφώθηκε με την παρούσα συμφωνία ενημερώνει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος μέσω της μεικτής επιτροπής σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί με την απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου.

Αντισταθμιστικά μέτρα

1. Αν το συμβαλλόμενο μέρος το οποίο, κατά την κρίση του διαιτητικού δικαστηρίου, δεν συμμορφώθηκε με την παρούσα συμφωνία δεν ενημερώσει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο IV.2 παράγραφος 6 του πρωτοκόλλου, σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί με την απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου, ή αν το άλλο συμβαλλόμενο μέρος θεωρεί ότι τα κοινοποιηθέντα μέτρα δεν συμμορφώνονται με την απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου, το εν λόγω άλλο συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να λάβει αναλογικά αντισταθμιστικά μέτρα στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας ή οποιασδήποτε άλλης διμερούς συμφωνίας στους τομείς που σχετίζονται με την εσωτερική αγορά στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία (στο εξής: αντισταθμιστικά μέτρα), προκειμένου να αντιμετωπιστεί ενδεχόμενη ανισορροπία. Κοινοποιεί στο συμβαλλόμενο μέρος το οποίο, κατά την κρίση του διαιτητικού δικαστηρίου, δεν συμμορφώθηκε με την παρούσα συμφωνία τα αντισταθμιστικά μέτρα, τα οποία προσδιορίζονται στην κοινοποίηση. Τα εν λόγω αντισταθμιστικά μέτρα αρχίζουν να ισχύουν τρεις μήνες από την ημερομηνία της εν λόγω κοινοποίησης.
2. Αν, εντός ενός μηνός από την ημερομηνία κοινοποίησης των προβλεπόμενων αντισταθμιστικών μέτρων, η μεικτή επιτροπή δεν αποφασίσει να αναστείλει, να τροποποιήσει ή να ακυρώσει τα εν λόγω αντισταθμιστικά μέτρα, οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να υποβάλει σε διαιτησία το ζήτημα της αναλογικότητας αυτών των αντισταθμιστικών μέτρων, σύμφωνα με το πρωτόκολλο.
3. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στο άρθρο III.8 παράγραφος 4 του πρωτοκόλλου.
4. Τα αντισταθμιστικά μέτρα δεν έχουν αναδρομική ισχύ. Ειδικότερα, διατηρούνται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που είχαν ήδη οι ιδιώτες και οι οικονομικοί φορείς πριν από την έναρξη ισχύος των αντισταθμιστικών μέτρων.

ΑΡΘΡΟ 34

Συνεργασία μεταξύ δικαιοδοσιών

1. Για την προώθηση της ομοιόμορφης ερμηνείας, το Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο της Ελβετίας και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμφωνούν στην τήρηση διαλόγου και στις λεπτομέρειες διεξαγωγής του.
2. Η Ελβετία έχει το δικαίωμα να καταθέτει υπομνήματα ή γραπτές παρατηρήσεις στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όταν δικαστήριο κράτους μέλους της Ένωσης υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ερώτημα σχετικά με την ερμηνεία της παρούσας συμφωνίας ή διάταξης νομικής πράξης της Ένωσης που αναφέρεται σ' αυτή για την έκδοση προδικαστικής απόφασης.

ΑΡΘΡΟ 35

Αναφορές σε επικράτειες

Στις περιπτώσεις στις οποίες οι νομικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία περιέχουν αναφορές στην επικράτεια της «Ευρωπαϊκής Ένωσης», της «Ένωσης», της «κοινής αγοράς» ή της «εσωτερικής αγοράς», οι αναφορές νοούνται, για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, ως αναφορές στις επικράτειες που αναφέρονται στο άρθρο 43.

ΑΡΘΡΟ 36

Αναφορές σε υπηκόους κρατών μελών της Ένωσης

Στις περιπτώσεις που οι νομικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στην παρούσα συμφωνία περιέχουν αναφορές σε υπηκόους κρατών μελών της Ένωσης, οι αναφορές νοούνται, για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, ως αναφορές σε υπηκόους των κρατών μελών της Ένωσης και της Ελβετίας.

ΑΡΘΡΟ 37

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή των νομικών πράξεων της Ένωσης

Οι διατάξεις των νομικών πράξεων της Ένωσης οι οποίες ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία σχετικά με την έναρξη ισχύος ή την εφαρμογή τους δεν είναι συναφείς για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας.

Τα χρονικά όρια και οι ημερομηνίες κατά τις οποίες αρχίζουν να ισχύουν και να εφαρμόζονται στην Ελβετία οι αποφάσεις για την ενσωμάτωση των νομικών πράξεων της Ένωσης στην παρούσα συμφωνία απορρέουν από το άρθρο 27 παράγραφος 9 και το άρθρο 28 παράγραφος 5, καθώς και από τις διατάξεις σχετικά με τις μεταβατικές ρυθμίσεις.

ΑΡΘΡΟ 38

Αποδέκτες των νομικών πράξεων της Ένωσης

Οι διατάξεις των νομικών πράξεων της Ένωσης οι οποίες ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία, στις οποίες επισημαίνεται ότι απευθύνονται στα κράτη μέλη της Ένωσης, δεν είναι συναφείς για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας.

ΜΕΡΟΣ VI

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 39

Γενικές προσαρμογές

Το παρόν μέρος προβλέπει γενικές προσαρμογές οι οποίες εφαρμόζονται στις νομικές πράξεις της Ένωσης που αναφέρονται στα παραρτήματα I και VI, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στο αντίστοιχο παράρτημα.

ΑΡΘΡΟ 40

Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Όταν ένα κράτος μέλος της Ένωσης ή η αρμόδια αρχή του πρέπει να υποβάλει πληροφορίες στην Επιτροπή, η Ελβετία ή η αρμόδια αρχή της υποβάλλει τις εν λόγω πληροφορίες στην Επιτροπή μέσω της μεικτής επιτροπής.
2. Όταν ένα κράτος μέλος της Ένωσης ή η αρμόδια αρχή του πρέπει να υποβάλει πληροφορίες σε ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη της Ένωσης, υποβάλλει επίσης τις πληροφορίες αυτές απευθείας στην Ελβετία, ενημερώνοντας παράλληλα την Επιτροπή. Όταν η Ελβετία ή η αρμόδια αρχή της πρέπει να υποβάλει πληροφορίες σε ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη της Ένωσης ή στις αρμόδιες αρχές τους, το πράττει απευθείας και ενημερώνει την Επιτροπή μέσω της μεικτής επιτροπής.

3. Η μεικτή επιτροπή μπορεί να συμφωνήσει σε κατάλληλες λύσεις για την άμεση ανταλλαγή πληροφοριών σε τομείς στους οποίους απαιτείται ταχεία διαβίβαση πληροφοριών.
4. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν θίγουν τους ειδικούς τομεακούς κανόνες και τις ρυθμίσεις που ισχύουν για την ανταλλαγή πληροφοριών μέσω συστημάτων πληροφοριών.
5. Εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1, όταν είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθεί ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του ACER ή άλλων θεσμικών οργάνων της Ένωσης και ελβετικής αρχής κατά την έκδοση απόφασης ή την εκπόνηση έκθεσης, γνώμης, σύστασης ή άλλου παρόμοιου εγγράφου, η εν λόγω ανταλλαγή πραγματοποιείται απευθείας μεταξύ των σχετικών οντοτήτων, εκτός αν η μεικτή επιτροπή αποφασίσει ότι η ανταλλαγή αυτή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσω της μεικτής επιτροπής.
6. Όταν η Επιτροπή ή ο ACER, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που τους έχουν ανατεθεί, χρειάζεται να ανταλλάσσουν πληροφορίες με επιχειρήσεις στην Ελβετία, μπορούν να τις ανταλλάσσουν απευθείας με τις εν λόγω επιχειρήσεις, εκτός αν η μεικτή επιτροπή ορίσει ότι θα πρέπει να εφαρμοστεί άλλη διαδικασία στις περιπτώσεις αυτές.
7. Όταν ζητείται η γνώμη των κρατών μελών της Ένωσης, των αρχών ή των επιχειρήσεών τους κατά την έκδοση απόφασης της Ένωσης, ζητείται με τον ίδιο τρόπο και η γνώμη της Ελβετίας, των αρχών της και των επιχειρήσεών της.

ΑΡΘΡΟ 41

Μη δεσμευτικά έγγραφα

1. Όταν η Επιτροπή, ο ACER ή άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης εκδίδουν εκθέσεις, γνώμες, δηλώσεις, συστάσεις ή άλλα παρόμοια έγγραφα προς τα κράτη μέλη της Ένωσης ή τις αρχές τους, μπορούν επίσης να πράξουν το ίδιο σε σχέση με την Ελβετία ή τις αρχές της. Όταν ζητείται η γνώμη των κρατών μελών της Ένωσης, των αρχών ή των επιχειρήσεών τους κατά την εκπόνηση αυτών των εγγράφων, ζητείται με τον ίδιο τρόπο και η γνώμη της Ελβετίας, των αρχών της και των επιχειρήσεών της.
2. Η Επιτροπή διαβιβάζει τα εν λόγω έγγραφα μέσω της μεικτής επιτροπής, εκτός αν έχουν δημοσιευθεί. Η μεικτή επιτροπή μπορεί να συμφωνήσει να προβλεφθεί απευθείας ανταλλαγή. Ο ACER και άλλα θεσμικά όργανα διαβιβάζουν τα έγγραφα απευθείας.

ΑΡΘΡΟ 42

Δημοσίευση των πληροφοριών

1. Όταν ένα κράτος μέλος της Ένωσης πρέπει να δημοσιεύσει ορισμένες πληροφορίες, η Ελβετία δημοσιεύει επίσης, στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, τις σχετικές πληροφορίες με αντίστοιχο τρόπο.
2. Όταν, σύμφωνα με πράξη που αναφέρεται στα παραρτήματα, πρέπει να δημοσιευθούν πληροφορίες στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, το θεσμικό όργανο της Ένωσης δημοσιεύει επίσης σ' αυτήν αντίστοιχες πληροφορίες σχετικά με την Ελβετία.

ΜΕΡΟΣ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 43

Εδαφικό πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται, αφενός, στο έδαφος στο οποίο εφαρμόζονται η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η ΣΛΕΕ και υπό τους όρους που προβλέπονται στις εν λόγω Συνθήκες, και, αφετέρου, στο έδαφος της Ελβετίας.

ΑΡΘΡΟ 44

Εξελικτική ρήτρα για διευρυμένη συνεργασία

Τα συμβαλλόμενα μέρη δηλώνουν ότι είναι πρόθυμα να εξετάσουν το ενδεχόμενο εμβάθυνσης της συνεργασίας τους στον τομέα της ενέργειας πέραν της ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως στους τομείς του υδρογόνου ή των ανανεώσιμων αερίων.

ΑΡΘΡΟ 45

Διαβαθμισμένες πληροφορίες και ευαίσθητες μη διαβαθμισμένες πληροφορίες

1. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται ως υποχρέωση των συμβαλλόμενων μερών να γνωστοποιούν διαβαθμισμένες πληροφορίες.

2. Ο χειρισμός και η προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών ή υλικού που παρέχονται από τα συμβαλλόμενα μέρη ή ανταλλάσσονται μεταξύ τους δυνάμει της παρούσας συμφωνίας πραγματοποιούνται βάσει της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με διαδικασίες ασφαλείας για την ανταλλαγή διαβαθμισμένων πληροφοριών, η οποία υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 28 Απριλίου 2008, καθώς και βάσει κάθε ρύθμισης ασφαλείας για την εκτέλεσή της.

3. Η μεικτή επιτροπή εκδίδει, με απόφαση, οδηγίες χειρισμού για τη διασφάλιση της προστασίας των ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών που ανταλλάσσονται μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

ΑΡΘΡΟ 46

Επαγγελματικό απόρρητο

Οι αντιπρόσωποι, εμπειρογνώμονες και λοιποί υπάλληλοι των συμβαλλόμενων μερών υποχρεούνται, ακόμη και μετά την παύση άσκησης των καθηκόντων τους, να μην αποκαλύπτουν τις πληροφορίες που έχουν αποκτήσει στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, οι οποίες καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

ΑΡΘΡΟ 47

Παραρτήματα και πρωτόκολλα

Τα παραρτήματα και τα πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της.

ΑΡΘΡΟ 48

Εφαρμογή

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο κατάλληλο να εξασφαλίσει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία και απέχουν από τη λήψη κάθε μέτρου που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων της.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα των νομικών πράξεων της Ένωσης στις οποίες γίνεται αναφορά στην παρούσα συμφωνία και απέχουν από τη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων τους.

ΑΡΘΡΟ 49

Χρηματοδοτική συνεισφορά

1. Η Ελβετία συνεισφέρει στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων των οργανισμών της Ένωσης, των συστημάτων πληροφοριών και άλλων δραστηριοτήτων που παρατίθενται στο άρθρο 1 του παραρτήματος VII στις οποίες έχει πρόσβαση, σύμφωνα με το παρόν άρθρο και το παράρτημα VII.

Η μεικτή επιτροπή μπορεί να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση του παραρτήματος VII.
2. Η Ένωση μπορεί να αναστείλει ανά πάσα στιγμή τη συμμετοχή της Ελβετίας στις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, αν η Ελβετία δεν τηρήσει την προθεσμία πληρωμής σύμφωνα με τους όρους πληρωμής που καθορίζονται στο άρθρο 2 του παραρτήματος VII.

Σε περίπτωση που η Ελβετία δεν τηρήσει την προθεσμία πληρωμής, η Ένωση αποστέλλει στην Ελβετία επίσημη επιστολή υπενθύμισης. Αν δεν καταβληθεί όλο το ποσό εντός 30 ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω επίσημης επιστολής υπενθύμισης, η Ένωση μπορεί να αναστείλει τη συμμετοχή της Ελβετίας στη σχετική δραστηριότητα.

3. Η χρηματοδοτική συνεισφορά είναι το άθροισμα:

α) της επιχειρησιακής συνεισφοράς και

β) του τέλους συμμετοχής.

4. Η χρηματοδοτική συνεισφορά λαμβάνει τη μορφή ετήσιας χρηματοδοτικής συνεισφοράς και είναι πληρωτέα κατά τις ημερομηνίες που προσδιορίζονται στις προσκλήσεις καταβολής συνεισφορών που εκδίδει η Επιτροπή.

5. Η επιχειρησιακή συνεισφορά βασίζεται σε κλίμακα συνεισφοράς, η οποία ορίζεται ως ο λόγος του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (στο εξής: ΑΕΠ) της Ελβετίας σε τιμές αγοράς προς το ΑΕΠ της Ένωσης σε τιμές αγοράς.

Για τον σκοπό αυτό, τα στοιχεία των συμβαλλόμενων μερών για το ΑΕΠ σε τιμές αγοράς είναι τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα σχετικά στοιχεία από την 1η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η ετήσια πληρωμή, όπως παρέχονται από τη Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τη συνεργασία στον τομέα της στατιστικής, που πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο στις 26 Οκτωβρίου 2004. Σε περίπτωση παύσης εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας, το ΑΕΠ της Ελβετίας είναι αυτό που καθορίζεται με βάση τα δεδομένα που παρέχονται από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

6. Η επιχειρησιακή συνεισφορά για κάθε οργανισμό της Ένωσης υπολογίζεται με την εφαρμογή της κλείδας συνεισφοράς στον ετήσιο ψηφισθέντα προϋπολογισμό του οργανισμού που έχει εγγραφεί στη/στις σχετική/-ές γραμμή/-ές επιδότησης του προϋπολογισμού της Ένωσης του εν λόγω έτους, λαμβανομένης υπόψη, για κάθε οργανισμό, τυχόν προσαρμοσμένης επιχειρησιακής συνεισφοράς όπως ορίζεται στο άρθρο 1 του παραρτήματος VII.

Η επιχειρησιακή συνεισφορά για τα συστήματα πληροφοριών και άλλες δραστηριότητες υπολογίζεται με την εφαρμογή της κλείδας συνεισφοράς στον σχετικό προϋπολογισμό του εν λόγω έτους, όπως ορίζεται στα έγγραφα εκτέλεσης του εν λόγω προϋπολογισμού, όπως προγράμματα εργασίας ή συμβάσεις. Όλα τα ποσά αναφοράς βασίζονται στις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων.

7. Το ετήσιο τέλος συμμετοχής ανέρχεται στο 4 % της ετήσιας επιχειρησιακής συνεισφοράς, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 6.

8. Η Επιτροπή παρέχει στην Ελβετία επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τον υπολογισμό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της. Οι πληροφορίες αυτές παρέχονται λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ενωσιακών κανόνων εμπιστευτικότητας και προστασίας των δεδομένων.

9. Όλες οι χρηματοδοτικές συνεισφορές της Ελβετίας ή οι πληρωμές από την Ένωση, καθώς και ο υπολογισμός των οφειλόμενων ή των προς είσπραξη ποσών πραγματοποιούνται σε ευρώ.

10. Όταν η έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας δεν συμπίπτει με την έναρξη ημερολογιακού έτους, η επιχειρησιακή συνεισφορά της Ελβετίας για το εν λόγω έτος υπόκειται σε προσαρμογή, σύμφωνα με τη μεθοδολογία και τους όρους πληρωμής που καθορίζονται στο άρθρο 4 του παραρτήματος VII.

11. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου καθορίζονται στο παράρτημα VII.

12. Τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, και στη συνέχεια ανά τριετία, η μεικτή επιτροπή επανεξετάζει τους όρους συμμετοχής της Ελβετίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 του παραρτήματος VII, και, κατά περίπτωση, τους προσαρμόζει.

ΑΡΘΡΟ 50

Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα συμφωνία κυρώνεται ή εγκρίνεται από τα συμβαλλόμενα μέρη σύμφωνα με τις κατ' ιδίαν διαδικασίες. Τα συμβαλλόμενα μέρη κοινοποιούν αμοιβαία την ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών που είναι αναγκαίες για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.
2. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα που έπεται της τελευταίας κοινοποίησης όσον αφορά τις ακόλουθες πράξεις:
 - α) Θεσμικό πρωτόκολλο της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου, για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων·
 - β) Πρωτόκολλο τροποποίησης της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου, για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων·
 - γ) Θεσμικό πρωτόκολλο της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές·

- δ) Πρωτόκολλο τροποποίησης της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές·
- ε) Πρωτόκολλο για τις κρατικές ενισχύσεις της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές·
- στ) Θεσμικό πρωτόκολλο της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τις σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών·
- ζ) Πρωτόκολλο τροποποίησης της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τις σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών·
- η) Πρωτόκολλο για τις κρατικές ενισχύσεις της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τις σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών·
- θ) Πρωτόκολλο τροποποίησης της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τις συναλλαγές γεωργικών προϊόντων·
- ι) Θεσμικό πρωτόκολλο της συμφωνίας αμοιβαίας αναγνώρισης σχετικά με την αξιολόγηση της πιστότητας, μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας·
- ια) Πρωτόκολλο τροποποίησης της συμφωνίας αμοιβαίας αναγνώρισης σχετικά με την αξιολόγηση της πιστότητας, μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας·
- ιβ) Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με την τακτική χρηματοδοτική συνεισφορά της Ελβετίας στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση·

- ιγ) Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου, σχετικά με τη συμμετοχή της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σε προγράμματα της Ένωσης·
- ιδ) Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή της Ελβετικής Συνομοσπονδίας στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα.

ΑΡΘΡΟ 51

Τροποποίηση και καταγγελία

1. Η παρούσα συμφωνία μπορεί να τροποποιηθεί ανά πάσα στιγμή με αμοιβαία συμφωνία των συμβαλλόμενων μερών.
2. Η Ένωση ή η Ελβετία μπορούν να καταγγείλουν την παρούσα συμφωνία με κοινοποίηση προς το έτερο συμβαλλόμενο μέρος. Η παρούσα συμφωνία παύει να ισχύει έξι μήνες μετά την παραλαβή της εν λόγω κοινοποίησης.
3. Σε περίπτωση που η παρούσα συμφωνία παύσει να ισχύει, διατηρούνται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που έχουν ήδη αποκτήσει βάσει της παρούσας συμφωνίας οι ιδιώτες και οι οικονομικοί φορείς πριν από την ημερομηνία παύσης της παρούσας συμφωνίας. Τα συμβαλλόμενα μέρη ρυθμίζουν με αμοιβαία συμφωνία ποιες ενέργειες θα αναληφθούν σε σχέση με δικαιώματα στο στάδιο της απόκτησης.

[Τόπος], στις [...], σε δύο αντίτυπα στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, κροατική, λετονική, λιθουανική, μαλτέζικη, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική και φινλανδική γλώσσα, όλα δε τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από την παρούσα συμφωνία.

(Πεδίο υπογραφών και στις 24 γλώσσες της ΕΕ: «Για την Ευρωπαϊκή Ένωση» και «Για την Ελβετική Συνομοσπονδία»)

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά σε τυχόν τεχνικές προσαρμογές:

- δικαιώματα και υποχρεώσεις που προβλέπονται για τα κράτη μέλη της Ένωσης στις νομικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες ενσωματώνονται στο παρόν παράρτημα θεωρείται ότι προβλέπονται και για την Ελβετία·
- αναφορές των εν λόγω πράξεων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία διαμένουν ή είναι εγκατεστημένα στα κράτη μέλη της Ένωσης θεωρείται ότι περιλαμβάνουν αναφορές σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία διαμένουν ή είναι εγκατεστημένα στην Ελβετία.

Αυτό ισχύει με πλήρη σεβασμό των θεσμικών διατάξεων που περιέχονται στο μέρος V της παρούσας συμφωνίας.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ

1. 32019 R 0941: Κανονισμός (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με την κατάργηση της οδηγίας 2005/89/ΕΚ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/941/oj>)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 προσαρμόζονται ως εξής:

- α) Στο άρθρο 3 παράγραφος 1, οι λέξεις «Το συντομότερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση το αργότερο έως τις 5 Ιανουαρίου 2020, κάθε κράτος μέλος» αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το αργότερο τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας, η Ελβετία»

- β) στο άρθρο 7 παράγραφος 1, οι λέξεις «Εντός τεσσάρων μηνών από τον προσδιορισμό των περιφερειακών σεναρίων κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1» αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το αργότερο τρία έτη και τέσσερις μήνες μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας»

- γ) στο άρθρο 7 παράγραφος 4, οι λέξεις «Εντός τεσσάρων μηνών από τον προσδιορισμό των περιφερειακών σεναρίων κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1» αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το αργότερο τρία έτη και τέσσερις μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας»

- δ) Τα άρθρα 10 και 14 εφαρμόζονται το αργότερο τρία έτη από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

2. 32019 R 0942: Κανονισμός (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/942/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:
- 32024 R 1787: Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1787 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τη μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της ενέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942 (ΕΕ L 1787 της 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>)
 - 32024 R 1789: Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1789 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμου αερίου, φυσικού αερίου και υδρογόνου, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, (ΕΕ) 2017/1938, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2022/869 και της απόφασης (ΕΕ) 2017/684 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 1789, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942 προσαρμόζονται ως εξής:

- α) ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/942 εφαρμόζεται μόνο σε θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας·

β) με την επιφύλαξη της γενικής διάταξης στην αρχή του παραρτήματος Ι της παρούσας συμφωνίας, ο όρος «κράτος/-η μέλος/-η» που περιέχεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/942 θεωρείται ότι περιλαμβάνει, εκτός από την έννοια που έχει στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/942, την Ελβετία. Ομοίως, ο όρος «ρυθμιστική αρχή» που περιέχεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/942 θεωρείται ότι περιλαμβάνει, εκτός από την έννοια που έχει στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/942, τη ρυθμιστική αρχή της Ελβετίας·

γ) στο άρθρο 3 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3. Όσον αφορά την Ελβετία, ο ACER έχει τις αρμοδιότητες που του ανατίθενται σύμφωνα με τα άρθρα 3 έως 10 και το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία. Προτού ο ACER λάβει απόφαση σχετικά με την Ελβετία, διαβουλεύεται με την αρμόδια ελβετική αρχή.»

δ) στο άρθρο 5 παράγραφος 4 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Για το άρθρο 9 παράγραφος 6 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222 εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία:

Στον βαθμό που η τροποποίηση των περιφερειών υπολογισμού δυναμικότητας αφορά την κατανομή των ελβετικών συνόρων σε συγκεκριμένη περιφέρεια, η Ελβετία έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τη μεικτή επιτροπή να αποφασίσει σχετικά με την έγκριση της κατανομής των ελβετικών συνόρων σε συγκεκριμένη περιφέρεια.

Αν η μεικτή επιτροπή δεν λάβει απόφαση εντός έξι μηνών από την υποβολή του αιτήματος, ο ACER αποφασίζει σχετικά με τις περιφέρειες υπολογισμού δυναμικότητας σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, λαμβάνοντας υπόψη τις ανησυχίες της Ελβετίας.

Αν η μεικτή επιτροπή αποφασίσει να μην εγκρίνει την κατανομή των ελβετικών συνόρων σε συγκεκριμένη περιφέρεια, ο ACER καταρτίζει νέα απόφαση λαμβάνοντας υπόψη τις ανησυχίες της Ελβετίας.»

- ε) στο άρθρο 21 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Η ΕΡΑ της Ελβετίας συμμετέχει πλήρως στο ρυθμιστικό συμβούλιο, καθώς και σε όλα τα άλλα προπαρασκευαστικά όργανα του ACER, συμπεριλαμβανομένων των ομάδων εργασίας, των επιτροπών και των ειδικών ομάδων, όσον αφορά θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας. Δεν έχει δικαίωμα ψήφου στο ρυθμιστικό συμβούλιο. Ο εσωτερικός κανονισμός του ρυθμιστικού συμβουλίου και ο εσωτερικός κανονισμός για τη λειτουργία των ομάδων εργασίας κατοχυρώνουν πλήρως τη συμμετοχή της ΕΡΑ της Ελβετίας.»

- στ) στο άρθρο 31 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Η Ελβετία συμμετέχει στη χρηματοδότηση του ACER. Για τον σκοπό αυτόν, εφαρμόζονται οι διαδικασίες που καθορίζονται στο άρθρο 49 της παρούσας συμφωνίας.»

- ζ) η Ελβετία χορηγεί στον ACER και στους υπαλλήλους του, στο πλαίσιο των επίσημων καθηκόντων τους για τον ACER, τα προνόμια και τις ασυλίες που προβλέπονται στο προσάρτημα του παρόντος παραρτήματος, τα οποία βασίζονται στα άρθρα 1 έως 6, 10 έως 15, 17 και 18 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7). Οι αναφορές στα αντίστοιχα άρθρα του πρωτοκόλλου επισημαίνονται εντός παρενθέσεων για λόγους ενημέρωσης·

η) στο άρθρο 39 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο α) του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 31, (ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθ. 11, περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας (ΕΕ 45 της 14.6.1962, σ. 1385), συμπεριλαμβανομένων τυχόν μεταγενέστερων τροποποιήσεων, ο ACER μπορεί, αν το αποφασίσει, να προσλάβει με σύμβαση Ελβετούς υπηκόους οι οποίοι απολαμβάνουν τα πλήρη πολιτικά τους δικαιώματα. Ο ACER μπορεί να δεχθεί την απόσπαση εμπειρογνομόνων από την Ελβετία.»

θ) στο άρθρο 41 παράγραφος 1 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, (ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43), για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής εφαρμόζεται, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, σε κάθε έγγραφο του ACER που αφορά και την Ελβετία.»

3. 32020 D 2152: Απόφαση (ΕΕ) 2020/2152 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τα τέλη που πρέπει να καταβάλλονται στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας για τη συλλογή, τον χειρισμό, την επεξεργασία και την ανάλυση των πληροφοριών που υποβάλλονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 428 της 18.12.2020, σ. 68, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2152/oj>)

4. 32019 R 943: Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:
- 32022 R 0869: Κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 (ΕΕ ΕΕ L 152 της 3.6.2022, σ. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>)
 - 32024 R 1747: Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1747 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/1747, 26.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1747/oj>)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 προσαρμόζονται ως εξής:

- α) στο άρθρο 14 παράγραφος 8 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Στον βαθμό που η Επιτροπή προτίθεται να τροποποιήσει ζώνη προσφοράς που καλύπτει το ελβετικό έδαφος, υποβάλλει το σχέδιο απόφασης στη μεικτή επιτροπή προς έγκριση. Η μεικτή επιτροπή αποφασίζει εντός έξι μηνών από την υποβολή. Αν η μεικτή επιτροπή δεν εγκρίνει την τροποποίηση της ζώνης προσφοράς, η οποία καλύπτει το ελβετικό έδαφος, η Επιτροπή καταρτίζει νέα απόφαση η οποία λαμβάνει υπόψη τις ανησυχίες της Ελβετίας.»

β) στο άρθρο 15 παράγραφος 5 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Στον βαθμό που η Επιτροπή προτίθεται να τροποποιήσει ζώνη προσφοράς που καλύπτει το ελβετικό έδαφος, υποβάλλει το σχέδιο απόφασης στη μεικτή επιτροπή προς έγκριση. Η μεικτή επιτροπή αποφασίζει εντός έξι μηνών από την υποβολή. Αν η μεικτή επιτροπή δεν εγκρίνει την τροποποίηση της ζώνης προσφοράς, η οποία καλύπτει το ελβετικό έδαφος, η Επιτροπή καταρτίζει νέα απόφαση η οποία λαμβάνει υπόψη τις ανησυχίες της Ελβετίας.»

γ) οι μηχανισμοί ισχύος που θεσπίζει η Ελβετία εγκρίνονται από την αρμόδια ελβετική αρχή. Συνεπώς, για τους εν λόγω μηχανισμούς ισχύος, στο άρθρο 21 παράγραφος 8, η λέξη «Επιτροπή» αντικαθίσταται από τις λέξεις «αρμόδια ελβετική αρχή»

δ) στο άρθρο 24 παράγραφος 1, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) να κάνουν παραδοχές που λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εθνικής ζήτησης και προσφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτεροτήτων που απορρέουν από το γεγονός ότι η Ελβετία δεν είναι κράτος μέλος της Ένωσης ή από στοιχεία που ενδέχεται να είναι ιδιαίτερα συναφή για την ασφάλεια του εφοδιασμού στην Ελβετία, όπως η ενδεχόμενη μειωμένη διαθεσιμότητα πυρηνικής ενέργειας και αερίου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε γειτονικές χώρες, υπό την προϋπόθεση ότι οι ανησυχίες αυτές εξετάζονται με αναλογικό και εύλογο τρόπο.»

ε) η Επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 34, 63 και 64 στις περιπτώσεις που αφορούν την Ελβετία·

στ) στο άρθρο 65 παράγραφος 2 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Σε περίπτωση που η Επιτροπή προτίθεται να ζητήσει πληροφορίες για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου από επιχείρηση εγκατεστημένη στην Ελβετία, η Επιτροπή υποβάλλει στην ελβετική ΕΡΑ αίτημα παροχής πληροφοριών καθορίζοντας επίσης την προθεσμία εντός της οποίας η οικεία επιχείρηση υποχρεούται να παράσχει τις εν λόγω πληροφορίες. Η ΕΡΑ ζητεί αμέσως τις πληροφορίες αυτές από την οικεία επιχείρηση και περιλαμβάνει στο αίτημά της τις πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο 3. Η ελβετική ΕΡΑ διαβιβάζει την απάντηση των οικείων επιχειρήσεων στην Επιτροπή αμέσως μετά την παραλαβή της.

Αν μια επιχείρηση δεν παράσχει τις πληροφορίες που ζητούνται σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο εντός της προθεσμίας που έχει ορίσει η Επιτροπή ή παράσχει ελλιπείς πληροφορίες, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από την ελβετική ΕΡΑ να εκδώσει αποφάσεις σύμφωνα με την παράγραφο 5.»

ζ) στο άρθρο 65 παράγραφος 5 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Αν το ζητήσει η Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 2, η ελβετική ΕΡΑ απαιτεί από την επιχείρηση την οποία αφορά η απόφαση να παράσχει τις ζητούμενες πληροφορίες.»

η) στο άρθρο 66 παράγραφος 2 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρούσας παραγράφου όσον αφορά απάντηση σε αίτημα παροχής πληροφοριών που υποβάλλεται από την ελβετική ΕΡΑ σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 2, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από την ελβετική ΕΡΑ να εκδώσει απόφαση σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο όσον αφορά τις οικείες επιχειρήσεις.»

θ) προστίθεται νέο άρθρο:

«Άρθρο 66α

Οι αποφάσεις που εκδίδονται από την ελβετική ΕΡΑ σύμφωνα με τα άρθρα 65 και 66 υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο από τα ελβετικά δικαστήρια.»

ι) το άρθρο 7β, το άρθρο 12 παράγραφοι 2 έως 7, το άρθρο 19α παράγραφοι 3 έως 9, τα άρθρα 19ε, 19στ, 50 και 63 εφαρμόζονται το αργότερο τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

5. 32010 R 0838: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 838/2010 της Επιτροπής, της 23ης Σεπτεμβρίου 2010, περί καθορισμού κατευθυντηρίων γραμμών για τον μηχανισμό αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και για κοινή κανονιστική προσέγγιση σχετικά με την επιβολή των τελών μεταφοράς (ΕΕ L 250 της 24.9.2010, σ. 5, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/838/oj>)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, η Επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο μέρος Α σημεία 3.3 και 5.1 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 838/2010.

6. 32013 R 0543: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 543/2013 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την υποβολή και δημοσίευση δεδομένων στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και για την τροποποίηση του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 163 της 15.6.2013, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/543/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:

- 32019 R 943: Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943, της 5ης Ιουνίου 2019 (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54)

7. 32015 R 1222: Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1222 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2015, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης (ΕΕ L 197 της 25.7.2015, σ. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1222/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:

- 32021 R 0280: Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/280 της Επιτροπής, της 22ας Φεβρουαρίου 2021, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2015/1222, (ΕΕ) 2016/1719, (ΕΕ) 2017/2195 και (ΕΕ) 2017/1485 προκειμένου να ευθυγραμμιστούν με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 (ΕΕ EE L 62 της 23.2.2021, σ.24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1222/oj>)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222 προσαρμόζονται ως εξής:

α) στο άρθρο 1 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«6. Ο ΔΣΜ και οι διαχειριστές αγοράς της Ελβετίας συμμετέχουν στην ενιαία σύζευξη επόμενης ημέρας και στην ενιαία ενδοημερήσια σύζευξη υπό τους ίδιους όρους με τους ΔΣΜ και τους διαχειριστές αγοράς της Ένωσης, εφόσον πληρούνται οι τεχνικές και κανονιστικές προϋποθέσεις του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή, στην απόφασή της σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 5, λαμβάνει υπόψη ότι η εφαρμογή της συμφωνίας θεωρείται ότι πληροί τους όρους του άρθρου 1 παράγραφος 4. Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς λαμβάνουν ταχέως τα αναγκαία μέτρα ώστε να καταστεί δυνατή η ένταξη της Ελβετίας στη διασύνδεση των αγορών εντός 9 μηνών από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας.»

- β) όσον αφορά τους όρους και τις προϋποθέσεις ή τις μεθοδολογίες (στο εξής: ΟΠΜ) των οποίων η έγκριση προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1222:
- i) ο ΔΣΜ, οι ορισθέντες διαχειριστές αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (στο εξής: ΝΕΜΟ) και η ΕΡΑ της Ελβετίας συμμετέχουν στην εκπόνηση τυχόν νέων ή τροποποιημένων ΟΠΜ και οι παρατηρήσεις τους λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη των αποφάσεων σχετικά με τους ΟΠΜ·
 - ii) όταν πραγματοποιείται ψηφοφορία και εξετάζεται αν έχουν επιτευχθεί τα σχετικά κατώτατα όρια κράτους μέλους ή πληθυσμού για τις ειδικές πλειοψηφίες, λαμβάνονται υπόψη η Ελβετία και ο πληθυσμός της·
 - iii) οι αναφορές σε “περιφέρειες αποτελούμενες από περισσότερα από πέντε κράτη μέλη” στο άρθρο 9 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο και σε “περιφέρειες αποτελούμενες από πέντε ή λιγότερα κράτη μέλη” στο άρθρο 9 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο νοούνται ως “περιφέρειες αποτελούμενες από περισσότερα από τέσσερα κράτη μέλη της Ένωσης και την Ελβετία” ή “περιφέρειες αποτελούμενες από τέσσερα ή λιγότερα κράτη μέλη της Ένωσης και την Ελβετία”·
 - iv) όταν η κατανομή των ελβετικών συνόρων σε περιφέρεια υπολογισμού δυναμικότητας τροποποιείται σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 6 στοιχείο β), εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942·
 - v) στην Ελβετία εφαρμόζονται οι ΟΠΜ που είχαν ήδη εγκριθεί κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας· και

vi) οι νέοι ή τροποποιημένοι ΟΠΜ που εγκρίνονται από τον ACER σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1222 ενσωματώνονται εντός ενός μηνός στην ελβετική έννομη τάξη από την ελβετική ΕΡΑ. Οι ΟΠΜ εφαρμόζονται προσωρινά στην Ελβετία από την ημερομηνία εφαρμογής τους στην Ένωση. Κάθε προσωρινή εφαρμογή λήγει με την ενσωμάτωση στην ελβετική έννομη τάξη από την ελβετική ΕΡΑ.

8. 32016 R 1719: Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1719 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2016, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριας γραμμής για τη μελλοντική κατανομή δυναμικότητας (ΕΕ L 259 της 27.9.2016, σ. 42, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1719/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:

– 32021 R 0280: Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/280 της Επιτροπής, της 22ας Φεβρουαρίου 2021, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2015/1222, (ΕΕ) 2016/1719, (ΕΕ) 2017/2195 και (ΕΕ) 2017/1485 προκειμένου να ευθυγραμμιστούν με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 (ΕΕ EE L 62 της 23.2.2021, σ.24, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/280/oj)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1719 προσαρμόζονται ως εξής:

α) στο άρθρο 1 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«6. Ο ΔΣΜ και οι διαχειριστές αγοράς της Ελβετίας συμμετέχουν στον ενιαίο μηχανισμό κατανομής υπό τους ίδιους όρους με τους ΔΣΜ και τους διαχειριστές αγοράς της Ένωσης, εφόσον πληρούνται οι τεχνικές και κανονιστικές προϋποθέσεις του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή, στην απόφασή της σύμφωνα με την παράγραφο 5, λαμβάνει υπόψη ότι η εφαρμογή της συμφωνίας θεωρείται ότι πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4. Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς λαμβάνουν ταχέως τα αναγκαία μέτρα ώστε να καταστεί δυνατή η ένταξη της Ελβετίας στη διασύνδεση των αγορών εντός 9 μηνών μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας.»

- β) όσον αφορά τους όρους και τις προϋποθέσεις ή τις μεθοδολογίες (στο εξής: ΟΠΜ) των οποίων η έγκριση προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1719:
- i) ο ΔΣΜ και η ΕΡΑ της Ελβετίας συμμετέχουν στην εκπόνηση τυχόν νέων ή τροποποιημένων ΟΠΜ και οι παρατηρήσεις τους λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη των αποφάσεων σχετικά με τους ΟΠΜ·
 - ii) όταν πραγματοποιείται ψηφοφορία και εξετάζεται αν έχουν επιτευχθεί τα σχετικά κατώτατα όρια κράτους μέλους ή πληθυσμού για τις ειδικές πλειοψηφίες, λαμβάνονται υπόψη η Ελβετία και ο πληθυσμός της·
 - iii) οι αναφορές σε “περιφέρειες αποτελούμενες από περισσότερα από πέντε κράτη μέλη” στο άρθρο 4 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο και σε “περιφέρειες αποτελούμενες από πέντε ή λιγότερα κράτη μέλη” στο άρθρο 4 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο νοούνται ως “περιφέρειες αποτελούμενες από περισσότερα από τέσσερα κράτη μέλη της Ένωσης και την Ελβετία” ή “περιφέρειες αποτελούμενες από τέσσερα ή λιγότερα κράτη μέλη της Ένωσης και την Ελβετία”·
 - iv) στην Ελβετία εφαρμόζονται οι ΟΠΜ που είχαν ήδη εγκριθεί κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας· και
 - v) οι νέοι ή τροποποιημένοι ΟΠΜ που εγκρίνονται από τον ACER σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1719 ενσωματώνονται εντός ενός μηνός στην ελβετική έννομη τάξη από την ελβετική ΕΡΑ. Οι ΟΠΜ εφαρμόζονται προσωρινά στην Ελβετία από την ημερομηνία εφαρμογής τους στην Ένωση. Κάθε προσωρινή εφαρμογή λήγει με την ενσωμάτωση στην ελβετική έννομη τάξη από την ελβετική ΕΡΑ.

9. 32017 R 2195: Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2195 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριας γραμμής για την εξισορρόπηση ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 312 της 28.11.2017, σ. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2195/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:
- 32021 R 0280: Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/280, της 22ας Φεβρουαρίου 2021, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2015/1222, (ΕΕ) 2016/1719, (ΕΕ) 2017/2195 και (ΕΕ) 2017/1485 προκειμένου να ευθυγραμμιστούν με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 (ΕΕ L 62 της 23.2.2021, σ.24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1222/oj>)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2195 προσαρμόζονται ως εξής:

- α) στο άρθρο 1 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«9. Ο ΔΣΜ και οι διαχειριστές αγοράς της Ελβετίας συμμετέχουν στις ευρωπαϊκές πλατφόρμες για την ανταλλαγή τυποποιημένων προϊόντων ενέργειας εξισορρόπησης υπό τους ίδιους όρους με τους ΔΣΜ και τους διαχειριστές αγοράς της Ένωσης, εφόσον πληρούνται οι τεχνικές και κανονιστικές προϋποθέσεις του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή, στην απόφασή της σύμφωνα με την παράγραφο 7, λαμβάνει υπόψη ότι η εφαρμογή της συμφωνίας θεωρείται ότι πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 6. Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς λαμβάνουν ταχέως τα αναγκαία μέτρα ώστε να καταστεί δυνατή η ένταξη της Ελβετίας στη διασύνδεση των αγορών εντός 9 μηνών από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας.»

- β) όσον αφορά τους όρους και τις προϋποθέσεις ή τις μεθοδολογίες (στο εξής: ΟΠΜ) των οποίων η έγκριση προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2195:
- i) ο ΔΣΜ και η ΕΡΑ της Ελβετίας συμμετέχουν στην εκπόνηση τυχόν νέων ή τροποποιημένων ΟΠΜ και οι παρατηρήσεις τους λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη των αποφάσεων σχετικά με τους ΟΠΜ·
 - ii) όταν πραγματοποιείται ψηφοφορία και εξετάζεται αν έχουν επιτευχθεί τα σχετικά κατώτατα όρια κράτους μέλους ή πληθυσμού για τις ειδικές πλειοψηφίες, λαμβάνονται υπόψη η Ελβετία και ο πληθυσμός της·
 - iii) οι αναφορές σε «περιφέρειες που αποτελούνται από περισσότερα από πέντε κράτη μέλη» στο άρθρο 4 παράγραφος 4 και σε «περιφέρειες αποτελούμενες από πέντε ή λιγότερα κράτη μέλη» στο άρθρο 4 παράγραφος 4 νοούνται ως «περιφέρειες που αποτελούνται από περισσότερα από τέσσερα κράτη μέλη της Ένωσης και την Ελβετία» ή «περιφέρειες αποτελούμενες από τέσσερα ή λιγότερα κράτη μέλη της Ένωσης και την Ελβετία»·
 - iv) στην Ελβετία εφαρμόζονται οι ΟΠΜ που είχαν ήδη εγκριθεί κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας· και
 - v) οι νέοι ή τροποποιημένοι ΟΠΜ που εγκρίνονται από τον ACER σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2195 ενσωματώνονται εντός ενός μηνός στην ελβετική έννομη τάξη από την ελβετική ΕΡΑ. Οι ΟΠΜ εφαρμόζονται προσωρινά στην Ελβετία από την ημερομηνία εφαρμογής τους στην Ένωση. Κάθε προσωρινή εφαρμογή λήγει με την ενσωμάτωση στην ελβετική έννομη τάξη από την ελβετική ΕΡΑ.

10. 32017 R 2196: Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2196 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2017, για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης σχετικά με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ ΕΕ L 312 της 28.11.2017, σ. 54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2196/oj>)
11. 32016 R 1388: Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1388 της Επιτροπής, της 17ης Αυγούστου 2016, για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τη σύνδεση ζήτησης (ΕΕ ΕΕ L 223 της 18.8.2016, σ. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1388/oj>)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, η Επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 51.

12. 32016 R 0631: Κανονισμός (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2016, για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο (ΕΕ ΕΕ L 112 της 27.4.2016, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/631/oj>)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, η Επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 61.

13. 32016 R 1447: Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1447 της Επιτροπής, της 26ης Αυγούστου 2016, για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση με το δίκτυο των συστημάτων συνεχούς ρεύματος υψηλής τάσης και των συνδεόμενων σε συνεχές ρεύμα μονάδων πάρκων ισχύος (ΕΕ ΕΕ L 241 της 8.9.2016, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1447/oj>)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, η Επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 78.

14. 32017 R 1485: Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ ΕΕ L 220 της 25.8.2017, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1485/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:
- 32021 R 0280: Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/280, της 22ας Φεβρουαρίου 2021 (ΕΕ L 62 της 23.2.2021, σ. 24)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 προσαρμόζονται ως εξής:

- α) όσον αφορά τους όρους και τις προϋποθέσεις ή τις μεθοδολογίες (στο εξής: ΟΠΜ) των οποίων η έγκριση προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1485:
- i) ο ΔΣΜ και η ΕΡΑ της Ελβετίας συμμετέχουν στην εκπόνηση τυχόν νέων ή τροποποιημένων ΟΠΜ και οι παρατηρήσεις τους λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη των αποφάσεων σχετικά με τους ΟΠΜ·
 - ii) όταν πραγματοποιείται ψηφοφορία και εξετάζεται αν έχουν επιτευχθεί τα σχετικά κατώτατα όρια κράτους μέλους ή πληθυσμού για τις ειδικές πλειοψηφίες, λαμβάνονται υπόψη η Ελβετία και ο πληθυσμός της·
 - iii) οι αναφορές σε «περιφέρειες αποτελούμενες από περισσότερα των πέντε κράτη μέλη» στο άρθρο 5 παράγραφος 5 και σε «περιφέρειες αποτελούμενες από πέντε ή λιγότερα κράτη μέλη» στο άρθρο 5 παράγραφος 5 νοούνται ως «περιφέρειες αποτελούμενες από περισσότερα από τέσσερα κράτη μέλη της Ένωσης και την Ελβετία» ή «περιφέρειες αποτελούμενες από τέσσερα ή λιγότερα κράτη μέλη της Ένωσης και την Ελβετία»·

- iv) στην Ελβετία εφαρμόζονται οι ΟΠΜ που είχαν ήδη εγκριθεί κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας· και
- v) οι νέοι ή τροποποιημένοι ΟΠΜ που εγκρίνονται από τον ACER σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1485 ενσωματώνονται εντός ενός μηνός στην ελβετική έννομη τάξη από την ελβετική ΕΡΑ. Οι ΟΠΜ εφαρμόζονται προσωρινά στην Ελβετία από την ημερομηνία εφαρμογής τους στην ΕΕ. Κάθε προσωρινή εφαρμογή λήγει με την ενσωμάτωση στην ελβετική έννομη τάξη από την ελβετική ΕΡΑ.

15. 32024 L 01366: Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2024/1366 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2024, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση κώδικα δικτύου σχετικά με ειδικούς τομειακούς κανόνες για τις πτυχές της κυβερνοασφάλειας στις διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ ΕΕ L, 2024/1366, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1366/oj)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1366 προσαρμόζονται ως εξής:

- α) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

« Άρθρο 1α

1. Με την έναρξη ισχύος της συμφωνίας, η Ελβετία συστήνει ή ορίζει τις ακόλουθες αρχές και φορείς:

- α) εθνική κυβερνητική ή ρυθμιστική αρχή υπεύθυνη για την εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθενται στην “αρμόδια αρχή” με τον παρόντα κανονισμό· όσον αφορά την Ελβετία, οι αναφορές του παρόντος κανονισμού σε “αρμόδια αρχή” νοούνται ως αναφορές στην εν λόγω ορισθείσα αρχή·

- β) μία ή περισσότερες ομάδες αντιμετώπισης περιστατικών ασφάλειας σε υπολογιστές (CSIRT) οι οποίες είναι υπεύθυνες για τον χειρισμό περιστατικών εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με σαφώς καθορισμένη διαδικασία· οι εν λόγω ομάδες μπορούν να συνάπτουν σχέσεις συνεργασίας με τις εθνικές CSIRT των κρατών μελών της Ένωσης, στον βαθμό που απαιτείται για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού· στο πλαίσιο των εν λόγω σχέσεων συνεργασίας, η Ελβετία διευκολύνει την αποτελεσματική, αποδοτική και ασφαλή ανταλλαγή πληροφοριών με τις εν λόγω εθνικές CSIRT, χρησιμοποιώντας σχετικά πρωτόκολλα ανταλλαγής πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένου του πρωτοκόλλου φωτεινού σηματοδότη. Όσον αφορά την Ελβετία, οι αναφορές του παρόντος κανονισμού σε “CSIRT” νοούνται ως αναφορές στην ομάδα ή στις ομάδες που ορίζονται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

Η Ελβετία αναθέτει σε μία από τις οικείες CSIRT τον ρόλο του συντονιστή για τους σκοπούς της συντονισμένης γνωστοποίησης ευπαθειών (στο εξής: CSIRT συντονισμού). Η CSIRT συντονισμού ενεργεί ως αξιόπιστος διαμεσολαβητής, διευκολύνοντας, όπου απαιτείται, την αλληλεπίδραση μεταξύ του φυσικού ή νομικού προσώπου που αναφέρει την ευπάθεια και του κατασκευαστή ή του παρόχου των δυνητικά ευπαθών προϊόντων τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) ή υπηρεσιών ΤΠΕ, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των μερών αυτών. Στα καθήκοντα της CSIRT συντονισμού περιλαμβάνονται:

- i) ο προσδιορισμός των οικείων οντοτήτων και η επικοινωνία με αυτές·

- ii) η παροχή συνδρομής στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αναφέρουν ευπάθειες· και
- iii) η διαπραγμάτευση χρονοδιαγραμμάτων γνωστοποίησης και η διαχείριση ευπαθειών που επηρεάζουν πλείονες οντότητες.

Η Ελβετία διασφαλίζει ότι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα μπορούν να αναφέρουν, ανώνυμα εφόσον το ζητήσουν, ευπάθεια στη CSIRT συντονισμού. Η τελευταία διασφαλίζει ότι εκτελούνται επιμελείς ενέργειες παρακολούθησης όσον αφορά την αναφερθείσα ευπάθεια και διασφαλίζει την ανωνυμία του φυσικού ή νομικού προσώπου που αναφέρει την ευπάθεια. Όταν αναφερόμενη ευπάθεια θα μπορούσε να έχει σημαντικό αντίκτυπο σε οντότητες όχι μόνο στην Ελβετία αλλά και σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη της Ένωσης, η CSIRT συντονισμού της Ελβετίας συνεργάζεται, κατά περίπτωση, με τις άλλες CSIRT συντονισμού στο πλαίσιο του δικτύου CSIRT.

- γ) μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές υπεύθυνες για τη διαχείριση περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, οι οποίες καθορίζουν εθνικό σχέδιο αντιμετώπισης περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο για την ηλεκτρική ενέργεια, στο οποίο καθορίζονται οι στόχοι και οι ρυθμίσεις για τη διαχείριση περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο. Όσον αφορά την Ελβετία, οι αναφορές του παρόντος κανονισμού σε “αρχές διαχείρισης κυβερνοκρίσεων”, “αρχές διαχείρισης κυβερνοκρίσεων NIS” ή “εθνικές αρχές διαχείρισης κυβερνοκρίσεων” νοούνται ως αναφορές στην εν λόγω ορισθείσα αρχή.

- δ) σημείο επαφής το οποίο ασκεί καθήκοντα συνδέσμου για τη διασφάλιση της διασυνοριακής συνεργασίας εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού μεταξύ των ελβετικών αρχών και των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών της Ένωσης και, κατά περίπτωση, με την Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (στο εξής: ENISA) καθώς και για τη διασφάλιση της διατομεακής συνεργασίας με άλλες αρμόδιες αρχές εντός της Ελβετίας. Όσον αφορά την Ελβετία, οι αναφορές του παρόντος κανονισμού σε “εθνικό ενιαίο σημείο επαφής” νοούνται ως αναφορές στο εν λόγω ορισθέν σημείο επαφής·
- ε) αρμόδια αρχή υπεύθυνη για την κυβερνοασφάλεια. Όσον αφορά την Ελβετία, οι αναφορές του παρόντος κανονισμού σε “αρμόδιες αρχές υπεύθυνες για την κυβερνοασφάλεια” ή “ΕΑΑ κυβερνοασφάλειας” νοούνται ως αναφορές στην εν λόγω ορισθείσα αρχή.
2. Έως την έναρξη ισχύος της συμφωνίας, η Ελβετία ενημερώνει την Επιτροπή, τον ACER, το ΕΔΔΣΜ-ηλ. και τον φορέα ΔΣΔ της ΕΕ, κοινοποιώντας τους το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας των αντίστοιχων αρχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1.»·
- β) όσον αφορά τους όρους και τις προϋποθέσεις ή τις μεθοδολογίες (στο εξής: ΟΠΜ) ή τα σχέδια των οποίων η έγκριση προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1366:
- ι) ο ΔΣΜ της Ελβετίας, οι διαχειριστές του συστήματος διανομής της Ελβετίας (ΔΣΔ) μέσω του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ και η αρμόδια αρχή της Ελβετίας συμμετέχουν στην εκπόνηση τυχόν νέων ή τροποποιημένων ΟΠΜ ή σχεδίων και οι παρατηρήσεις τους λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη των αποφάσεων σχετικά με τους ΟΠΜ·

- ii) όταν πραγματοποιείται ψηφοφορία για τους ΟΠΜ ή τα σχέδια και εξετάζεται αν έχουν επιτευχθεί τα σχετικά κατώτατα όρια κράτους μέλους της Ένωσης ή πληθυσμού για τις ειδικές πλειοψηφίες, λαμβάνονται υπόψη η Ελβετία και ο πληθυσμός της·
 - iii) οι αναφορές του άρθρου 7 παράγραφος 3 στη φράση «η οικεία λειτουργική περιοχή συστήματος αποτελείται από περισσότερα από πέντε κράτη μέλη» νοούνται ως αναφορές στη φράση «η οικεία λειτουργική περιοχή συστήματος αποτελείται από περισσότερα από τέσσερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ελβετία»·
 - iv) στην Ελβετία εφαρμόζονται οι ΟΠΜ και τα σχέδια που είχαν ήδη εγκριθεί κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας·
 - v) οι νέοι ή τροποποιημένοι ΟΠΜ και τα νέα ή τροποποιημένα σχέδια που εγκρίνονται στην Ένωση σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1366 ενσωματώνονται εντός ενός μηνός στην ελβετική έννομη τάξη από την ελβετική αρμόδια αρχή. Οι ΟΠΜ εφαρμόζονται προσωρινά στην Ελβετία από την ημερομηνία εφαρμογής τους στην Ένωση. Κάθε προσωρινή εφαρμογή λήγει με την ενσωμάτωση στην ελβετική έννομη τάξη από την ελβετική αρμόδια αρχή·
- γ) στο άρθρο 2 παράγραφος 6 και στο άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο i), η αναφορά στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 νοείται, όσον αφορά την Ελβετία, ως αναφορά στη σχετική εθνική νομοθεσία·
- δ) το άρθρο 5 τελευταία περίοδος, το άρθρο 38 παράγραφος 8, το άρθρο 41 παράγραφος 2 δεύτερη περίοδος, παράγραφοι 3 και 7 και το άρθρο 43 παράγραφος 4 δεν εφαρμόζονται·

ε) Το άρθρο 37 παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Αν η αρμόδια αρχή λάβει γνώση μη διορθωμένης ευπάθειας χωρίς να υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι αποτελεί αντικείμενο ενεργού εκμετάλλευσης, συντονίζεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση με τη CSIRT συντονισμού για τους σκοπούς της συντονισμένης γνωστοποίησης ευπαθειών, όπως ορίζεται στο άρθρο 1α παράγραφος 1 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού.»

στ) το άρθρο 40 παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Όταν η κυβερνοεπίθεση χαρακτηρίζεται ή αναμένεται να χαρακτηριστεί ως κυβερνοπεριστατικό μεγάλης κλίμακας και επηρεάζει την Ελβετία, η ad hoc ομάδα συντονισμού της διασυνοριακής κρίσης ενημερώνει αμέσως τις εθνικές αρχές διαχείρισης κυβερνοκρίσεων στην Ελβετία και στα κράτη μέλη της Ένωσης που επηρεάζονται από το περιστατικό, καθώς και την Επιτροπή και το ευρωπαϊκό δίκτυο οργανισμών διασύνδεσης για τις κρίσεις στον κυβερνοχώρο (στο εξής: EU CyCLONe). Στην περίπτωση αυτή, η ad hoc ομάδα συντονισμού της διασυνοριακής κρίσης στηρίζει το EU-CyCLONe όσον αφορά τις τομεακές ιδιαιτερότητες.»

ζ) Το άρθρο 42 παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι CSIRT διαδίδουν τις πληροφορίες που λαμβάνουν από τον ENISA στις ενδιαφερόμενες οντότητες χωρίς καθυστέρηση.»

16. 32019 L 0944: Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:
- 32022 R 0869: Κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 (ΕΕ L 152 της 3.6.2022, σ. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>)
 - 32024 L 1711: Οδηγία (ΕΕ) 2024/1711 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2018/2001 και (ΕΕ) 2019/944 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης (ΕΕ ΕΕ L, 2024/1711, 26.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj>).

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 προσαρμόζονται ως εξής:

- α) η Επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 44 παράγραφος 1, στο άρθρο 63 και στο άρθρο 66 παράγραφος 1 στις περιπτώσεις που αφορούν την Ελβετία·
- β) το άρθρο 6α, το άρθρο 7 παράγραφοι 1 έως 2 και 4 έως 5, το άρθρο 8, το άρθρο 12 παράγραφος 1, το άρθρο 15, το άρθρο 15α παράγραφοι 1 έως 8, τα άρθρα 16 και 23, το άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 3, τα άρθρα 28 και 28α, το άρθρο 29 παράγραφος 1, τα άρθρα 32, 38 και 66α εφαρμόζονται το αργότερο τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας·

- γ) το άρθρο 35 παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζεται όσον αφορά τον διαχωρισμό διαχειριστών συστημάτων διανομής που είναι οργανωμένοι κατά το ελβετικό δημόσιο δίκαιο το αργότερο τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας·
- δ) η ελβετική EPA ασκεί τα καθήκοντα που αφορούν τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 1 στοιχείο α) και παράγραφος 7 στοιχείο α) το αργότερο πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας·
- ε) η μεικτή επιτροπή έχει την αρμοδιότητα σύμφωνα με το άρθρο 65.
17. 32023 R 1162: Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/1162 της Επιτροπής, της 6ης Ιουνίου 2023, σχετικά με απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και αμερόληπτες και διαφανείς διαδικασίες για την πρόσβαση σε δεδομένα μέτρησης και κατανάλωσης (ΕΕ ΕΕ L 154 της 15.6.2023, σ. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1162/oj)
18. 32011 R 1227: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (ΕΕ ΕΕ L 326 της 8.12.2011, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1227/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:
- 32024 R 1106: Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1106 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και (ΕΕ) 2019/942 με σκοπό τη βελτίωση της προστασίας της Ένωσης από τη χειραγώγηση της χονδρικής αγοράς ενέργειας (ΕΕ ΕΕ L, 2024/1106, 17.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1106/oj>)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 προσαρμόζονται ως εξής:

α) στο άρθρο 1 παράγραφος 2 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Όσον αφορά τα παράγωγα ηλεκτρικής ενέργειας που δεν καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφος 4 και έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε τόπο διαπραγμάτευσης ή σε μηχανισμό διαπραγμάτευσης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού που έχει την καταστατική του έδρα στην Ελβετία, η Ελβετία εξακολουθεί να εφαρμόζει κανόνες που απαγορεύουν τη χειραγώγηση της αγοράς και την εκμετάλλευση εμπιστευτικών πληροφοριών, οι οποίοι διασφαλίζουν συγκρίσιμο επίπεδο προστασίας με εκείνο της Ένωσης.»

β) στο άρθρο 1 προστίθεται νέα παράγραφος:

«6. Στην Ελβετία, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μόνο στο χονδρικό εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας αλλά όχι στον τομέα του αερίου»

γ) στο άρθρο 9 παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα παράγραφος:

«1α. Οι συμμετέχοντες στην αγορά που είναι εγγεγραμμένοι τόσο στην ελβετική ΕΡΑ όσο και σε ΕΡΑ κράτους μέλους της Ένωσης κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας ευθυγραμμίζουν τις οικείες υποχρεώσεις εγγραφής με το παρόν άρθρο.»

δ) στο άρθρο 13 παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα παράγραφος:

«8α. Όσον αφορά την Ελβετία, ο Οργανισμός διεξάγει διασυνοριακές έρευνες σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφοι 5 έως 8 σε στενή και ενεργό συνεργασία με την ελβετική ΕΡΑ.

Στο πλαίσιο των εν λόγω διασυνοριακών ερευνών, οι αρμόδιες ελβετικές αρχές, και ειδικότερα η ελβετική EPA, εφαρμόζουν στο ελβετικό έδαφος, σε στενή συνεργασία με τον Οργανισμό, ερευνητικά μέτρα δυνάμει του άρθρου 13α, του άρθρου 13β παράγραφος 2 και του άρθρου 13γ.

Ο Οργανισμός μπορεί να καλέσει την ελβετική EPA να λάβει συγκεκριμένα ερευνητικά μέτρα και οι αρμόδιες ελβετικές αρχές εφαρμόζουν τα εν λόγω μέτρα. Ο Οργανισμός συμμετέχει στην εκτέλεση των μέτρων κατόπιν αιτήματός του.

Η ελβετική EPA συλλέγει τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες προκειμένου ο Οργανισμός να διεξαγάγει αποτελεσματικά την έρευνά του και ανταλλάσσει τις πληροφορίες αυτές με τον Οργανισμό χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά την οριστικοποίηση του αντίστοιχου ερευνητικού μέτρου.

Όταν ο Οργανισμός προτίθεται να επικοινωνήσει με πρόσωπα στο ελβετικό έδαφος, μεταξύ άλλων για τους σκοπούς των αιτημάτων παροχής πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 13β παράγραφος 1, οι σχετικές πληροφορίες διαβιβάζονται στα εν λόγω πρόσωπα και στον Οργανισμό, αντίστοιχα, από την ελβετική EPA.

Η έκθεση έρευνας που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 11 συντάσσεται από τον Οργανισμό. Τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 11 λαμβάνονται από την ελβετική EPA.»

- ε) όσον αφορά τα μέτρα που λαμβάνονται από τις αρμόδιες ελβετικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 8α, ως «Οργανισμός» στο άρθρο 13ζ παράγραφοι 1 και 4 νοείται η «αρμόδια ελβετική αρχή»

στ) μετά το άρθρο 13ι, παρεμβάλλεται νέο άρθρο:

«Άρθρο 13ια

Τα μέτρα που λαμβάνονται από τις αρμόδιες ελβετικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 8α και το άρθρο 13ιζ υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο από τα ελβετικά δικαστήρια.».

19. 32014 R 1348: Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2014, σχετικά με την αναφορά δεδομένων για την εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφοι 2 και 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (ΕΕ ΕΕ L 363 της 18.12.2014, σ.121, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/1348/oj)
20. 32012 D 1117(01): Απόφαση της Επιτροπής, της 15ης Νοεμβρίου 2012, για τη σύσταση της Συντονιστικής Ομάδας στον τομέα του Ηλεκτρισμού (ΕΕ ΕΕ C 353 της 17.11.2012, σ. 2)

ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΣΥΛΙΕΣ

ΑΡΘΡΟ 1

[αντιστοιχεί στο άρθρο 1 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

Οι χώροι και τα κτίρια του Οργανισμού είναι απαραβίαστα. Δεν υπόκεινται σε έρευνα, κατάσχεση, επίταξη ή απαλλοτρίωση. Τα περιουσιακά στοιχεία και τα στοιχεία ενεργητικού του Οργανισμού δεν είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο οποιουδήποτε αναγκαστικού μέτρου διοικητικής ή δικαστικής αρχής, χωρίς την άδεια του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 2

[αντιστοιχεί στο άρθρο 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

Τα αρχεία του Οργανισμού είναι απαραβίαστα.

ΑΡΘΡΟ 3

[αντιστοιχεί στα άρθρα 3 και 4 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

1. Ο Οργανισμός, τα στοιχεία ενεργητικού του, τα έσοδα και λοιπά περιουσιακά του στοιχεία απαλλάσσονται από κάθε άμεσο φόρο.

2. Αγαθά και υπηρεσίες που εξάγονται από την Ελβετία στον Οργανισμό, για υπηρεσιακή χρήση, ή που παρέχονται στον Οργανισμό στην Ελβετία δεν υπόκεινται σε έμμεσους δασμούς και φόρους.
3. Η απαλλαγή από τον ΦΠΑ χορηγείται αν η πραγματική τιμή αγοράς των αγαθών και των παρεχόμενων υπηρεσιών, η οποία αναγράφεται στο τιμολόγιο ή σε αντίστοιχο έγγραφο, ανέρχεται σε τουλάχιστον εκατό ελβετικά φράγκα (με τους φόρους). Ο Οργανισμός απαλλάσσεται από όλους τους δασμούς, τις απαγορεύσεις και τους περιορισμούς επί των εισαγωγών και εξαγωγών ως προς τα είδη που προορίζονται για υπηρεσιακή χρήση. Τα εισαγόμενα κατ' αυτόν τον τρόπο είδη δεν διατίθενται, επαχθώς ή χαριστικώς, στην Ελβετία, εκτός αν αυτό γίνεται υπό όρους που εγκρίνει η κυβέρνηση της Ελβετίας.
4. Απαλλαγή από τον ΦΠΑ, τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και λοιπούς έμμεσους φόρους χορηγείται υπό μορφήν εμβάσματος αφού ο προμηθευτής των αγαθών ή ο πάροχος των υπηρεσιών προσκομίσει τα ελβετικά έντυπα που απαιτούνται προς τον σκοπό αυτόν.
5. Δεν παρέχονται απαλλαγές όσον αφορά τους φόρους, τα τέλη και τα δικαιώματα που επιβάλλονται ως ανταπόδοση για παροχές υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

ΑΡΘΡΟ 4

[αντιστοιχεί στο άρθρο 5 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

Ο Οργανισμός απολαμβάνει στην Ελβετία για την υπηρεσιακή του επικοινωνία και τη διακίνηση όλων των εγγράφων του, εντός της επικράτειας κάθε κράτους μέλους, τη μεταχείριση που επιφυλάσσεται από το κράτος αυτό στις διπλωματικές αποστολές.

Η υπηρεσιακή αλληλογραφία και οι λοιπές υπηρεσιακές επικοινωνίες του Οργανισμού δεν υπόκεινται σε λογοκρισία.

ΑΡΘΡΟ 5

[αντιστοιχεί στο άρθρο 6 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

Οι ταυτότητες της Ένωσης που εκδίδονται για τα μέλη και το προσωπικό του Οργανισμού αναγνωρίζονται ως έγκυρα πιστοποιητικά κυκλοφορίας στο έδαφος της Ελβετίας. Οι εν λόγω ταυτότητες εκδίδονται για τους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό υπό προϋποθέσεις που καθορίζονται από τον κανονισμό περί της υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και από το καθεστώς που διέπει το λοιπό προσωπικό της Ένωσης [κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 31, κανονισμός (ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθ. 11, περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας (ΕΕ 45 της 14.6.1962, σ. 1385), συμπεριλαμβανομένων τυχόν μεταγενέστερων τροποποιήσεων].

ΑΡΘΡΟ 6

[αντιστοιχεί στο άρθρο 10 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

Οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών της Ένωσης που συμμετέχουν στις εργασίες του Οργανισμού, καθώς και οι σύμβουλοί τους και τεχνικοί εμπειρογνώμονες, απολαμβάνουν, κατά τη διάρκεια της άσκησης των καθηκόντων τους και κατά τη διάρκεια ταξιδιών τους προς ή από τον τόπο συνεδρίασης στην Ελβετία, τα καθιερωμένα προνόμια, τις ασυλίες και διευκολύνσεις.

ΑΡΘΡΟ 7

[αντιστοιχεί στο άρθρο 11 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

Στην επικράτεια της Ελβετίας και ανεξαρτήτως ιθαγένειας, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό του Οργανισμού:

- α) απολαύουν ετεροδικίας για πράξεις στις οποίες προέβησαν, συμπεριλαμβανομένου του προφορικού ή γραπτού λόγου, ενεργώντας υπό την επίσημη ιδιότητά τους, με την επιφύλαξη των διατάξεων των Συνθηκών που αφορούν, αφενός, τους κανόνες περί ευθύνης των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού έναντι της Ένωσης, αφετέρου, την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί διαφορών μεταξύ της Ένωσης και των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της. Η ασυλία αυτή εξακολουθεί να ισχύει και μετά τη λήξη της θητείας τους·
- β) δεν υπόκεινται, όπως και οι σύζυγοί τους και τα συντηρούμενα από αυτούς μέλη της οικογένειάς τους, στους περιορισμούς διακίνησης και στις διατυπώσεις εγγραφής στα μητρώα αλλοδαπών·
- γ) απολαμβάνουν, όσον αφορά τις νομισματικές ή συναλλαγματικές ρυθμίσεις, τις ίδιες διευκολύνσεις που αναγνωρίζονται από την καθιερωμένη πρακτική σε υπαλλήλους διεθνών οργανισμών·
- δ) έχουν το δικαίωμα να εισάγουν ατελώς την οικοσκευή και τα προσωπικά τους είδη κατά την πρώτη ανάληψη των καθηκόντων τους στην Ελβετία και το δικαίωμα να τα επανεξάγουν ατελώς, κατά τη λήξη της θητείας τους, με την επιφύλαξη και στις δύο περιπτώσεις των όρων που κρίνονται αναγκαίοι από την κυβέρνηση της Ελβετίας·

- ε) έχουν το δικαίωμα να εισάγουν ατελώς αυτοκίνητο που προορίζεται για προσωπική τους χρήση, το οποίο έχει αποκτηθεί στη χώρα της τελευταίας τους διαμονής ή στη χώρα της οποίας είναι υπήκοοι σύμφωνα με τους όρους του εσωτερικού εμπορίου αυτής και να το επανεξάγουν ατελώς, με την επιφύλαξη και στις δύο περιπτώσεις των όρων που κρίνονται αναγκαίοι από την κυβέρνηση της Ελβετίας.

ΑΡΘΡΟ 8

[αντιστοιχεί στο άρθρο 12 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

Επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών που καταβάλλει ο Οργανισμός στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό του επιβάλλεται φόρος υπέρ της Ένωσης σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που καθορίζονται στο ενωσιακό δίκαιο.

Οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό απαλλάσσονται από την επιβολή ελβετικών ομοσπονδιακών φόρων και φόρων των καντονιών επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών που καταβάλλονται από τον Οργανισμό.

ΑΡΘΡΟ 9

[αντιστοιχεί στο άρθρο 13 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

Για την εφαρμογή του φόρου επί του εισοδήματος και της περιουσίας, του φόρου κληρονομιών, καθώς και για την εφαρμογή των συμβάσεων περί αποφυγής της διπλής φορολογίας που έχουν συναφθεί μεταξύ της Ελβετίας και κρατών μελών της Ένωσης, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό του Οργανισμού, οι οποίοι έχουν, απλώς και μόνο λόγω της άσκησης των καθηκόντων τους στην υπηρεσία του Οργανισμού, τη φορολογική κατοικία τους στην επικράτεια της Ελβετίας κατά τον χρόνο της εισόδου τους στην υπηρεσία του Οργανισμού, θεωρούνται και στην Ελβετία και στη χώρα της φορολογικής κατοικίας ότι διατηρούν την προηγούμενη κατοικία τους εφόσον αυτή ευρίσκεται σε κράτος μέλος της Ένωσης. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται ομοίως και για τον ή τη σύζυγο στο μέτρο που αυτός ή αυτή δεν ασκεί ιδία επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και για τα τέκνα των οποίων έχουν την επιμέλεια και τα οποία συντηρούνται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

Τα κινητά πράγματα τα οποία ανήκουν στα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο και που ευρίσκονται στην Ελβετία απαλλάσσονται του φόρου κληρονομίας στην Ελβετία. Για την επιβολή του φόρου αυτού, τα εν λόγω κινητά πράγματα θεωρούνται ευρισκόμενα εντός του κράτους της φορολογικής κατοικίας, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων τρίτων χωρών και της ενδεχομένης εφαρμογής διατάξεων διεθνών συμβάσεων περί διπλής φορολογίας.

Κατοικία που αποκτάται απλώς και μόνο λόγω της άσκησης καθηκόντων στην υπηρεσία άλλων διεθνών οργανισμών δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 10

[αντιστοιχεί στο άρθρο 14 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

Η Ένωση καθορίζει το καθεστώς των κοινωνικών παροχών που εφαρμόζεται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης.

Ως εκ τούτου, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό του Οργανισμού δεν υποχρεούνται να εγγραφούν στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της Ελβετίας, εφόσον καλύπτονται ήδη από το καθεστώς των κοινωνικών παροχών που εφαρμόζεται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης. Μέλη των οικογενειών των υπαλλήλων του Οργανισμού, τα οποία μετέχουν στο νοικοκυριό του εκάστοτε υπαλλήλου, καλύπτονται από το καθεστώς των κοινωνικών παροχών που εφαρμόζεται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης, εφόσον απασχολούνται σε άλλον εργοδότη εκτός του Οργανισμού και δεν λαμβάνουν κοινωνικές παροχές από κράτος μέλος της Ένωσης ή από την Ελβετία.

ΑΡΘΡΟ 11

[αντιστοιχεί στο άρθρο 15 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

Το ενωσιακό δίκαιο προσδιορίζει τις κατηγορίες υπαλλήλων και λοιπού προσωπικού του Οργανισμού για τους οποίους εφαρμόζονται, εν όλω ή εν μέρει, οι διατάξεις των άρθρων 7, 8 και 9.

Τα ονόματα, η υπηρεσιακή θέση και οι διευθύνσεις των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού που περιλαμβάνονται στις εν λόγω κατηγορίες κοινοποιούνται περιοδικά στην Ελβετία.

ΑΡΘΡΟ 12

[αντιστοιχεί στο άρθρο 17 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

Τα προνόμια, οι ασυλίες και οι διευκολύνσεις παρέχονται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό του Οργανισμού αποκλειστικά προς το συμφέρον του Οργανισμού.

Ο Οργανισμός υποχρεούται να άρει την ασυλία που χορηγήθηκε σε υπάλληλο ή σε οποιοδήποτε μέλος του λοιπού προσωπικού, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες κρίνει ότι η άρση της ασυλίας δεν είναι αντίθετη προς τα συμφέροντα του Οργανισμού.

ΑΡΘΡΟ 13

[αντιστοιχεί στο άρθρο 18 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7)]

Για την εφαρμογή του παρόντος προσαρτήματος, ο Οργανισμός ενεργεί σε συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές της Ελβετίας ή των ενδιαφερόμενων κρατών μελών της Ένωσης.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΓΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΣΕ ΓΡΑΜΜΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΣΤΑ ΕΛΒΕΤΙΚΑ ΣΥΝΟΡΑ

ΤΜΗΜΑ Α

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Γενικές αρχές και πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν παράρτημα καθορίζει τις αρχές για έναν μεταβατικό μηχανισμό οικονομικής αποζημίωσης των κατόχων των συμβάσεων που παρατίθενται στο τμήμα Β.
2. Η οικονομική αποζημίωση υπολογίζεται με βάση την οικονομική αξία των δεσμεύσεων δυναμικότητας για τους κατόχους συμβάσεων, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 2.
3. Η οικονομική αποζημίωση χορηγείται για τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου που καθορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 της παρούσας συμφωνίας.

4. Πριν από τη συμμετοχή της Ελβετίας στην ενιαία σύζευξη επόμενης ημέρας, οι κάτοχοι συμβάσεων που επιθυμούν να λάβουν την οικονομική αποζημίωση αποκτούν την αναγκαία διασυνοριακή δυναμικότητα μέσω δημοπρασίας την οποία πραγματοποιεί το κοινό γραφείο κατανομής (στο εξής: JAO), σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και διαδικασίες που καθορίζει το JAO. Οι κάτοχοι συμβάσεων δεν δικαιούνται αποζημίωση αν δεν κατόρθωσαν να αποκτήσουν την αναγκαία δυναμικότητα μέσω της διαδικασίας δημοπρασίας.

5. Μόλις η Ελβετία ενταχθεί στην ενιαία σύζευξη επόμενης ημέρας, οι κάτοχοι συμβάσεων που επιθυμούν να λάβουν οικονομική αποζημίωση αποδεικνύουν ότι η προσφορά τους έγινε δεκτή στο πλαίσιο της ενιαίας διαδικασίας επόμενης ημέρας σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και διαδικασίες, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1222, της 24ης Ιουλίου 2015, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης (ΕΕ L 197 της 25.7.2015, σ. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1222/oj>).

ΑΡΘΡΟ 2

Υπολογισμός της οικονομικής αποζημίωσης

1. Η οικονομική αποζημίωση υπολογίζεται βάσει όγκου αποζημίωσης (σε MW για δεδομένη ώρα), όπως ορίζεται στις παραγράφους 2 και 3, πολλαπλασιαζόμενου επί την τιμή αποζημίωσης (σε EUR/MWh), όπως ορίζεται στην παράγραφο 4.

2. Ο όγκος αποζημίωσης για κάθε σύμβαση είναι:

- α) κατά την περίοδο πριν από την ένταξη της Ελβετίας στην ενιαία σύζευξη επόμενης ημέρας, η δυναμικότητα (σε MW για δεδομένη ώρα) που έχει κατανεμηθεί στον κάτοχο σύμβασης στο πλαίσιο της διαδικασίας δημοπρασίας· οι κάτοχοι συμβάσεων, όταν ζητούν την αποζημίωση, παρέχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι έχει αποκτηθεί και χρησιμοποιηθεί δυναμικότητα έως τον όγκο της σύμβασης στα σύνορα και ότι η εγκατάσταση παραγωγής είναι διαθέσιμη στην αντίστοιχη αγοραία χρονική μονάδα·
- β) μετά την ένταξη της Ελβετίας στην ενιαία σύζευξη επόμενης ημέρας, ο όγκος (σε MW για δεδομένη ώρα) της επιλεγείσας προσφοράς στη διαδικασία ενιαίας σύζευξης επόμενης ημέρας στην αντίστοιχη ζώνη προσφοράς, έως τον μέγιστο όγκο των συμβάσεων· οι κάτοχοι συμβάσεων, όταν ζητούν την οικονομική αποζημίωση, παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον όγκο της επιλεγείσας προσφοράς και τη διαθεσιμότητα της εγκατάστασης παραγωγής στην αντίστοιχη αγοραία χρονική μονάδα.

3. Σε ένα δεδομένο έτος, ο όγκος αποζημίωσης σύμφωνα με την παράγραφο 2 μειώνεται στα ακόλουθα ποσοστά:

- 74,3 % για την κατεύθυνση από τη Γαλλία προς την Ελβετία κατά τη χειμερινή περίοδο (1η Οκτωβρίου έως 30 Απριλίου) και 68,5 % κατά τη θερινή περίοδο (1η Μαΐου έως 30 Σεπτεμβρίου)·
- 93,9 % για την κατεύθυνση από την Ελβετία προς τη Γαλλία κατά τη χειμερινή περίοδο (1η Οκτωβρίου έως 30 Απριλίου) και 100 % κατά τη θερινή περίοδο (1η Μαΐου έως 30 Σεπτεμβρίου).

4. Η τιμή της αποζημίωσης υπολογίζεται εκ των υστέρων ως η θετική διαφορά τιμής μεταξύ των τιμών εκκαθάρισης της αγοράς επόμενης ημέρας της Ελβετίας και της Γαλλίας, λαμβανομένης υπόψη της κατεύθυνσης της ιστορικής δέσμευσης δυναμικότητας, η οποία προκύπτει από το αποτέλεσμα της αγοράς στο χρονικό πλαίσιο επόμενης ημέρας, υπολογιζόμενο χωριστά για κάθε αγοραία χρονική μονάδα. Σε περίπτωση αρνητικής διαφοράς τιμής, δεν καταβάλλεται καμία αποζημίωση.

5. Το ποσό της αποζημίωσης που υπολογίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4 μειώνεται περαιτέρω κατά 20 % προκειμένου να ληφθεί υπόψη η συνεισφορά των κατόχων συμβάσεων στο κόστος συντήρησης και κεφαλαίου του δικτύου.
6. Σε περίπτωση που οι συνολικές πληρωμές αποζημίωσης που καταβάλλονται στους κατόχους συμβάσεων, όπως υπολογίζονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 5, υπερβαίνουν τα έσοδα συμφόρησης που παράγονται στα γαλλοελβετικά σύνορα ή κατανέμονται σ' αυτά, οι πληρωμές αποζημίωσης μειώνονται αναλογικά για όλους τους κατόχους συμβάσεων, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι συνολικές αποζημιώσεις δεν υπερβαίνουν τα διαθέσιμα έσοδα συμφόρησης.
7. Η συνολική οικονομική αποζημίωση για κάθε κάτοχο σύμβασης που υπολογίζεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο καταβάλλεται εκ των υστέρων στους κατόχους συμβάσεων σε μηνιαία βάση.

ΑΡΘΡΟ 3

Χρηματοδότηση της αποζημίωσης

Η οικονομική αποζημίωση σύμφωνα με το άρθρο 2 χρηματοδοτείται από τα έσοδα συμφόρησης τα οποία παράγονται από την κατανομή δυναμικότητας στα γαλλοελβετικά σύνορα, είτε όπως προκύπτει από δημοπρασία δυναμικότητας στα εν λόγω σύνορα που διενεργείται από το JAO είτε όπως κατανέμεται στα σύνορα με την εφαρμογή της μεθοδολογίας διανομής των εσόδων συμφόρησης.

ΑΡΘΡΟ 4

Εφαρμογή, παρακολούθηση και επίλυση διαφορών

1. Οι ΕΡΑ της Γαλλίας και της Ελβετίας συμφωνούν, όπου απαιτείται, σχετικά με τις διαδικασίες για την εφαρμογή των κανόνων του παρόντος παραρτήματος εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Κοινοποιούν σχέδιο των διαδικασιών στον ACER, στην Επιτροπή και στη μεικτή επιτροπή δύο μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.
2. Οι ΕΡΑ της Γαλλίας και της Ελβετίας είναι υπεύθυνες να επαληθεύουν τη συμμόρφωση των ΔΣΜ και των κατόχων συμβάσεων με τις διαδικασίες που αναπτύσσονται σύμφωνα με την παράγραφο 1, μεταξύ άλλων και να επαληθεύουν ότι η αποζημίωση που χορηγείται στους κατόχους συμβάσεων περιορίζεται στις συμβάσεις που παρατίθενται στο τμήμα Β του παρόντος παραρτήματος. Αποστέλλουν στον ACER και στη μεικτή επιτροπή ετήσια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του μεταβατικού μηχανισμού έως την 1η Μαρτίου του επόμενου έτους.
3. Σε περίπτωση που οι ΕΡΑ δεν καταλήξουν σε συναίνεση σχετικά με τις διαδικασίες σύμφωνα με την παράγραφο 1 εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, η Ελβετία μπορεί να παραπέμψει το θέμα στη μεικτή επιτροπή, η οποία αποφασίζει σχετικά με τις διαδικασίες εφαρμογής εντός 6 μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω παραπομπής.
4. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 έως 3, οι κάτοχοι συμβάσεων έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν την οικονομική αποζημίωση από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου.

ΤΜΗΜΑ Β

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

Κατεύθυνση	Ονομασία σύμβασης	Τεχνολογία	Μέγιστη ημερομηνία λήξης
FR => CH	EOS CNP Cattenom 3 / 4	Πυρηνική ενέργεια	Τέλος δραστηριότητας παραγωγής των μονάδων
FR => CH	NOK 94 / EDF 95	Πυρηνική ενέργεια	30.9.2036
FR => CH	EDL Cattenom 3 / 4	Πυρηνική ενέργεια	Τέλος δραστηριότητας παραγωγής των μονάδων
FR => CH	EDL 2000	Πυρηνική ενέργεια	31.12.2039
FR => CH	Participation Bugey 2	Πυρηνική ενέργεια	Τέλος δραστηριότητας παραγωγής της μονάδας
FR => CH	Participation Bugey 3	Πυρηνική ενέργεια	Τέλος δραστηριότητας παραγωγής της μονάδας
FR => CH	EOS Cleuson Dixence	Υδροηλεκτρική ενέργεια	30.4.2030
CH => FR	EOS Cleuson Dixence	Υδροηλεκτρική ενέργεια	30.4.2030
FR => CH	Emosson Pompage	Υδροηλεκτρική ενέργεια	Τέλος δραστηριότητας παραγωγής της μονάδας
CH => FR	Emosson Turbine	Υδροηλεκτρική ενέργεια	Τέλος δραστηριότητας παραγωγής της μονάδας

ΤΜΗΜΑ Γ

ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΟΥΝ ΤΑ 65 MW

Κατεύθυνση	Ονομασία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	Μέγιστη δέσμευση δυναμικότητας [MW]	Μέγιστη ημερομηνία λήξης
FR => CH	Kembs	35	Λήξη παραχώρησης (31.12.2035)
FR => CH	FM Chatelot	15	Λήξη παραχώρησης (31.12.2028)
CH => FR	FM Chatelot	30	Λήξη παραχώρησης (31.12.2028)
AT => CH	GKW Inn	13,3	Λήξη παραχώρησης (μετά το 2050)
CH => IT	Kraftwerke Hinterrhein	65	Λήξη παραχώρησης (31.12.2042)
FR => CH	Bagnes Martigny (Champsec)	2	Λήξη παραχώρησης (31.12.2041)
CH => FR	Forces Motrices de Mauvoisin	41	Λήξη παραχώρησης (31.12.2041)

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α

ΜΕΤΡΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΣΥΜΒΙΒΑΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ,
ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 13 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΙΟ γ)

1. Τα ακόλουθα υφιστάμενα ελβετικά μέτρα συμβιβάζονται με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και δεν υπόκεινται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 στοιχείο β):
 - α) επιχορηγήσεις επενδύσεων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τα άρθρα 25 έως 29 του νόμου για την ενέργεια¹ (στο εξής: EnG), συμπεριλαμβανομένης της προσωρινής απαλλαγής από τα δικαιώματα ύδρευσης σύμφωνα με το άρθρο 50α του νόμου για την υδροηλεκτρική ενέργεια².
 - β) συμβάσεις επί διαφοράς για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τα άρθρα 29α έως 29ε του EnG.
 - γ) συνεισφορά στις λειτουργικές δαπάνες για τη βιομάζα σύμφωνα με το άρθρο 33α του EnG.
 - δ) γεωθερμικές εγγυήσεις σύμφωνα με το άρθρο 33 του EnG.

¹ Energiegesetz, 30 Σεπτεμβρίου 2016 (EnG, SR 730.0), όπως ίσχυε την 1η Ιανουαρίου 2025.

² Bundesgesetz über die Nutzbarmachung der Wasserkräfte, 22 Δεκεμβρίου 1916 (WRG, SR 721 80), όπως ίσχυε την 1η Ιανουαρίου 2023.

ε) αποζημίωση για μέτρα ροών υπολειμμάτων σύμφωνα με το άρθρο 80 παράγραφος 2 του νόμου για την προστασία των υδάτων¹ και

στ) αντιστάθμιση για μέτρα περιβαλλοντικής αποκατάστασης που σχετίζονται με την υδροηλεκτρική ενέργεια (τεχνητή αυξομείωση απορροών, μεταφορά ιζημάτων και μετανάστευση ιχθύων) σύμφωνα με το άρθρο 34 του EnG.

2. Οι ελβετικές αρχές δεσμεύονται να επιτρέπουν, από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, τη χορήγηση νέας ενίσχυσης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στις εγκαταστάσεις για τις οποίες δεν προβλέπεται παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) ή παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943² στο πλαίσιο των μέτρων που αναφέρονται στο σημείο 1 μόνον αν:

- υποχρεούνται να πωλούν την οικεία παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην αγορά·
- δεν έχουν κίνητρο να προσφέρουν την παραγωγή τους κάτω από το οριακό κόστος τους και δεν λαμβάνουν ενισχύσεις λειτουργίας για την παραγωγή σε περιόδους κατά τις οποίες η αγοραία αξία της εν λόγω παραγωγής είναι αρνητική.

3. Οι διατάξεις του σημείου 1 στοιχεία α) και β) παύουν να εφαρμόζονται 10 έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας και οι διατάξεις του σημείου 1 στοιχεία γ) έως στ) παύουν να εφαρμόζονται έξι έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Μετά τη λήξη των εν λόγω προθεσμιών, η ελβετική εποπτεύουσα αρχή περιλαμβάνει τα εν λόγω μέτρα μεταξύ αυτών που υπόκεινται σε συνεχή επανεξέταση δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 4.

¹ Bundesgesetz über den Schutz der Gewässer, 24 Ιανουαρίου 1991 (GschG, SR 814 20), όπως ίσχυε την 1η Φεβρουαρίου 2023.

² Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54), όπως εφαρμόζεται σύμφωνα με το παράρτημα.

ΤΜΗΜΑ Β

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟ ΝΑ ΘΕΩΡΗΘΟΥΝ
ΟΤΙ ΣΥΜΒΙΒΑΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ,
ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 13 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3 ΣΤΟΙΧΕΙΟ ε)

Είναι δυνατό να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς
οι ακόλουθες κατηγορίες ενισχύσεων:

[...]

ΤΜΗΜΑ Γ

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ, ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 13

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4

Οι ενισχύσεις θεωρούνται ότι συμβιβάζονται με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και απαλλάσσονται από τις απαιτήσεις κοινοποίησης βάσει του άρθρου 14 αν χορηγούνται σύμφωνα με τις ουσιαστικές προϋποθέσεις που καθορίζονται στις ακόλουθες διατάξεις:

- α) Κεφάλαια I και III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής, της 23ης Ιουνίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, και του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ ΕΕ L 167 της 30.6.2023, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1315/oj>).
- β) Άρθρα 1 έως 6 της απόφασης της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L 7 της 11.1.2012, σ. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj>).

ΤΜΗΜΑ Δ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ, ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 13 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 6

Οι «ενισχύσεις ήσσονος σημασίας» έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ ΕΕ L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>).

Όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, οι «ενισχύσεις ήσσονος σημασίας» έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L, 2023/2832, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2382/oj>).

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 14 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2

ΤΜΗΜΑ Α

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

- (1) Για τους σκοπούς του μέρους III και σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας, η Ένωση εφαρμόζει τις ακόλουθες πράξεις:
- α) Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj>).
- β) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj>), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/2105 της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 2016, για την τροποποίηση του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 σχετικά με το έντυπο που πρέπει να χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ ΕΕ L 327 της 2.12.2016, σ. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2105/oj>).

- γ) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής, της 23ης Ιουνίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, και του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ ΕΕ L 167 της 30.6.2023, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1315/oj>).
- δ) Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ ΕΕ L 7 της 11.1.2012, σ. 3, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2012/21\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2012/21(1)/oj)).
- ε) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ ΕΕ L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>).
- στ) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ ΕΕ L, 2023/2832, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj>).

- (2) Για τους σκοπούς του μέρους ΙΙΙ και σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 της παρούσας συμφωνίας, η Ελβετία θεσπίζει και διατηρεί σύστημα εποπτείας των κρατικών ενισχύσεων το οποίο εξασφαλίζει ανά πάσα στιγμή επίπεδο εποπτείας και επιβολής ισοδύναμο με εκείνο που εφαρμόζει η Ένωση, όπως ορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 και στο σημείο 1 του παρόντος τμήματος.

ΤΜΗΜΑ Β

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ, ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- (1) Για τους σκοπούς του μέρους ΙΙΙ και σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 της παρούσας συμφωνίας, η ελβετική εποπτεύουσα αρχή και οι αρμόδιες δικαστικές αρχές της Ελβετίας λαμβάνουν δεόντως υπόψη και ακολουθούν, στο μέτρο του δυνατού, τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και ανακοινώσεις οι οποίες είναι δεσμευτικές για την Επιτροπή, καθώς και την οικεία πρακτική λήψης αποφάσεων, προκειμένου να διασφαλίζεται επίπεδο εποπτείας και επιβολής ισοδύναμο με εκείνο της Ένωσης.
- (2) Η Επιτροπή κοινοποιεί στη μεικτή επιτροπή και δημοσιεύει τις κατευθυντήριες γραμμές και τις ανακοινώσεις που θεωρεί συναφείς στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι σχετικές νομικές πράξεις της Ένωσης για την προστασία του περιβάλλοντος οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 20 και στο άρθρο 27 παράγραφος 3 της παρούσας συμφωνίας είναι οι εξής:

1. 32011 L 0092: Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:
 - 32014 L 0052: Οδηγία 2014/52/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/92/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ ΕΕ L 124 της 25.4.2014, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/52/oj>).
2. 32001 L 0042: Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).
3. 32016 L 0802: Οδηγία (ΕΕ) 2016/802 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τη μείωση της περιεκτικότητας ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/802/oj>).

4. 32010 L 0075: Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).
5. 32009 L 0147: Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009 , περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:
- 32013 L 0017: Οδηγία 2013/17/ΕΕ του Συμβουλίου, της 13ης Μαΐου 2013, για την προσαρμογή ορισμένων οδηγιών στον τομέα του περιβάλλοντος, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας (ΕΕ ΕΕ L 158 της 10.6.2013, σ. 193, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/17/oj>),
 - 32019 R 1010: Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την ευθυγράμμιση των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 166/2006 και (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2002/49/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2007/2/ΕΚ, 2009/147/ΕΚ και 2010/63/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και το Συμβουλίου, των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 338/97 και (ΕΚ) αριθ. 2173/2005 του Συμβουλίου και της οδηγίας 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ ΕΕ L 170 της 25.6.2019, σ. 115, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1010/oj>).

6. 32004 L 0035: Οδηγία 2004/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας (ΕΕ ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/35/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:
- 32006 L 0021: Οδηγία 2006/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/EK (ΕΕ ΕΕ L 102 της 11.4.2006, σ. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/21/oj>),
 - 32009 L 0031: Οδηγία 2009/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK και 2008/1/EK, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 (ΕΕ ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 114, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/31/oj>),
 - 32013 L 0030: Οδηγία 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/EK (ΕΕ ΕΕ L 178 της 28.6.2013, σ. 66, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/30/oj>),

- 32019 R 1010: Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την ευθυγράμμιση των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 166/2006 και (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2002/49/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2007/2/ΕΚ, 2009/147/ΕΚ και 2010/63/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και το Συμβουλίου, των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 338/97 και (ΕΚ) αριθ. 2173/2005 του Συμβουλίου και της οδηγίας 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ ΕΕ L 170 της 25.6.2019, σ. 115, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1010/oj>).
-

ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά σε τυχόν τεχνικές προσαρμογές,

- δικαιώματα και υποχρεώσεις που προβλέπονται για τα κράτη μέλη της Ένωσης στις νομικές πράξεις οι οποίες περιλαμβάνονται στο παρόν παράρτημα θεωρείται ότι προβλέπονται και για την Ελβετία·
- αναφορές των εν λόγω πράξεων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία διαμένουν ή είναι εγκατεστημένα στα κράτη μέλη της Ένωσης θεωρείται ότι περιλαμβάνουν αναφορές σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία διαμένουν ή είναι εγκατεστημένα στην Ελβετία.

Αυτό ισχύει με πλήρη σεβασμό των θεσμικών διατάξεων που περιέχονται στο μέρος V της παρούσας συμφωνίας.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ

1. 32018 L 2001: Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>), όπως τροποποιήθηκε με:
 - 32023 L 2413: Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (ΕΕ ΕΕ L, 2023/2413. 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>),
 - 32022 R 0759: Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/759 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2021, για την τροποποίηση του παραρτήματος VII της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μεθοδολογία για τον υπολογισμό της ποσότητας της ανανεώσιμης ενέργειας που χρησιμοποιείται για ψύξη και τηλεψύξη (ΕΕ ΕΕ L 139 της 18.5.2022, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/759/oj),
 - 32024 L1711: Οδηγία (ΕΕ) 2024/1711 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2018/2001 και (ΕΕ) 2019/944 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/1711, 26.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj>).

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 προσαρμόζονται ως εξής:

α) στο άρθρο 2 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«Ο ορισμός ενός όρου ισχύει μόνον αν ο όρος αυτός χρησιμοποιείται σε διάταξη που έχει ενσωματωθεί στο παράρτημα VI της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελβετίας για την ηλεκτρική ενέργεια.»

β) το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:

i) η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται·

ii) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η Ελβετία θέτει ενδεικτικό στόχο 48,4 % για το μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας στην οικεία ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2030. Η μεικτή επιτροπή προσαρμόζει τον εν λόγω στόχο για τις περιόδους μετά το 2030, λαμβάνοντας υπόψη τον εφαρμοστέο στόχο στην Ένωση. Η Ελβετία δημοσιεύει πληροφορίες και ενημερώνει τη μεικτή επιτροπή που συγκροτείται με τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελβετίας για την ηλεκτρική ενέργεια σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί προς την επίτευξη του εν λόγω στόχου, καθώς και σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 19 και 26 έως 31α της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, όπως ορίζεται στο παράρτημα VI της εν λόγω συμφωνίας, τουλάχιστον κάθε 2 έτη.»

iii) στην παράγραφο 3γ, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) τη χρήση κορμοτεμαχίων πριονιού, κορμών ξυλόφυλλων, στρογγυλής ξυλείας βιομηχανικής ποιότητας, πρέμων και ριζών για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.»

iv) η παράγραφος 3γ στοιχείο β) και οι παράγραφοι 4, 5 και 6 δεν εφαρμόζονται·

v) η παράγραφος 4α τροποποιείται ως εξής:

«4α. Η Ελβετία θεσπίζει πλαίσιο, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει καθεστώςτα στήριξης και μέτρα διευκόλυνσης της υιοθέτησης συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, επιτρέποντας την ανάπτυξη της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε επίπεδο το οποίο συνάδει με τον εθνικό στόχο που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Ειδικότερα, το εν λόγω πλαίσιο αντιμετωπίζει τους εναπομένοντες φραγμούς για υψηλό επίπεδο παροχής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών μεταφοράς, διανομής και αποθήκευσης, συμπεριλαμβανομένης της συντοπισμένης αποθήκευσης ενέργειας. Κατά τον σχεδιασμό του εν λόγω πλαισίου, η Ελβετία λαμβάνει υπόψη την πρόσθετη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που απαιτείται για την κάλυψη της ζήτησης στους τομείς των μεταφορών, της βιομηχανίας, των κτιρίων και της θέρμανσης και ψύξης και για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης.»

γ) το άρθρο 5 δεν εφαρμόζεται·

δ) τα άρθρα 8 έως 14 δεν εφαρμόζονται·

ε) το άρθρο 15 και τα άρθρα 15β έως 16στ δεν εφαρμόζονται· αντ' αυτού, η Ελβετία διατηρεί και θεσπίζει συγκρίσιμους κανόνες προκειμένου να επιτύχει τον στόχο της αύξησης του οικείου μεριδίου ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι κανόνες αυτοί περιλαμβάνουν:

i) τον καθορισμό περιοχών όπου μπορούν να κατασκευαστούν σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές,

ii) τη δημόσια συμμετοχή,

- iii) ταχείες και αποτελεσματικές διαδικασίες αδειοδότησης,
- iv) κατάλληλο καθεστώς δημόσιου συμφέροντος για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
- στ) το άρθρο 15α δεν εφαρμόζεται·
- ζ) το άρθρο 17 δεν εφαρμόζεται·
- η) το άρθρο 18 παράγραφοι 1, 2 και 4 έως 6 δεν εφαρμόζεται·
- θ) το άρθρο 18 παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η Ελβετία θεσπίζει πλαίσιο για να διασφαλίσει επαρκή αριθμό εκπαιδευμένων και ειδικευμένων εγκαταστατών i) όλων των μορφών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές στα κτίρια, τη βιομηχανία και τη γεωργία, ii) ηλιακών φωτοβολταϊκών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης ενέργειας, και iii) σημείων επαναφόρτισης που επιτρέπουν την ανταπόκριση στη ζήτηση για την εξυπηρέτηση της ανάπτυξης της ανανεώσιμης ενέργειας που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2.»
- ι) η Ελβετία δεν εφαρμόζει το άρθρο 19 στην ενέργεια εκτός από την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από κορμοτεμάχια πριονιού, κορμούς ξυλόφυλλων, στρογγυλή ξυλεία βιομηχανικής ποιότητας, πρέμνα και ρίζες·
- ια) το άρθρο 20 και το άρθρο 20α παράγραφοι 3 και 4 δεν εφαρμόζονται·
- ιβ) το άρθρο 20α παράγραφοι 1, 2 και 5 εφαρμόζεται τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας·

- ιγ) τα άρθρα 21 και 22 δεν εφαρμόζονται· αντ' αυτού, η Ελβετία διατηρεί και θεσπίζει συγκρίσιμους κανόνες για τους αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας·
- ιδ) τα άρθρα 22α έως 25 δεν εφαρμόζονται·
- ιε) στο άρθρο 26 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:
- «Η Ελβετία μπορεί να καθορίσει το οικείο μερίδιο βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών στο 0 %.»·
- ιστ) το άρθρο 27 παράγραφοι 1 έως 5 δεν εφαρμόζεται·
- ιζ) το άρθρο 28 παράγραφοι 6 και 7 δεν εφαρμόζεται·
- ιη) το άρθρο 29 παράγραφοι 7α και 7β δεν εφαρμόζεται·
- ιθ) το άρθρο 29α παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται·

κ) Το άρθρο 30 τροποποιείται ως εξής:

- i) στην παράγραφο 1, στο πρώτο εδάφιο, η εισαγωγική περίοδος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Όταν τα ανανεώσιμα καύσιμα πρόκειται να προσμετρηθούν στους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να αποδεικνύουν, μέσω υποχρεωτικών ανεξάρτητων και διαφανών ελέγχων, σύμφωνα με την εκτελεστική πράξη που εκδίδεται δυνάμει της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου, ότι πληρούνται τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που ορίζονται στο άρθρο 29 παράγραφοι 2 έως 7 και 10 και στο άρθρο 29α παράγραφος 1 για τα ανανεώσιμα καύσιμα. Για τον σκοπό αυτόν, απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να χρησιμοποιούν σύστημα ισοζυγίου μάζας το οποίο:»·

- ii) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Όταν μια παρτίδα υποβάλλεται σε επεξεργασία, οι πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της παρτίδας προσαρμόζονται και αποδίδονται στο παραγόμενο προϊόν σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

- α) όταν από την επεξεργασία παρτίδας πρώτων υλών προκύπτει μόνο ένα προϊόν που προορίζεται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, ή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, το μέγεθος της παρτίδας και οι σχετικές ποσότητες που αντιστοιχούν στα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου προσαρμόζονται με την εφαρμογή συντελεστή προσαρμογής που αντιπροσωπεύει τον λόγο της μάζας του προϊόντος που προορίζεται για παρόμοια παραγωγή προς τη μάζα των πρώτων υλών που εισέρχονται στη διαδικασία·

β) όταν από την επεξεργασία παρτίδας πρώτων υλών προκύπτουν περισσότερα του ενός προϊόντα που προορίζονται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, ή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, για κάθε προϊόν εφαρμόζεται χωριστός συντελεστής προσαρμογής και χωριστό ισοζύγιο μάζας.»

iii) στην παράγραφο 3, στο πρώτο εδάφιο, η πρώτη περίοδος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αξιόπιστες πληροφορίες όσον αφορά την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που ορίζονται στο άρθρο 29 παράγραφοι 2 έως 7 και 10 και στο άρθρο 29α παράγραφος 1, και ότι οι οικονομικοί φορείς θέτουν στη διάθεση του οικείου κράτους μέλους, κατόπιν αιτήματος, τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη των εν λόγω πληροφοριών.»

iv) στην παράγραφο 3, στο δεύτερο εδάφιο, η πρώτη περίοδος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι υποχρεώσεις που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο εφαρμόζονται ανεξάρτητα από το αν τα ανανεώσιμα καύσιμα παράγονται εντός της Ένωσης ή εισάγονται.»

v) στην παράγραφο 10, η εισαγωγική περίοδος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«10. Κατόπιν αιτήματος της Ελβετίας, μεταξύ άλλων βάσει αιτήματος οικονομικού φορέα, η Επιτροπή εξετάζει, με βάση όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, κατά πόσον έχουν τηρηθεί τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του άρθρου 29 παράγραφοι 2 έως 7 και 10 και του άρθρου 29α παράγραφος 1 σε σχέση με μια πηγή ανανεώσιμων καυσίμων.»

vi) στην παράγραφο 10, τα στοιχεία α) και β) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) να λαμβάνει υπόψη τα ανανεώσιμα καύσιμα από την εν λόγω πηγή για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 29 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ)· ή

β) να απαιτεί, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 9, από τους προμηθευτές των ανανεώσιμων καυσίμων να προσκομίσουν περαιτέρω αποδείξεις συμμόρφωσης με τα εν λόγω κριτήρια αειφορίας και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και με τα εν λόγω ελάχιστα όρια μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.»

κα) το άρθρο 31α παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Έως τις 21 Νοεμβρίου 2024, η Επιτροπή μεριμνά ώστε να δημιουργηθεί βάση δεδομένων της Ένωσης που θα επιτρέπει την ιχνηλάτηση των υγρών και αερίων ανανεώσιμων καυσίμων (στο εξής: ενωσιακή βάση δεδομένων).»

κβ) τα άρθρα 32 έως 39 δεν εφαρμόζονται·

κγ) τα παραρτήματα I, IA, IV και VIII δεν εφαρμόζονται·

κδ) το παράρτημα IX μέρος A στοιχεία α) και ιστ) δεν εφαρμόζεται·

κε) τα παραρτήματα X και XI δεν εφαρμόζονται.

2. 32019 R807: Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/807 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον καθορισμό των πρώτων υλών υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης για τις οποίες παρατηρείται σημαντική επέκταση της περιοχής παραγωγής σε εκτάσεις με υψηλά αποθέματα άνθρακα και για την πιστοποίηση των βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης (ΕΕ ΕΕ L 133 της 21.5.2019, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/807/oj)
3. 32023 R 1184: Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής, της 10ης Φεβρουαρίου 2023, για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ενωσιακής μεθοδολογίας για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή υγρών και αέριων καυσίμων μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ ΕΕ L 157 της 20.6.2023, σ. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1184/oj)
4. 32024 R 1408: Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2024/1408 της Επιτροπής για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής όσον αφορά την εναρμόνιση ενός τεχνικού όρου με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ ΕΕ L, 2024/1408, 21.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1408/oj)
5. 32023 R 1640: Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/1640 της Επιτροπής, της 5ης Ιουνίου 2023, σχετικά με τη μεθοδολογία για τον προσδιορισμό του μεριδίου των βιοκαυσίμων και των βιοαερίων για μεταφορές που παράγονται από την επεξεργασία βιομάζας με ορυκτά καύσιμα σε κοινή διαδικασία (ΕΕ ΕΕ L 205 της 18.8.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1640/oj)

6. 32023 R 1185: Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/1185 της Επιτροπής, της 10ης Φεβρουαρίου 2023, για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ελάχιστου ορίου για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα και με τον καθορισμό μεθοδολογίας για την εκτίμηση της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές και από καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ L 157 της 20.6.2023, σ. 20, http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1185/oj)

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2023/1185 προσαρμόζονται ως εξής:

- α) δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2023/1185 όσον αφορά τον υπολογισμό των στόχων για τα καύσιμα και την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παρέχονται στον τομέα των μεταφορών και των στόχων για τα προηγμένα βιοκαύσιμα και το βιοαέριο που αναφέρονται στο άρθρο 25 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·
- β) δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2023/1185 όσον αφορά τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα.
7. 32022 R 2448: Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/2448 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με τον ορισμό επιχειρησιακών κατευθύνσεων για τον τρόπο συγκέντρωσης των αποδεικτικών στοιχείων που καταδεικνύουν τη συμμόρφωση με τα κριτήρια αειφορίας της δασικής βιομάζας που ορίζονται στο άρθρο 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 320 της 14.12.2022, σ. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2448/oj)

8. 32022 D 599: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/599 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού συστήματος «Biomass Biofuels Sustainability» (2BSvs) για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 173, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/599/oj)
9. 32022 D 600: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/600 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού συστήματος «Bonsucro EU» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 176, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/600/oj)
10. 32022 D 601: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/601 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού συστήματος «Better Biomass» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 179, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/601/oj)
11. 32022 D 602: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/602 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού συστήματος «International Sustainability & Carbon Certification- ISCC EU» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 182, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/602/oj)

12. 32022 D 604: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/604 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού συστήματος «Red Tractor Farm Assurance Crops and Sugar Beet Scheme» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 188, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/604/oj)
13. 32022 D 605: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/605 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού συστήματος «REDcert-EU» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 191, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/605/oj)
14. 32022 D 606: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/606 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού συστήματος «Round Table on Responsible Soy with EU RED Requirements (RTRS EU RED)» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 194, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/606/oj)
15. 32022 D 607: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/607 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού συστήματος «Roundtable on Sustainable Biomaterials (RSB) EU RED» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 197, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/607/oj)

16. 32022 D 608: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/608 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού συστήματος «Scottish Quality Crops Farm Assurance Scheme (SQC)» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 200, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/608/oj)
17. 32022 D 609: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/609 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού συστήματος «SURE» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 203, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/609/oj)
18. 32022 D 610: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/610 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού συστήματος «Trade Assurance Scheme for Combinable Crops (TASCC)» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 206, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/610/oj)
19. 32022 D 611: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/611 της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού συστήματος «Universal Feed Assurance Scheme (UFAS)» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 209, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/611/oj)

20. 32022 D 2461: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/2461 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του καθεστώτος «KZR IniG» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και με την κατάργηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2022/603 της Επιτροπής (ΕΕ ΕΕ L 321 της 15.12.2022, σ. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2461/oj)
21. 32022 D 1657: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/1657 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού καθεστώτος «Sustainable Biomass Program» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 249 της 27.9.2022, σ. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1657/oj)
22. 32022 D 1656: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/1656 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με την αναγνώριση του εθελοντικού καθεστώτος «Austrian agricultural certification scheme (AACS)» για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά, τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (ΕΕ ΕΕ L 249 της 27.9.2022, σ. 50, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1656/oj)
23. 32022 R 996: Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/996 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 2022, σχετικά με τους κανόνες για την επαλήθευση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των κριτηρίων χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης (ΕΕ ΕΕ L 168 της 27.6.2022, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/996/oj)

24. 32022 D 1655: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/1655 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2022, για την αναγνώριση της έκθεσης που περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις τυπικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από την καλλιέργεια σόγιας στην Αργεντινή σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφοι 3 και 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ ΕΕ L 249 της 27.9.2022, σ. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1655/oj)
25. 32024 D 861: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/861 της Επιτροπής, της 15ης Μαρτίου 2024, για την αναγνώριση της έκθεσης που περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις τυπικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από την καλλιέργεια ελαιούχων σπερμάτων ελαιοκράμβης (ραφανίδας) στον Καναδά σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφοι 3 και 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ ΕΕ L, 2024/861, 19.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/861/oj)
26. 32023 D 1760: Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2023/1760 της Επιτροπής, της 11ης Σεπτεμβρίου 2023, για την αναγνώριση της έκθεσης που περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις τυπικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από την καλλιέργεια ελαιούχων σπερμάτων ελαιοκράμβης (ραφανίδας) στην Αυστραλία σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφοι 3 και 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ ΕΕ L 224 της 12.9.2023, σ. 105, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1760/oj)
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 49 ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ
ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Κατάλογος των δραστηριοτήτων των οργανισμών της Ένωσης, των συστημάτων πληροφοριών και άλλων δραστηριοτήτων στις οποίες πρέπει να συνεισφέρει οικονομικά η Ελβετία

Η Ελβετία συνεισφέρει οικονομικά στα εξής:

α) οργανισμούς:

- Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, όπως θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 22, όπως εφαρμόζεται σύμφωνα με το παράρτημα I της συμφωνίας), λαμβανομένου υπόψη του πεδίου εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, για το 85 % της γραμμής επιδότησης του προϋπολογισμού της Ένωσης του εν λόγω έτους·

β) συστήματα πληροφοριών:

- η ενωσιακή βάση δεδομένων, όπως θεσπίστηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82, όπως εφαρμόζεται σύμφωνα με το παράρτημα VI της συμφωνίας)·

γ) άλλες δραστηριότητες:

καμία.

ΑΡΘΡΟ 2

Όροι πληρωμής

1. Οι πληρωμές που οφείλονται σύμφωνα με το άρθρο 49 της παρούσας συμφωνίας πραγματοποιούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.
2. Κατά την έκδοση της πρόσκλησης καταβολής του οικονομικού έτους, η Επιτροπή κοινοποιεί στην Ελβετία τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - α) το ποσό της επιχειρησιακής συνεισφοράς· και
 - β) το ποσό του τέλους συμμετοχής.

3. Η Επιτροπή κοινοποιεί στην Ελβετία, το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο στις 16 Απριλίου κάθε οικονομικού έτους, τις ακόλουθες πληροφορίες σε σχέση με τη συμμετοχή της Ελβετίας:

- α) τα ποσά των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων του ετήσιου ψηφισθέντος προϋπολογισμού της Ένωσης που έχει εγγραφεί στη/στις σχετική/-ές γραμμή/-ές επιδότησης του προϋπολογισμού της Ένωσης του εν λόγω έτους για κάθε οργανισμό της Ένωσης, λαμβανομένης υπόψη, για κάθε οργανισμό, τυχόν προσαρμοσμένης επιχειρησιακής συνεισφοράς, όπως ορίζεται στο άρθρο 1, και τα ποσά των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων σε σχέση με τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό της Ένωσης του εν λόγω έτους για τον σχετικό προϋπολογισμό των συστημάτων πληροφοριών και άλλων δραστηριοτήτων, που καλύπτουν τη συμμετοχή της Ελβετίας σύμφωνα με το άρθρο 1·
- β) το ποσό του τέλους συμμετοχής που αναφέρεται στο άρθρο 49 παράγραφος 7 της παρούσας συμφωνίας· και
- γ) όσον αφορά τους οργανισμούς, το έτος N+1 τα ποσά των δημοσιονομικών δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν επί πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων οι οποίες εγκρίθηκαν το έτος N στη/στις σχετική/-ές γραμμή/-ές επιδότησης του προϋπολογισμού της Ένωσης σε σχέση με τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης που έχει εγγραφεί στη/στις σχετική/-ές γραμμή/-ές επιδότησης του προϋπολογισμού της Ένωσης του έτους N.

4. Βάσει του σχεδίου προϋπολογισμού της, η Επιτροπή παρέχει εκτίμηση των πληροφοριών της παραγράφου 3 στοιχεία α) και β) το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως την 1η Σεπτεμβρίου του οικονομικού έτους.

5. Η Επιτροπή εκδίδει προς την Ελβετία, το αργότερο στις 16 Απριλίου και, εφόσον έχει εφαρμογή στον σχετικό οργανισμό, στο σχετικό σύστημα πληροφοριών ή σε άλλη σχετική δραστηριότητα, το νωρίτερο στις 22 Οκτωβρίου και το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου κάθε οικονομικού έτους, πρόσκληση καταβολής που αντιστοιχεί στη συνεισφορά της Ελβετίας βάσει της παρούσας συμφωνίας για καθέναν από τους οργανισμούς, τα συστήματα πληροφοριών και τις άλλες δραστηριότητες όπου συμμετέχει η Ελβετία.

6. Η/Οι πρόσκληση/-εις καταβολής που αναφέρεται/-ονται στην παράγραφο 5 διαρθρώνεται/-ονται σε δόσεις ως εξής:

- α) η πρώτη δόση κάθε έτους, σε σχέση με την πρόσκληση καταβολής που πρέπει να εκδοθεί έως τις 16 Απριλίου, αντιστοιχεί σε ποσό που δεν υπερβαίνει το ισοδύναμο της εκτιμώμενης ετήσιας χρηματοδοτικής συνεισφοράς του σχετικού οργανισμού, συστήματος πληροφοριών ή άλλης δραστηριότητας που αναφέρεται στην παράγραφο 4.

Η Ελβετία καταβάλλει το ποσό που αναγράφεται στην πρόσκληση καταβολής το αργότερο 60 ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης καταβολής.

- β) κατά περίπτωση, η δεύτερη δόση του έτους, σε σχέση με την πρόσκληση καταβολής που πρέπει να εκδοθεί το νωρίτερο στις 22 Οκτωβρίου και το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου, αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 4 και του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 5, όταν το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 5 είναι υψηλότερο.

Η Ελβετία καταβάλλει το ποσό που αναγράφεται στην πρόσκληση καταβολής το αργότερο έως τις 21 Δεκεμβρίου.

Για κάθε πρόσκληση καταβολής, η Ελβετία μπορεί να πραγματοποιεί χωριστές πληρωμές για κάθε οργανισμό, σύστημα πληροφοριών ή άλλη δραστηριότητα.

7. Για το πρώτο έτος εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, η Επιτροπή εκδίδει μία μόνο πρόσκληση καταβολής εντός 90 ημερών από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Η Ελβετία καταβάλλει το ποσό που αναγράφεται στην πρόσκληση καταβολής το αργότερο 60 ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης καταβολής.

8. Οποιαδήποτε καθυστέρηση στην καταβολή της χρηματοδοτικής συνεισφοράς συνεπάγεται την καταβολή τόκων υπερημερίας από την Ελβετία επί του οφειλόμενου ποσού από την ημερομηνία καταβολής έως την ημέρα κατά την οποία το εν λόγω οφειλόμενο ποσό εξοφληθεί εξ ολοκλήρου.

Το επιτόκιο για τα εισπρακτέα ποσά που δεν εξοφλούνται εμπρόθεσμα είναι αυτό που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησης, όπως δημοσιεύεται στη σειρά C της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, και που ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα κατά τον οποίο εκπνέει η προθεσμία ή 0 %, αναλόγως του ποιο ποσό είναι μεγαλύτερο, συν 3,5 εκατοστιαίες μονάδες.

ΑΡΘΡΟ 3

Προσαρμογή της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Ελβετίας στους οργανισμούς της Ένωσης με βάση την εκτέλεση

Η προσαρμογή της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Ελβετίας στους οργανισμούς της Ένωσης πραγματοποιείται το έτος N+1, όταν η αρχική επιχειρησιακή συνεισφορά προσαρμόζεται προς τα πάνω ή προς τα κάτω με βάση τη διαφορά μεταξύ της αρχικής επιχειρησιακής συνεισφοράς και μιας προσαρμοσμένης συνεισφοράς η οποία υπολογίζεται με την εφαρμογή της κλείδας κατανομής του έτους N στο ποσό των δημοσιονομικών δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν επί πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων που εγκρίθηκαν κατά το έτος N στο πλαίσιο της/των σχετικής/-ών γραμμής/-ών επιδότησης του προϋπολογισμού της Ένωσης. Κατά περίπτωση, η διαφορά λαμβάνει υπόψη, για κάθε οργανισμό, την προσαρμοσμένη επιχειρησιακή συνεισφορά βάσει ποσοστού, όπως ορίζεται στο άρθρο 1.

ΑΡΘΡΟ 4

Μεταβατικές ρυθμίσεις

Σε περίπτωση που η ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας δεν είναι η 1η Ιανουαρίου, εφαρμόζεται το παρόν άρθρο κατά παρέκκλιση από το άρθρο 2.

Για το πρώτο έτος εφαρμογής της συμφωνίας, σε σχέση με την οφειλόμενη επιχειρησιακή συνεισφορά για το εν λόγω έτος η οποία εφαρμόζεται στον σχετικό οργανισμό, σύστημα πληροφοριών ή άλλη δραστηριότητα, όπως καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 49 της συμφωνίας και τα άρθρα 1 έως 3 του παρόντος παραρτήματος, η επιχειρησιακή συνεισφορά μειώνεται pro rata temporis με τον πολλαπλασιασμό του ποσού της ετήσιας οφειλόμενης επιχειρησιακής συνεισφοράς με τον λόγο των ακόλουθων στοιχείων:

- α) του αριθμού των ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας έως τις 31 Δεκεμβρίου του εν λόγω έτους, και
- β) του συνολικού αριθμού των ημερολογιακών ημερών του εν λόγω έτους.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ Ι.1

Πεδίο εφαρμογής

Αν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη (στο εξής: μέρη) υποβάλει διαφορά σε διαιτησία σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 2 ή το άρθρο 33 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας, εφαρμόζονται οι κανόνες του παρόντος πρωτοκόλλου.

ΑΡΘΡΟ Ι.2

Γραμματεία και γραμματειακές υπηρεσίες

Το Διεθνές Γραφείο του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου της Χάγης (στο εξής: Διεθνές Γραφείο) ασκεί καθήκοντα γραμματείας και παρέχει τις αναγκαίες γραμματειακές υπηρεσίες.

ΑΡΘΡΟ Ι.3

Κοινοποιήσεις και υπολογισμός προθεσμιών

1. Οι κοινοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ανακοινώσεων ή των προτάσεων, μπορούν να αποστέλλονται με οποιοδήποτε μέσο επικοινωνίας πιστοποιεί τη διαβίβασή τους ή επιτρέπει την πιστοποίησή τους.
2. Οι εν λόγω κοινοποιήσεις μπορούν να αποστέλλονται ηλεκτρονικά μόνον εφόσον έχει οριστεί ή εγκριθεί διεύθυνση από μέρος ειδικά για τον σκοπό αυτόν.
3. Οι κοινοποιήσεις αυτές που επιδίδονται στα μέρη αποστέλλονται, για την Ελβετία, στο Τμήμα Ευρώπης του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Εξωτερικών της Ελβετίας και, για την Ένωση, στη Νομική Υπηρεσία της Επιτροπής.
4. Κάθε προθεσμία που ορίζεται στο παρόν πρωτόκολλο προσμετράται από την επομένη της επέλευσης ενός γεγονότος ή της διενέργειας μιας πράξης. Αν η τελευταία ημέρα για την παράδοση εγγράφου συμπίπτει με μη εργάσιμη ημέρα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης ή της κυβέρνησης της Ελβετίας, η χρονική περίοδος της παράδοσης του εγγράφου λήγει την πρώτη επόμενη εργάσιμη μέρα. Υπολογίζονται οι μη εργάσιμες ημέρες που εμπίπτουν στη χρονική περίοδο.

ΑΡΘΡΟ Ι.4

Κοινοποίηση διαιτησίας

1. Το μέρος που αναλαμβάνει την πρωτοβουλία να προσφύγει στη διαιτησία (στο εξής: ενάγων) αποστέλλει στο άλλο μέρος (στο εξής: εναγόμενος) και στο Διεθνές Γραφείο κοινοποίηση διαιτησίας.

2. Η διαιτητική διαδικασία θεωρείται ότι αρχίζει από την ημέρα που έπεται αυτής κατά την οποία ο εναγόμενος παραλαμβάνει την κοινοποίηση διαιτησίας.
3. Η κοινοποίηση διαιτησίας περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:
- α) το αίτημα παραπομπής της διαφοράς σε διαιτησία·
 - β) τα ονόματα και τα στοιχεία επικοινωνίας των μερών·
 - γ) το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του/των εκπροσώπου/-ων του ενάγοντος·
 - δ) τη νομική βάση της διαδικασίας, συγκεκριμένα το άρθρο 32 παράγραφος 2 ή το άρθρο 33 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας και:
 - i) στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας, το ζήτημα που αποτέλεσε το έναυσμα της διαφοράς, όπως έχει εγγραφεί επίσημα, προς επίλυση, στην ημερήσια διάταξη της μεικτής επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 1 της παρούσας συμφωνίας· και
 - ii) στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας, την απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου, τα εκτελεστικά μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 5 της παρούσας συμφωνίας και τα επίμαχα αντισταθμιστικά μέτρα·
 - ε) τον προσδιορισμό τυχόν κανόνα που αποτέλεσε το έναυσμα της διαφοράς ή που σχετίζεται μ' αυτήν·
 - στ) συνοπτική περιγραφή της διαφοράς· και
 - ζ) τον ορισμό διαιτητή ή, αν πρέπει να διοριστούν πέντε διαιτητές, τον ορισμό δύο διαιτητών.

4. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 3 της παρούσας συμφωνίας, η κοινοποίηση διαιτησίας μπορεί επίσης να περιέχει πληροφορίες σχετικά με την ανάγκη προσφυγής στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Τυχόν ισχυρισμοί σχετικά με την επάρκεια της κοινοποίησης διαιτησίας δεν εμποδίζουν τη σύσταση του διαιτητικού δικαστηρίου. Η διαφορά διευθετείται οριστικά από το διαιτητικό δικαστήριο.

ΑΡΘΡΟ I.5

Απάντηση στην κοινοποίηση διαιτησίας

1. Εντός 60 ημερών από την παραλαβή της κοινοποίησης διαιτησίας, ο εναγόμενος αποστέλλει στον ενάγοντα και στο Διεθνές Γραφείο απάντηση στην κοινοποίηση διαιτησίας, η οποία περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τα ονόματα και τα στοιχεία επικοινωνίας των μερών·
- β) το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του/των εκπροσώπου/-ων του εναγομένου·
- γ) απάντηση στις πληροφορίες που περιέχονται στην κοινοποίηση διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο I.4 παράγραφος 3 στοιχεία δ) έως στ)· και
- δ) τον ορισμό διαιτητή ή, αν πρέπει να διοριστούν πέντε διαιτητές, τον ορισμό δύο διαιτητών.

2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 3 της παρούσας συμφωνίας, η απάντηση στην κοινοποίηση διαιτησίας μπορεί επίσης να περιέχει απάντηση στις πληροφορίες που περιέχονται στην κοινοποίηση διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο I.4 παράγραφος 4 του παρόντος πρωτοκόλλου και πληροφορίες σχετικά με την ανάγκη προσφυγής στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Η έλλειψη απάντησης ή η ελλιπής ή καθυστερημένη απάντηση του εναγομένου στην κοινοποίηση διαιτησίας δεν εμποδίζει τη σύσταση διαιτητικού δικαστηρίου. Η διαφορά διευθετείται οριστικά από το διαιτητικό δικαστήριο.
4. Αν στην απάντησή του στην κοινοποίηση διαιτησίας ο εναγόμενος ζητήσει το διαιτητικό δικαστήριο να αποτελείται από πέντε διαιτητές, ο ενάγων ορίζει επιπλέον διαιτητή εντός 30 ημερών από την παραλαβή της απάντησης στην κοινοποίηση διαιτησίας.

ΑΡΘΡΟ I.6

Εκπροσώπηση και συνδρομή

1. Τα μέρη εκπροσωπούνται ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου από έναν ή περισσότερους εκπροσώπους. Ο εκπρόσωπος μπορεί να επικουρείται από συμβούλους ή δικηγόρους.
2. Κάθε αλλαγή των εκπροσώπων ή των διευθύνσεών τους κοινοποιείται στο άλλο μέρος, στο Διεθνές Γραφείο και στο διαιτητικό δικαστήριο. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, ανά πάσα στιγμή, με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος ενός μέρους, να ζητήσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις εξουσίες που έχουν ανατεθεί στους εκπροσώπους των μερών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

ΑΡΘΡΟ II.1

Αριθμός διαιτητών

Το διαιτητικό δικαστήριο απαρτίζεται από τρεις διαιτητές. Αν το ζητήσει ο ενάγων στην οικεία κοινοποίηση διαιτησίας ή ο εναγόμενος στην απάντησή του στην κοινοποίηση διαιτησίας, το διαιτητικό δικαστήριο απαρτίζεται από πέντε διαιτητές.

ΑΡΘΡΟ II.2

Διορισμός διαιτητών

1. Αν πρέπει να διοριστούν τρεις διαιτητές, καθένα από τα μέρη ορίζει έναν από αυτούς. Οι δύο διαιτητές που διορίζονται από τα μέρη επιλέγουν τον τρίτο διαιτητή, ο οποίος προεδρεύει του διαιτητικού δικαστηρίου.
2. Αν πρέπει να διοριστούν πέντε διαιτητές, καθένα από τα μέρη ορίζει δύο από αυτούς. Οι τέσσερις διαιτητές που διορίζονται από τα μέρη επιλέγουν τον πέμπτο διαιτητή, ο οποίος προεδρεύει του διαιτητικού δικαστηρίου.

3. Αν, εντός 30 ημερών από τον ορισμό του τελευταίου διαιτητή τον οποίο διόρισαν τα μέρη, οι διαιτητές δεν καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την επιλογή του προέδρου του διαιτητικού δικαστηρίου, ο πρόεδρος διορίζεται από τον γενικό γραμματέα του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου.

4. Για τη διευκόλυνση της επιλογής των διαιτητών που θα απαρτίζουν το διαιτητικό δικαστήριο, καταρτίζεται και επικαιροποιείται, όποτε κρίνεται αναγκαίο, ενδεικτικός κατάλογος των προσώπων τα οποία διαθέτουν τα προσόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 6, ο οποίος είναι κοινός για όλες τις διμερείς συμφωνίες στους τομείς που σχετίζονται με την εσωτερική αγορά στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία, καθώς και για τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για την υγεία, η οποία υπογράφηκε στ [...] στις [...] (στο εξής: συμφωνία για την υγεία), τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τις Συναλλαγές Γεωργικών Προϊόντων, η οποία υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 21 Ιουνίου 1999 (στο εξής: συμφωνία για τις Συναλλαγές Γεωργικών Προϊόντων) και τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με την τακτική χρηματοδοτική συνεισφορά της Ελβετίας στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία υπογράφηκε στ [...] στις [...] (στο εξής: συμφωνία σχετικά με την τακτική χρηματοδοτική συνεισφορά της Ελβετίας). Η μεικτή επιτροπή εγκρίνει και επικαιροποιεί, για τους σκοπούς της συμφωνίας, τον εν λόγω κατάλογο μέσω απόφασης.

5. Σε περίπτωση που ένα μέρος δεν ορίσει διαιτητή, ο γενικός γραμματέας του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου διορίζει τον εν λόγω διαιτητή από τον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 4. Ελλείψει τέτοιου καταλόγου, ο διαιτητής διορίζεται με κλήρωση από τον γενικό γραμματέα του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου μεταξύ των ατόμων που έχει προτείνει επίσημα ένα μέρος ή και τα δύο μέρη για τους σκοπούς της παραγράφου 4.

6. Τα πρόσωπα που απαρτίζουν το διαιτητικό δικαστήριο είναι πρόσωπα υψηλής ειδίκευσης, με ή χωρίς δεσμούς με τα μέρη, των οποίων η ανεξαρτησία και η έλλειψη σύγκρουσης συμφερόντων είναι εγγυημένες, ενώ διαθέτουν επίσης ευρεία πείρα. Ειδικότερα, διαθέτουν αποδεδειγμένη εμπειρογνωσία στο δίκαιο και στα θέματα που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία· δεν δέχονται οδηγίες από κανένα μέρος· και συμμετέχουν σε ατομική βάση και δεν δέχονται οδηγίες από κανέναν οργανισμό ή δημόσια αρχή σχετικά με θέματα που συνδέονται με τη διαφορά. Ο πρόεδρος του διαιτητικού δικαστηρίου διαθέτει επίσης πείρα σε διαδικασίες επίλυσης διαφορών.

ΑΡΘΡΟ II.3

Δηλώσεις διαιτητών

1. Όταν ένα πρόσωπο τελεί υπό εξέταση για διορισμό ως διαιτητής, το εν λόγω πρόσωπο αναφέρει όλες τις περιστάσεις που ενδέχεται να δημιουργήσουν εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία του. Από τον διορισμό και καθ' όλη τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας, ο διαιτητής αναφέρει τις περιστάσεις αυτές στα μέρη και στους άλλους διαιτητές χωρίς καθυστέρηση, αν ο διαιτητής δεν το έχει ήδη πράξει.
2. Κάθε διαιτητής μπορεί να εξαιρεθεί αν συντρέχουν περιστάσεις που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία του.
3. Ένα μέρος μπορεί να ζητήσει την εξαίρεση διαιτητή που έχει διορίσει μόνο για λόγο που του γνωστοποιείται μετά τον εν λόγω διορισμό.
4. Αν ένας διαιτητής δεν ενεργήσει ή αδυνατεί εκ του νόμου ή εκ των πραγμάτων να ασκήσει τα καθήκοντά του, εφαρμόζεται η διαδικασία εξαίρεσης διαιτητών που προβλέπεται στο άρθρο II.4.

ΑΡΘΡΟ II.4

Εξαίρεση διαιτητών

1. Κάθε μέρος που επιθυμεί να εξαιρέσει διαιτητή υποβάλλει αίτημα εξαίρεσης εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία του κοινοποιήθηκε ο διορισμός του εν λόγω διαιτητή ή εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε γνώση των περιστάσεων που αναφέρονται στο άρθρο II.3.
2. Το αίτημα εξαίρεσης αποστέλλεται στο άλλο μέρος, στον διαιτητή προς εξαίρεση, στους άλλους διαιτητές και στο Διεθνές Γραφείο. Στο αίτημα εκτίθενται οι λόγοι της εξαίρεσης.
3. Όταν έχει υποβληθεί αίτημα εξαίρεσης, το άλλο μέρος μπορεί να αποδεχθεί το αίτημα εξαίρεσης. Ο εν λόγω διαιτητής μπορεί επίσης να παραιτηθεί. Η αποδοχή της παραίτησης δεν συνεπάγεται αναγνώριση των λόγων για τους οποίους ζητείται η εξαίρεση.
4. Αν, εντός 15 ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης του αιτήματος εξαίρεσης, το άλλο μέρος δεν αποδεχθεί το αίτημα εξαίρεσης ή ο εν λόγω διαιτητής δεν παραιτηθεί, το μέρος που ζητεί την εξαίρεση μπορεί να ζητήσει από τον γενικό γραμματέα του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου να λάβει απόφαση σχετικά με την εξαίρεση.
5. Εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, στην απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 εκτίθενται οι λόγοι της απόφασης αυτής.

ΑΡΘΡΟ II.5

Αντικατάσταση διαιτητή

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, αν είναι αναγκαίο να αντικατασταθεί διαιτητής κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας, διορίζεται ή επιλέγεται αντικαταστάτης σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο II.2 η οποία εφαρμόζεται στον διορισμό ή στην επιλογή του προς αντικατάσταση διαιτητή. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται ακόμα και αν ένα μέρος δεν έχει ασκήσει το δικαίωμά του να διορίσει ή να συμμετάσχει στον διορισμό του προς αντικατάσταση διαιτητή.
2. Σε περίπτωση αντικατάστασης διαιτητή, η διαδικασία συνεχίζεται από το σημείο κατά το οποίο ο διαιτητής που αντικαταστάθηκε έπαυσε να ασκεί τα καθήκοντά του, εκτός αν το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίσει διαφορετικά.

ΑΡΘΡΟ II.6

Απαλλαγή της ευθύνης

Εξαιρουμένων των περιπτώσεων δόλου ή σοβαρής αμέλειας, τα μέρη παραιτούνται, στον μέγιστο βαθμό που το επιτρέπει το εφαρμοστέο δίκαιο, από κάθε ενέργεια κατά των διαιτητών για κάθε πράξη ή παράλειψη που σχετίζεται με τη διαιτησία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ ΙΙΙ.1

Γενικές διατάξεις

1. Η ημερομηνία σύστασης του διαιτητικού δικαστηρίου είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο τελευταίος διαιτητής αποδέχθηκε τον διορισμό του.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο εξασφαλίζει ότι τα μέρη τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης και ότι, στο κατάλληλο στάδιο της διαδικασίας, καθένα από αυτά έχει επαρκή δυνατότητα να ασκήσει τα δικαιώματά του και να εκθέσει την άποψή του. Το διαιτητικό δικαστήριο διεξάγει τη διαδικασία κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται καθυστερήσεις και περιττές δαπάνες και να διασφαλίζεται η επίλυση της διαφοράς μεταξύ των μερών.
3. Οργανώνεται ακρόαση, εκτός αν το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίσει διαφορετικά, έπειτα από ακρόαση των μερών.
4. Όταν ένα μέρος αποστέλλει κοινοποίηση στο διαιτητικό δικαστήριο, το πράττει μέσω του Διεθνούς Γραφείου και αποστέλλει ταυτόχρονα αντίγραφο στο άλλο μέρος. Το Διεθνές Γραφείο αποστέλλει αντίγραφο της εν λόγω κοινοποίησης σε καθέναν από τους διαιτητές.

ΑΡΘΡΟ ΙΙΙ.2

Τόπος διαιτησίας

Τόπος διαιτησίας είναι η Χάγη. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, αν το απαιτούν εξαιρετικές περιστάσεις, να συνεδριάζει σε οποιοδήποτε άλλο μέρος κρίνει κατάλληλο για τις διασκέψεις του.

ΑΡΘΡΟ ΙΙΙ.3

Γλώσσα

1. Οι γλώσσες διαδικασίας είναι τα γαλλικά και τα αγγλικά.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει όλα τα έγγραφα που επισυνάπτονται στο δικόγραφο αγωγής ή στο υπόμνημα αντίκρουσης, καθώς και όλα τα επιπλέον έγγραφα που προσκομίστηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, που υποβλήθηκαν στην πρωτότυπη γλώσσα τους, να συνοδεύονται από μετάφραση σε μία από τις γλώσσες της διαδικασίας.

ΑΡΘΡΟ ΙΙΙ.4

Δικόγραφο αγωγής

1. Ο ενάγων αποστέλλει εγγράφως το οικείο δικόγραφο αγωγής στον εναγόμενο και στο διαιτητικό δικαστήριο μέσω του Διεθνούς Γραφείου, εντός της προθεσμίας που ορίζει το διαιτητικό δικαστήριο. Ο ενάγων μπορεί να αποφασίσει να θεωρήσει την οικεία κοινοποίηση διαιτησίας που αναφέρεται στο άρθρο Ι.4 ως δικόγραφο αγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι πληροί επίσης τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

2. Το δικόγραφο αγωγής περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:
- α) τις πληροφορίες που ορίζονται στο άρθρο I.4 παράγραφος 3 στοιχεία β) έως στ)·
 - β) περιγραφή των πραγματικών περιστατικών που προβλήθηκαν προς στήριξη της αγωγής· και
 - γ) τα νομικά επιχειρήματα που προβλήθηκαν προς στήριξη της αγωγής.
3. Το δικόγραφο αγωγής συνοδεύεται, στο μέτρο του δυνατού, από όλα τα έγγραφα και άλλα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρει ο ενάγων ή στα οποία θα πρέπει να παραπέμψει. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 3 της παρούσας συμφωνίας, το δικόγραφο αγωγής μπορεί επίσης να περιέχει, στο μέτρο του δυνατού, πληροφορίες σχετικά με την ανάγκη προσφυγής στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ III.5

Υπόμνημα αντίκρουσης

1. Ο εναγόμενος αποστέλλει εγγράφως το υπόμνημα αντίκρουσης στον ενάγοντα και στο διαιτητικό δικαστήριο μέσω του Διεθνούς Γραφείου, εντός της προθεσμίας που ορίζει το διαιτητικό δικαστήριο. Ο εναγόμενος μπορεί να αποφασίσει να θεωρήσει την απάντηση στην κοινοποίηση διαιτησίας που αναφέρεται στο άρθρο I.5 ως υπόμνημα αντίκρουσης, υπό τον όρο ότι η απάντηση στην κοινοποίηση διαιτησίας πληροί επίσης τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

2. Το υπόμνημα αντίκρουσης απαντά στα σημεία του δικογράφου αγωγής που αναφέρονται σύμφωνα με το άρθρο III.4 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως γ) του παρόντος πρωτοκόλλου. Το υπόμνημα αντίκρουσης συνοδεύεται, στο μέτρο του δυνατού, από όλα τα έγγραφα και άλλα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρει ο εναγόμενος ή στα οποία θα πρέπει να παραπέμψει. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 3 της παρούσας συμφωνίας, το υπόμνημα αντίκρουσης μπορεί επίσης να περιέχει, στο μέτρο του δυνατού, πληροφορίες σχετικά με την ανάγκη προσφυγής στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Στο υπόμνημα αντίκρουσης, ή σε μεταγενέστερο στάδιο της διαιτητικής διαδικασίας, αν το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίσει ότι τυχόν καθυστέρηση δικαιολογείται από τις περιστάσεις, ο εναγόμενος μπορεί να ασκήσει ανταγωγή, υπό την προϋπόθεση ότι το διαιτητικό δικαστήριο είναι αρμόδιο να την εκδικάσει.
4. Σε ανταγωγή εφαρμόζεται το άρθρο III.4 παράγραφοι 2 και 3.

ΑΡΘΡΟ III.6

Διαιτητική δικαιοδοσία

1. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαινεται αν είναι αρμόδιο βάσει του άρθρου 32 παράγραφος 2 ή του άρθρου 33 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας.
2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας, το διαιτητικό δικαστήριο έχει εντολή να εξετάσει το ζήτημα που αποτέλεσε το έναυσμα της διαφοράς, όπως έχει εγγραφεί επίσημα, προς επίλυση, στην ημερήσια διάταξη της μεικτής επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 1 της παρούσας συμφωνίας.

3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας, το διαιτητικό δικαστήριο το οποίο επιλήφθηκε της κύριας δίκης έχει εντολή να εξετάσει την αναλογικότητα των επίμαχων αντισταθμιστικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες τα εν λόγω μέτρα ελήφθησαν, εν όλω ή εν μέρει, στο πλαίσιο άλλης διμερούς συμφωνίας στους τομείς που σχετίζονται με την εσωτερική αγορά στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία.
4. Η προκαταρκτική ένσταση αναρμοδιότητας του διαιτητικού δικαστηρίου υποβάλλεται το αργότερο με το υπόμνημα αντίκρουσης ή, σε περίπτωση ανταγωγής, με το υπόμνημα απάντησης. Το γεγονός ότι ένα μέρος έχει διορίσει διαιτητή ή έχει συμμετάσχει στον διορισμό του δεν του στερεί το δικαίωμα να προβεί σε τέτοια προκαταρκτική ένσταση. Η προκαταρκτική ένσταση ότι η διαφορά θα υπερέβαινε τις αρμοδιότητες του διαιτητικού δικαστηρίου υποβάλλεται μόλις τεθεί κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας το ζήτημα που φέρεται ότι υπερβαίνει τις αρμοδιότητές του. Σε κάθε περίπτωση, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει την υποβολή προκαταρκτικής ένστασης μετά την παρέλευση της ταχθείσας προθεσμίας, αν κρίνει ότι η καθυστέρηση οφείλεται σε βάσιμο λόγο.
5. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί επί της προκαταρκτικής ένστασης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 είτε αντιμετωπίζοντάς την ως προδικαστικό ερώτημα είτε κατά την έκδοση απόφασης επί της ουσίας της υπόθεσης.

ΑΡΘΡΟ III.7

Άλλα γραπτά υπομνήματα

Το διαιτητικό δικαστήριο, μετά από διαβούλευση με τα μέρη, αποφασίζει ποια άλλα γραπτά υπομνήματα, εκτός από το δικόγραφο αγωγής και το υπόμνημα αντίκρουσης, υποβάλλουν ή μπορούν να υποβάλουν τα μέρη και ορίζει προθεσμία για την υποβολή τους.

ΑΡΘΡΟ ΙΙΙ.8

Προθεσμίες

1. Οι προθεσμίες που ορίζει το διαιτητικό δικαστήριο για την κοινοποίηση των γραπτών εγγράφων, συμπεριλαμβανομένου του δικογράφου αγωγής και του υπομνήματος αντίκρουσης, δεν υπερβαίνουν τις 90 ημέρες, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο λαμβάνει την οριστική του απόφαση εντός 12 μηνών από την ημερομηνία σύστασής του. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ιδιαίτερης δυσκολίας, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να παρατείνει την προθεσμία αυτή κατά τρεις επιπλέον μήνες κατ' ανώτατο όριο.
3. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 μειώνονται κατά το ήμισυ:
 - α) κατόπιν αιτήματος του ενάγοντος ή του εναγομένου, αν, εντός 30 ημερών από την υποβολή του εν λόγω αιτήματος, το διαιτητικό δικαστήριο, έπειτα από ακρόαση του άλλου μέρους, κρίνει ότι η υπόθεση είναι επείγουσα· ή
 - β) αν συμφωνήσουν τα μέρη.
4. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας, το διαιτητικό δικαστήριο λαμβάνει την οριστική του απόφαση εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης των αντισταθμιστικών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 της παρούσας συμφωνίας.

Παραπομπή υποθέσεων στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 29 και του άρθρου 32 παράγραφος 3 της παρούσας συμφωνίας, το διαιτητικό δικαστήριο παραπέμπει την υπόθεση στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να παραπέμψει υπόθεση στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανά πάσα στιγμή της διαδικασίας, υπό την προϋπόθεση ότι το διαιτητικό δικαστήριο είναι σε θέση να προσδιορίσει με επαρκή ακρίβεια το νομικό και πραγματικό πλαίσιο της υπόθεσης, καθώς και τα νομικά ζητήματα που εγείρει.

Η διαδικασία ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου αναστέλλεται έως ότου αποφανθεί το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Κάθε μέρος μπορεί να αποστείλει στο διαιτητικό δικαστήριο αιτιολογημένο αίτημα για την παραπομπή υπόθεσης στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το διαιτητικό δικαστήριο απορρίπτει το εν λόγω αίτημα αν κρίνει ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την παραπομπή της υπόθεσης στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1. Αν το διαιτητικό δικαστήριο απορρίψει το αίτημα ενός μέρους για παραπομπή της υπόθεσης στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αιτιολογεί την απόφασή του στην απόφαση επί της ουσίας της υπόθεσης.

4. Το διαιτητικό δικαστήριο παραπέμπει υπόθεση στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κοινοποίηση. Η κοινοποίηση περιέχει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) συνοπτική περιγραφή της διαφοράς·
- β) την/τις επίμαχη/-ες νομική/-ές πράξη/-εις της Ένωσης και/ή διάταξη/-εις της παρούσας συμφωνίας· και

- γ) την έννοια του ενωσιακού δικαίου που πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας.

Το διαιτητικό δικαστήριο ενημερώνει τα μέρη για την παραπομπή της υπόθεσης στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζει, κατ' αναλογία, τον εσωτερικό του κανονισμό που εφαρμόζεται στην άσκηση της αρμοδιότητάς του να αποφαινεται προδικαστικώς επί της ερμηνείας των Συνθηκών και των πράξεων των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης.

6. Οι εκπρόσωποι και οι δικηγόροι που είναι εξουσιοδοτημένοι να εκπροσωπούν τα μέρη ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου δυνάμει των άρθρων I.4, I.5, III.4 και III.5 εξουσιοδοτούνται να εκπροσωπούν τα μέρη ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ III.10

Προσωρινά μέτρα

1. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας, κάθε μέρος μπορεί, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαιτητικής διαδικασίας, να υποβάλει αίτηση λήψης προσωρινών μέτρων που συνίστανται στην αναστολή των αντισταθμιστικών μέτρων.

2. Στην αίτηση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 προσδιορίζονται το αντικείμενο της διαφοράς, τα περιστατικά από τα οποία προκύπτει το επείγον της υπόθεσης, καθώς και οι πραγματικοί και νομικοί ισχυρισμοί που δικαιολογούν, εκ πρώτης όψεως, τη λήψη των προσωρινών μέτρων τα οποία ζητούνται. Περιλαμβάνονται όλα τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία και παρατίθενται τα προτεινόμενα αποδεικτικά μέσα προς δικαιολόγηση της λήψης των προσωρινών μέτρων.

3. Το μέρος που ζητεί τη λήψη των προσωρινών μέτρων διαβιβάζει την αίτησή του εγγράφως στο άλλο μέρος και στο διαιτητικό δικαστήριο μέσω του Διεθνούς Γραφείου. Το διαιτητικό δικαστήριο ορίζει σύντομη προθεσμία εντός της οποίας το εν λόγω άλλο μέρος μπορεί να υποβάλει γραπτές ή προφορικές παρατηρήσεις.
4. Εντός ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, το διαιτητικό δικαστήριο εκδίδει απόφαση σχετικά με την αναστολή των επίμαχων αντισταθμιστικών μέτρων, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) το διαιτητικό δικαστήριο έχει πειστεί εκ πρώτης όψεως για το βάσιμο της υπόθεσης που υπέβαλε το μέρος που ζήτησε τη λήψη των προσωρινών μέτρων στην αίτησή του·
 - β) το διαιτητικό δικαστήριο θεωρεί ότι, εν αναμονή της οριστικής του απόφασης, το μέρος που ζητεί τη λήψη των προσωρινών μέτρων θα υποστεί σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία αν δεν ανασταλούν τα αντισταθμιστικά μέτρα· και
 - γ) η ζημία που υπέστη το μέρος το οποίο ζητεί τη λήψη των προσωρινών μέτρων λόγω της άμεσης εφαρμογής των επίμαχων αντισταθμιστικών μέτρων υπερτερεί του συμφέροντος για άμεση και αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων αυτών.
5. Η αναστολή της διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο III.9 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες δυνάμει του παρόντος άρθρου.
6. Η απόφαση που λαμβάνεται από το διαιτητικό δικαστήριο σύμφωνα με την παράγραφο 4 έχει μόνο προσωρινό χαρακτήρα και δεν προδικάζει την κρίση του διαιτητικού δικαστηρίου επί της ουσίας της υπόθεσης.

7. Εκτός αν η απόφαση που λαμβάνει το διαιτητικό δικαστήριο σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου ορίζει προγενέστερη ημερομηνία για τη λήξη της αναστολής, η αναστολή αίρεται όταν ληφθεί η οριστική απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας.

8. Προς αποφυγή αμφιβολιών, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, εξυπακούεται ότι, κατά την εξέταση των αντίστοιχων συμφερόντων του μέρους που ζητεί τη λήψη προσωρινών μέτρων και του άλλου μέρους, το διαιτητικό δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα των ιδιωτών και των οικονομικών φορέων των μερών, αλλά η εξέταση αυτή δεν ισοδυναμεί με αναγνώριση οποιασδήποτε ιδιότητας στους εν λόγω ιδιώτες ή οικονομικούς φορείς ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟ III.11

Αποδεικτικά στοιχεία

1. Κάθε μέρος παρέχει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίζει την αγωγή του ή την αντίκρουσή του.

2. Το διαιτητικό δικαστήριο, κατόπιν αιτήματος ενός μέρους ή με δική του πρωτοβουλία, μπορεί να ζητεί από τα μέρη σχετικές πληροφορίες που θεωρεί αναγκαίες και κατάλληλες. Το διαιτητικό δικαστήριο ορίζει προθεσμία εντός της οποίας τα μέρη πρέπει να απαντήσουν στο αίτημά του.

3. Το διαιτητικό δικαστήριο, κατόπιν αιτήματος ενός μέρους ή με δική του πρωτοβουλία, μπορεί να ζητεί από οποιαδήποτε πηγή τις πληροφορίες που θεωρεί κατάλληλες. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί επίσης να ζητεί τη γνώμη εμπειρογνομόνων εφόσον το κρίνει σκόπιμο και υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που συμφωνούνται από τα μέρη, κατά περίπτωση.

4. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται από το διαιτητικό δικαστήριο δυνάμει του παρόντος άρθρου καθίστανται διαθέσιμες στα μέρη, τα δε μέρη μπορούν να υποβάλλουν παρατηρήσεις επί των εν λόγω πληροφοριών στο διαιτητικό δικαστήριο.

5. Το διαιτητικό δικαστήριο, αφού ζητήσει τη γνώμη του άλλου μέρους, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν ζητημάτων που έχει εγείρει ένα μέρος όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το επαγγελματικό απόρρητο και τα νόμιμα συμφέροντα της εμπιστευτικότητας.
6. Το διαιτητικό δικαστήριο κρίνει το παραδεκτό, τη λυσιτέλεια και την ισχύ των υποβληθέντων αποδεικτικών στοιχείων.

ΑΡΘΡΟ III.12

Ακροάσεις

1. Όταν πρέπει να πραγματοποιηθεί ακρόαση, το διαιτητικό δικαστήριο, κατόπιν διαβούλευσης με τα μέρη, ενημερώνει τα μέρη εγκαίρως σχετικά με την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο διεξαγωγής της ακρόασης.
2. Η ακρόαση είναι δημόσια, εκτός αν το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίσει διαφορετικά, αυτεπαγγέλτως ή αιτήσει των μερών, για σοβαρούς λόγους.
3. Τα πρακτικά κάθε ακρόασης συντάσσονται και υπογράφονται από τον πρόεδρο του διαιτητικού δικαστηρίου. Τα εν λόγω πρακτικά είναι τα μόνα αυθεντικά.
4. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη διεξαγωγή της ακρόασης διαδικτυακά σύμφωνα με την πρακτική του Διεθνούς Γραφείου. Τα μέρη ενημερώνονται εγκαίρως για την πρακτική αυτή. Στις περιπτώσεις αυτές, εφαρμόζονται η παράγραφος 1, κατ' αναλογία, και η παράγραφος 3.

Ερήμην διαδικασία

1. Αν ο ενάγων δεν υποβάλει, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο παρόν πρωτόκολλο ή που έχει ορίσει το διαιτητικό δικαστήριο, χωρίς να προβάλει επαρκείς λόγους, το οικείο δικόγραφο αγωγής, το διαιτητικό δικαστήριο διατάσσει την περάτωση της διαιτητικής διαδικασίας, εκτός αν υπάρχουν εκκρεμή ζητήματα επί των οποίων ενδέχεται να απαιτείται απόφαση και αν το διαιτητικό δικαστήριο το κρίνει σκόπιμο.

Αν ο εναγόμενος δεν υποβάλει, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο παρόν πρωτόκολλο ή που έχει ορίσει το διαιτητικό δικαστήριο, χωρίς να προβάλει επαρκείς λόγους, την απάντησή του στην κοινοποίηση διαιτησίας ή το οικείο υπόμνημα αντίκρουσης, το διαιτητικό δικαστήριο διατάσσει τη συνέχιση της διαδικασίας, χωρίς να θεωρεί ότι η παράλειψη αυτή συνιστά αποδοχή των ισχυρισμών του ενάγοντος.

Το δεύτερο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης στην περίπτωση που ο ενάγων δεν απαντήσει σε ανταγωγή.

2. Αν ένα μέρος, το οποίο έχει κληθεί δεόντως σύμφωνα με το άρθρο ΙΙΙ.12 παράγραφος 1, δεν εμφανιστεί σε ακρόαση και δεν προβάλει επαρκείς λόγους για τη μη εμφάνισή του, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να συνεχίσει τη διαιτησία.

3. Αν ένα μέρος, το οποίο έχει κληθεί δεόντως από το διαιτητικό δικαστήριο να προσκομίσει περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία, δεν το πράξει εντός της ταχθείσας προθεσμίας χωρίς να προβάλει επαρκείς λόγους για τη μη προσκόμισή τους, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που έχει στη διάθεσή του.

ΑΡΘΡΟ ΙΙΙ.14

Περάτωση της διαδικασίας

1. Όταν αποδεικνύεται ότι τα μέρη είχαν ευλόγως τη δυνατότητα να εκθέσουν τα επιχειρήματά τους, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να κηρύξει την περάτωση της διαδικασίας.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, αν το κρίνει αναγκαίο λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, να αποφασίσει, με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος ενός μέρους, να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία ανά πάσα στιγμή προτού λάβει την απόφασή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΑΡΘΡΟ ΙV.1

Αποφάσεις

Το διαιτητικό δικαστήριο καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να λαμβάνει τις αποφάσεις του με συναίνεση. Αν, ωστόσο, αποδειχθεί αδύνατη η λήψη απόφασης με συναίνεση, η απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου λαμβάνεται με πλειοψηφία των διαιτητών.

Μορφή και ισχύς της απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου

1. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να λαμβάνει χωριστές αποφάσεις επί διαφορετικών ζητημάτων σε διαφορετικές χρονικές στιγμές.
2. Όλες οι αποφάσεις είναι γραπτές και αιτιολογημένες. Είναι οριστικές και δεσμευτικές για τα μέρη.
3. Η απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου υπογράφεται από τους διαιτητές, περιέχει την ημερομηνία κατά την οποία ελήφθη και αναφέρει τον τόπο της διαιτησίας. Αντίγραφο της απόφασης υπογεγραμμένο από τους διαιτητές κοινοποιείται στα μέρη από το Διεθνές Γραφείο.
4. Το Διεθνές Γραφείο δημοσιοποιεί την απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου.

Το Διεθνές Γραφείο, όταν δημοσιοποιεί την απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου, τηρεί τους σχετικούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, του επαγγελματικού απορρήτου και των νόμιμων συμφερόντων εμπιστευτικότητας.

Οι κανόνες που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο είναι πανομοιότυποι για όλες τις διμερείς συμφωνίες στους τομείς της εσωτερικής αγοράς στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία, καθώς και για τη συμφωνία για την υγεία, τη συμφωνία για τις Συναλλαγές Γεωργικών Προϊόντων και τη συμφωνία σχετικά με την τακτική χρηματοδοτική συνεισφορά της Ελβετίας. Η μεικτή επιτροπή εγκρίνει και επικαιροποιεί, για τους σκοπούς της συμφωνίας, τους εν λόγω κανόνες μέσω απόφασης.

5. Τα μέρη συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση με όλες τις αποφάσεις του διαιτητικού δικαστηρίου.

6. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας, το διαιτητικό δικαστήριο, αφού λάβει τη γνώμη των μερών, ορίζει στην απόφαση επί της ουσίας της υπόθεσης εύλογη προθεσμία εντός της οποίας τα μέρη πρέπει να συμμορφωθούν με την απόφασή του σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 5 της παρούσας συμφωνίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εσωτερικές διαδικασίες των μερών.

ΑΡΘΡΟ IV.3

Εφαρμοστέο δίκαιο, κανόνες ερμηνείας, διαμεσολαβητής

1. Το εφαρμοστέο δίκαιο περιλαμβάνει την παρούσα συμφωνία, τις νομικές πράξεις της Ένωσης στις οποίες γίνεται αναφορά σ' αυτήν, καθώς και κάθε άλλο κανόνα του διεθνούς δικαίου που σχετίζεται με την εφαρμογή των εν λόγω πράξεων.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει σύμφωνα με τους κανόνες ερμηνείας που αναφέρονται στο άρθρο 29 της παρούσας συμφωνίας.
3. Προηγούμενες αποφάσεις που έχουν ληφθεί από όργανο επίλυσης διαφορών όσον αφορά την αναλογικότητα των αντισταθμιστικών μέτρων βάσει άλλης διμερούς συμφωνίας μεταξύ εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 1 είναι δεσμευτικές για το διαιτητικό δικαστήριο.
4. Το διαιτητικό δικαστήριο δεν μπορεί να αποφασίζει ως διαμεσολαβητής ή *ex aequo et bono*.

Αμοιβαία αποδεκτή λύση ή άλλοι λόγοι για την περάτωση της διαδικασίας

1. Τα μέρη μπορούν, ανά πάσα στιγμή, να καταλήξουν σε αμοιβαία αποδεκτή λύση στη διαφορά τους. Κοινοποιούν από κοινού κάθε τέτοια λύση στο διαιτητικό δικαστήριο. Αν η λύση απαιτεί έγκριση σύμφωνα με τις οικείες εθνικές διαδικασίες ενός εκ των μερών, η κοινοποίηση παραπέμπει σ' αυτήν την απαίτηση και η διαδικασία διαιτησίας αναστέλλεται. Αν δεν απαιτείται έγκριση, ή με κοινοποίηση της ολοκλήρωσης των εθνικών διαδικασιών, η διαδικασία διαιτησίας περατώνεται.
2. Αν, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, ο ενάγων ενημερώσει εγγράφως το διαιτητικό δικαστήριο ότι δεν επιθυμεί να συνεχίσει περαιτέρω τη διαδικασία και αν, κατά την ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω κοινοποίησης από το διαιτητικό δικαστήριο, ο εναγόμενος δεν έχει προβεί ακόμη σε καμία ενέργεια στο πλαίσιο της διαδικασίας, το διαιτητικό δικαστήριο εκδίδει διάταξη με την οποία διαπιστώνει επισήμως την περάτωση της διαδικασίας. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαινεται επί των εξόδων, τα οποία βαρύνουν τον ενάγοντα, αν αυτό δικαιολογείται από τη στάση του εν λόγω μέρους.
3. Αν το διαιτητικό δικαστήριο, προτού λάβει απόφαση, καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η συνέχιση της διαδικασίας έχει καταστεί άνευ αντικειμένου ή αδύνατη για οποιονδήποτε λόγο εκτός από εκείνους που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, το διαιτητικό δικαστήριο ενημερώνει τα μέρη για την πρόθεσή του να εκδώσει διάταξη για την περάτωση της διαδικασίας.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται όταν εκκρεμούν ζητήματα επί των οποίων ενδέχεται να είναι αναγκαίο να ληφθεί απόφαση και αν το διαιτητικό δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να το πράξει.

4. Το διαιτητικό δικαστήριο κοινοποιεί στα μέρη αντίγραφο της διάταξης για την περάτωση της διαιτητικής διαδικασίας ή της απόφασης που λαμβάνεται με συμφωνία μεταξύ των μερών, υπογεγραμμένης από τους διαιτητές. Το άρθρο IV.2 παράγραφοι 2 έως 5 εφαρμόζεται στις διαιτητικές αποφάσεις που λαμβάνονται με συμφωνία μεταξύ των μερών.

ΑΡΘΡΟ IV.5

Διόρθωση της απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου

1. Εντός 30 ημερών από την παραλαβή της απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου, ένα μέρος μπορεί, με κοινοποίηση στο άλλο μέρος και στο διαιτητικό δικαστήριο μέσω του Διεθνούς Γραφείου, να ζητήσει από το διαιτητικό δικαστήριο να διορθώσει στο κείμενο της απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου τυχόν σφάλματα υπολογισμού, λάθη εκ παραδρομής ή τυπογραφικά λάθη ή τυχόν σφάλματα ή παραλείψεις παρόμοιας φύσης. Αν το διαιτητικό όργανο κρίνει το αίτημα δικαιολογημένο, προβαίνει στη διόρθωση εντός 45 ημερών από την παραλαβή του αιτήματος. Το αίτημα δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα όσον αφορά την προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο IV.2 παράγραφος 6.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της απόφασής του, να προβεί με δική του πρωτοβουλία στις διορθώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
3. Οι διορθώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου πραγματοποιούνται γραπτώς και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της απόφασης. Εφαρμόζεται το άρθρο IV.2 παράγραφοι 2 έως 5.

ΑΡΘΡΟ IV.6

Αμοιβές διαιτητών

1. Οι αμοιβές που αναφέρονται στο άρθρο IV.7 είναι εύλογες, λαμβανομένων υπόψη της πολυπλοκότητας της υπόθεσης, του χρόνου που αφιερώνουν σ' αυτήν οι διαιτητές και όλων των άλλων σχετικών περιστάσεων.
2. Καταρτίζεται και επικαιροποιείται, όταν κρίνεται αναγκαίο, κατάλογος ημερήσιας αμοιβής και μέγιστων και ελάχιστων ωρών ο οποίος είναι κοινός για όλες τις διμερείς συμφωνίες στους τομείς της εσωτερικής αγοράς στους οποίους συμμετέχει η Ελβετία, καθώς και για τη συμφωνία για την υγεία, τη συμφωνία για τις Συναλλαγές Γεωργικών Προϊόντων και τη συμφωνία σχετικά με την τακτική χρηματοδοτική συνεισφορά της Ελβετίας. Η μεικτή επιτροπή εγκρίνει και επικαιροποιεί, για τους σκοπούς της συμφωνίας, τον εν λόγω κατάλογο μέσω απόφασης.

ΑΡΘΡΟ IV.7

Έξοδα

1. Κάθε μέρος επωμίζεται τα έξοδά του και το ήμισυ των εξόδων του διαιτητικού δικαστηρίου.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο καθορίζει τα έξοδά του στην απόφασή του επί της ουσίας της υπόθεσης. Τα εν λόγω έξοδα περιλαμβάνουν μόνο:
 - α) τις αμοιβές των διαιτητών, οι οποίες πρέπει να δηλώνονται χωριστά για κάθε διαιτητή και να καθορίζονται από το ίδιο το διαιτητικό δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο IV.6·
 - β) τα έξοδα ταξιδιού και άλλα έξοδα των διαιτητών· και

γ) τις αμοιβές και τα έξοδα του Διεθνούς Γραφείου.

3. Τα έξοδα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 είναι εύλογα, λαμβανομένων υπόψη του επίμαχου ποσού, της πολυπλοκότητας της διαφοράς, του χρόνου που αφιέρωσαν οι διαιτητές και τυχόν εμπειρογνώμονες που έχουν διοριστεί από το διαιτητικό δικαστήριο και τυχόν άλλων σχετικών περιστάσεων.

ΑΡΘΡΟ IV.8

Κατάθεση του ποσού των εξόδων

1. Κατά την έναρξη της διαιτησίας, το Διεθνές Γραφείο μπορεί να ζητήσει από τα μέρη να καταθέσουν ίσο ποσό ως προκαταβολή για τα έξοδα που αναφέρονται στο άρθρο IV.7 παράγραφος 2.
2. Κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας, το Διεθνές Γραφείο μπορεί να ζητήσει από τα μέρη να καταθέσουν ποσά συμπληρωματικά προς εκείνα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
3. Όλα τα ποσά που κατατίθενται από τα μέρη κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου καταβάλλονται στο Διεθνές Γραφείο το οποίο τα χρησιμοποιεί για την κάλυψη των πραγματικών εξόδων που πραγματοποιούνται, συμπεριλαμβανομένων, ιδίως, των αμοιβών που καταβάλλονται στους διαιτητές και στο Διεθνές Γραφείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ V.1

Τροποποιήσεις

Η μεικτή επιτροπή μπορεί να εγκρίνει, μέσω απόφασης, τροποποιήσεις στο παρόν πρωτόκολλο.